

DARBININKAS

Vol. LVIII Nr. 48
Lapkritis - November 30, 1973

Penktadienis - Friday
Lapkritis - November 30, 1973

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N.Y. 11221

15 centų

Savaitės
įvykiai
XI. 19-26

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUAŽIAVIMAS CHICAGOJE

Didžiausias rūpestis — aliejus, gazolinas, elektra

Prezidentas Nixonas sekmadienio kalboje pakartojo, kad buvo anksčiau sakęs, ir kai ką pasakė naujo energijos reikalu:

— Nuo šeštadienio 9 v.v. ligi sekmadienio vidurnakčio gazolino stotys uždaromos. Potvarkis veikia nuo gruodžio 1.

— Rafinerijos pristatys paskirstymo punktam kuro 15 proc. mažiau nei 1972. Jį paskirstant pramonės įmonėms sumažinama aliejaus 10 proc., butam sumažinama 15 proc. (termostatai nuleidžiami iki 68 laipsnių), komercinėm įstaigom sumažinama 25 proc. Tai veiks nuo sausio 1.

— Susilaikoma nu dekoratyvinių iluminacijų Kalėdų metu, reklamų prekym, restoranam.

— Rafinerijai įsakyta gaminti daugiau kūrenamo aliejaus, mažiau gazolino.

— Autojudėjimo greitis sumažinamas iki 50 mylių ir tik specialiem autobusam ar sunkvežimiam iki 55.

Prezidentas ragino priimti tuos potvarkius savanoriškai, iki Kongresas paskelbs tai kaip įstatymą apie gruodžio vidurį.

Tokis prezidento praneštas sprendimas prieitas po ginčų tarp vyriausybės narių bei jų ūkinių patarėjų: buvo stiprus reikalavimas gazoliną racionuoti, bet išdo sekretorius griežtai priešinosi siūlydamas pakelti gazolinui kainas. Ir prezidentas pasirinko kompromisą, nesiryždamas iškart sprendimui, kuris būtų nepopuliarus tarp 101 milijono auto savininkų.

Ar kompromisas padėtį išgelbės?

Prezidentas aiškino, kad tai laikinis kiekvieno "pasiaukojimas". Šio dešimtmečio pabaigoje Amerika turės pakankamai savo energijos ir išsivers be importo. Tačiau jau šioje trumpoje distancijoje rodomi energijos stokos pirmi vaisiai — pristabdoma gamyba (automobiliai); sumažės apyvarta kurortuose, moteliuose, restoranuose. Bedarbių padidėsia iki 8 proc. Nuo pavasario teksis vis tiek gazoliną racionuoti, kai jo vietoje bus daugiau gaminama aliejaus kurui.

Turės pasikeisti Amerikos "gyvenimo stilius": aprims gyvenimo ir produkcijos tempas; Monitor tvirtinimu, supermarketuose sumažės klientų, nes dabar automobiliais suvažiuoja į juos iš priemiesių; turės gauti kertėse atsirasit vėl mažos krautuvėlės. Skelbtasis šūkis "prosperity" teks keisti šūkiu "susi-veržti diržus!" O pažadas išsi-versti sava energija paskutiniams metais išgarsintą šūki "Interdependence" teks keisti šūkiu "Interdependence". Vadinasi, teks laikrodį sukti atgal.

Monitor vedamajame prezidento paskelbtas priemonės pavadino "paliativa".

Kas padėtį gali išgelbėti?

Tikras sprendimas, sako Monitor, bus tada, kai aliejus vėl ims tekėti iš vidurinių rytų. NY Times tikino, kad parodymas, jog Amerika gali apsieiti be arabų naftos, gali arabus įtikinti, jog naftos embargo jiem patiem nenaudingas. NYT taip pat skelbė "ūkinių specialistų" siūlymus taikyti arabam sankcijas. Ir valstybės sekr. Kissingeris užsiminė apie galimas "kontrprie-

(nukelta į 2 psl.)

Lapkričio 17 Chicagoje, Sheraton-Midway viešbutyje, įvyko 33-čias Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas. Dalyvavo 36 direktoriai ar jų pavaduotojai, 10 skyrių atstovų, 6 spaudos atstovai, 27 svečiai — viso apie 100 dalyvių.

Suvažiavimą pradėjo Altos pirm. dr. K. Bobelis, sukalbėjo invokaciją kun. J. Prunskis. Prezidiuman pakviesta: gen. konsulė J. Daužvardienė, Vliko atstovas J. Valaitis, T. Blinstrubas, dr. K. Sidlauskas, L. Dargis, kun. A. Šantaras. Sekretoriavo: E. Vilimaitė, K. Januška, dr. P. Jokubka, M. Andrikytė.

Rezoliucijų komisiją sudarė: A. Sukauskas, A. Pautienius, kun. A. Stašys, J. Skorubskas, A. Devenienė, T. Blinstrubas, dr. K. Sidlauskas, A. Čaplikas, M. Gudelis.

Pradžioje išklausa keliolikos sveikinimų. Visi linkėjo vienin-gai dirbti Lietuvos laisvinimo reikalam.

AMERIKOJE:

Ar prezidentui bus pareikšti nepasitikėjimas? Pagal Monitor apklaustų Kongreso narių reikškimus — ar gali sudaryti nepasitikėjimo bylą: 174 "taip", 45 "ne"; ar nubalsuos nepasitikėjimą: 51 demokratas "ne", 40 "taip", 40 respublikonų "ne", 6 "taip"; ar prezidentas patirs sitrauks: 81 "taip", 131 "ne".

Prezidento kelionės ir kalbos sustiprino prezidento pasitikėjimą pietuose. J. Restonas (D) sako, kad Kongresas nepasitikėjimą nutartų, jeigu būtų vienmenės spaudimas, bet esą vienmenė nuo viso to jau "pagusi", kitaip sakant, nepasitikėjimo nebus.

Kaip su prezidento įrašais? Iš teisėjo Siricos pareikalavo 9 įrašų du nesą iš viso bus Pereitą savaitę paaiškėjo, kad trečio įrašo dalies nėra — kalbėjimo su Haldemanu apie 18 minučių. Prezidento sekretorė prisipažino ištyrusi per neapsižiūrėjimą.

Respublikonai gubernatoriai ir partijos vadovybė stengiasi sudaryti įspūdį, kad jie nepriklausomi nuo prezidento Nixono ir už jo veiksmus neatsakingi. 1974 rinkimuose mano neteksią dar tiek Kongreso narių, kad negalėsia sudaryti daugiau kaip trečdalį ir prezidento veto paremti.

Kelionės lėktuvais pabrangintos viduje 5 proc., į užsienius 6 proc.

KITUR:

Egiptas gavęs raketom atominius smaigalius iš Sovietų. Taip pranešė Amerikos žvalgyba, nors Kissingeris švelnino: esą dalykas neįrodytas. Arabai tvirtina, jiem atominiai ginklai reikalingi, kad nešantažuotų jų Izraelis savo atominiais ginklais.

Graikijos prezidentas Papadopoulos nušalintas lapkr. 25. Jo pareigas perėmė gen. lt. Phaidon Gizikis. Papadopoulos buvo tas, kuris nušalino karalių Konstantiną.

Libane arabai pagrobė Olandijos lėktuvą su 288 keleiviais. Nusiųsido Kipre ir reikalauja, kad būtų paleisti teroristai, balandžio mėn. mėginę sprogdinti Izraelio atstovybę.

JURATĖ KAZICKAITĖ — LAUREATĖ

N. Y. Post pranešė, kad New Yorko moterų žurnalistų klubas paskyrė devyniom žurnalistėm premijas, vad. "Front Page Award" už "pažymėtinus žurnalistinius laimėjimus". Tarp jų

—
Apie Altos veiklą pranešimą padarė pirmininkas dr. K. Bobelis. Pradžioje apžvelgė padėtį, pranešė, kad į Altą įstojo du nauji nariai: Vilniaus sąjunga ir Lietuvos atgimimo s-ga. Taip pat pranešė, kad ateinančiais metais bus šaukiamas Amerikos lietuvių kongresas. Padėkojo visiem už darbą.

Pats dr. K. Bobelis nuo pra-eitų metų Altos suvažiavimo Valstybės departamente turėjo 4 pasikalbėjimus. Daug pastangų daroma sumažinti muitus siuntiniams į Lietuvą. Parašyta daug pareiškimų spaudai. Saugumo konferencijoje Altai atstovavo dr. J. Genys. Rūpintasi Europos Laisvės radijo stotyje gauti lietuvių programą.

Dr. V. Šimaitis, Altos sekretorius, pranešė, kad Altos sudėtin dabar įeina 12 organizacijų. Valdyba turėjo 8 posėdžius, gegužės mėnesį buvo pasitarimas su Vliku, Altos raštinė paruošė ir išsiuntinėjo

8254 laiškus — informacijas. Norima stiprinti Tarybos veiklą, kviečiamos įsijungti naujos organizacijos.

Izd. Skorubskas pranešė, kad per metus iki lapkričio 10 turėta pajamų 44,356 dol., išlaidų 32,030 dol. Daugiausia pajamų gauta iš aukų. Išleista daugiausia: Vlikui 11,000 dol., biuro vedėjai ir pagelbiniam personalui — 4,972 dol., kitom organizacijom 2,261, kelionėm 1,784 dol. Altos išde dabar yra 35,079 dol.

Apie saugumo konferenciją, buvusią Helsinkyje, plačiau pranešė dr. J. Genys: ko norėta, kaip pasisekė informuoti konferencijos dalyvius. Pasiųstų žmonių suėmimas labai pasitarnavo pabaltiečių propagandai.

Pranešimus padarė ir išdo globėjai. Viskas rasta tvarkoje. Pagerbti Altos skyrių veiklieji nariai, įteikiant jiem atsižymėjimo lapus.

Į suvažiavimą buvo atsilankęs kongreso atstovas R. Hanrahan (nukelta į 5 psl.)

BRAZINSKŲ TEISMAS ATIDĖTAS KALĖDŲ PIRMAI DIENAI

Lapkričio 13 Turkijos teismas Ankaroje svarstė P. ir A. Brazinskių bylą ir vėl, radęs dokumentuose kažkokių neaiškumų, ją atidėjo gruodžio 25. Vadinasi, vargšai kaliniai bus teisiami Kalėdų pirmąją dieną. Būti jiem didelė parama, jei jie iš viso pasaulio lietuvių gautų kalėdinius sveikinimus šiuo adresu: P. ir A. Brazinskas, Merker kapali, Ceza evi, Ankara, Turkey.

A. Gustaitis, "Naujienose" sielodamasis, kaip ir visi lietuviai, Brazinskių likimu, rašo, esą Vlikas pataręs mūsų laikraščiam nerašyti apie Brazinskus. Toks patarimas nebuvo Vliko jokiam laikraščiu duotas.

Vlikas, Brazinskių advokato prašomas, patarė neruošti demonstracijų prieš Turkijos atstovybių ir kitų įstaigų, nes jos būtų nukreiptos prieš Turkijos teismą. Tiesa, Turkijos teismas, Brazinskių bylos neišsprendęs per trejus metus, yra "visai ne-

devynių yra Jūratė Kazickaitė, AP bendradarbė, parašiusi geriausia istoriją iš šeimos gyvenimo — apie Westbrook šeiminiškės mokėjimą šeimos išlaidas suderinti su nupigusių dolerių.

Premijom skirta po 25 dol. ir auksu rašytą pažymėjimą. Premijos įteikiamos lapkričio 30 specialiaime baliuje. Ar Jūratė jame dalyvaus, nesą aišku, nes ji dar negrįžusi iš arabų pasaulio. Paskutiniu laiku ji buvo Tripoly, Libijoje, kur turėjo gauti pasikalbėjimą su Libijos prezidentu.

rangus", kaip jį apibūdino "Amenesty International", į kurį Vlikas kreipėsi, prašydamas paramos Brazinskam.

Laiškus ir kitas siuntas galima siųsti Brazinskam betarpiu, ne per advokatą. Tačiau, jei norima sušlępti pinigais, prašoma siųsti per Vliką. (Elta)

J. LIETUVIŠKOJ VEIKLOJ

— Vliko vicepirmininkai Jurgis Valaitis ir Aleksandras Vakselis lapkričio 17 dalyvavo Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavime Chicagoje. Vliko vicepirmininkai turėjo bent trijų valandų pasikalbėjimą su Altos valdyba. Pasikalbėjime buvo aptarta numatomoji suaukti Lietuvos laisvinimo veiknių konferencija ir kiti reikalai. Lapkričio 18 abu vicepirmininkai turėjo išsamų pasikalbėjimą su Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, tos pat konferencijos klausimu. A. Vakselis buvo nuvykęs į Ramovėnų suruoštą Lietuvos kariuomenės minėjimą ir tarė sveikinimo žodį. (E)

— LB Michigano apygardos steigiamasis susirinkimas įvyks gruodžio 2 Detroito lietuvių naujame Kultūriniam Centre. Naują apygardą sudarys Grand Rapids, Detroito, Buffalo ir Rochesterio apylinkės. Susirinkime bus renkama apygardos valdyba, revizijos komisija ir aptariamai ateities darbai.

AR ČIA MIRUSIU PALIKIMAI TEKS GIMINĖM LIETUVOJE?

Atsako Lietuvos gen. konsulas A. Simutis

Okupuotoje Lietuvoje leidžiamas ir veltui pasaulio lietuviams siuntinėjamas "Gimtasis Kraštas" spalio 25 numeryje įsidėjo ilgą Saliamono Vaintraubo komentarą "Kam atiteks palikimai?", kuriame jis dėsto, kaip jo vadinamieji vaduotojai trukdo įpėdiniam palikimus gauti. Eltos bendradarbio paklaustas Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis atsakė į jam duotus kelis klausimus.

— Ar teisybė, kad veiksniai trukdo įpėdiniam Lietuvoje palikimus gauti?

— Čia tiek pat teisybės, kiek okupanto ir jo tarnų tvirtinime, kad Lietuva savanoriškai įstojus į Sovietų Sąjungą. Lietuvos konsulai savo paskirtimi yra įpareigoti ginti Lietuvos piliečių interesus, ir tą jie visomis išgalėmis vykdo. Todėl jie trukdo okupantui užgrobti palikimus, kurie priklauso okupuotoje Lietuvoje gyvenantiems įpėdiniam.

— Gal žinote ką nors apie Kristupo Juškos palikimą, kurio atsiimti įpėdinis turėjęs net į Švediją nuvykti?

— Šis palikimas buvo Lietuvos generalinio konsulato Chicagoje konsulariniame rajone. Norėdamas, kad palikimas tektų Juškos įpėdiniam, o ne sovietam, generalinis konsulas Chicagoje, velionis Petras Daužvardis, susižinojo su Lietuvoje gyvenančiu mirusiojo sūnum ir

pakvietė jį atvykti į Ameriką arba į bet kurią laisvojo pasaulio šalį atsiimti tėvo palikimo. Sūnus atsakęs, kad jis į JAV atvykti negalys, bet galėtų nuvykti į Švediją. Konsulas sutiko jam palikimą pervedti į Švediją. Jis čion atvyko su Maskvos Injurkolegijos agentūros Vilniuje tarnautoja Genovaite Valinskienė (nepranešęs apie jos "globą" konsului). Švedijoje Vilius Juška pasirašė pakvitavimą, kad palikimo tiek tai dolerių gavęs, o po to su Valinskienė grįžo į okupuotą Lietuvą.

— Ar manote, kad Juška jam priklausomų dolerių į rankas negavo?

— Tikrai ne. Tam ir buvo su juo atsiųsta Valinskienė, kad gavęs dolerius įpėdinis nenutartų nukeliauti į Ameriką ar kur kitur.

— Ar žinote bent vieną atsitikimą, kur okupantas, paėmęs palikimo dolerius, įpėdinui nieko neduotų?

— Žinau, štai jis: 1967 m. balandžio 7 d., Paterson, N. J., mirė Nikodemas Amfaravičius-Anforovich. Jis paliko keliolika tūkstančių dolerių, bet nepalikė nei testamentu, nei artimų šeimos narių. Apmokėjus laidotuvių ir kitas išlaidas, įpėdiniam Lietuvoje liko \$10,899.07. Injurkolegijos advokatas, neva atstovaujantis "vienintelei mirusio įpėdinei" Antaninai, Stasio dukrai Anforovich-Amfaravičiūtei,

ardu Maskvoje surašė "The Case and Refunding Bond to Administrator", kurį tariamoji įpėdinė pasirašė Amerikos konsulato akivaizdoje. Ji taipgi išrašė savo vardu 1967 m. rugpjūčio 15 d. išrašytą čekį su suma \$10,655.07, lyg tai ji tuos dolerius būtų gavusi. Injurkolegijos nutylėjo, kad Sibire ištremte gyvena tikra Amfaravičius sesuo Michalina Gečiauskienė. Po dešimties metų, grįžęs į Lietuvą iš Sibiro tremties, įauskienė pradėjo rašyti laiškus broliui Nikodemui. Atsiėmė giminės iš Amerikos, brolis jau miręs ir kad jo palikimą kažkas pasiėmė. Gečiauskienė parašė giminėm, kad ji jokio palikimo nėra gavusi. Giminės kreipėsi į Lietuvos generalinį konsulatą New Yorko. Pavedžiau reikalą iširti ir pakatam. Išaiškėjo, kad Mask-

— Laurence Harvey, filmų ir teatro artistas, sulaukęs 45 m. amžiaus, vėžio ligos pakirstas, mirė lapkričio 26 Londone. Jo tikrasis vardas ir pavardė buvo Larushka Mischa Skikne. Buvo gimęs Lietuvoje, Jonišky, žydų šeimoje.

— Balfo 17-jame seime, įvykusiam 1973 lapkričio 10 Clevelande, dvejų metų kadencijai išrinkti 32 direktoriai. Rinkimuose dalyvavo 136 atstovai. Vienas balsas neužskaitytas. Balfo naujos direktorių tarybos, revizijos komisijos ir centro valdybos sąstatas paskelbtas Darbininko nr. 47, psl. 5.

— Albinas S. Trečiokas, Newark, N. J., uolus visuomenininkas, ALT S-gos garbės narys, Darbininko skaitytojas, bendradarbis ir rėmėjas, spalio 28 atšventė 80 metų amžiaus sukaktį. Sukaktuvinkini linkime ir toliau sėkmingai darbuotis lietuviškuose dirvonuose.

— Lietuvos Fondo tradicinis vakaras Chicagoje, Jaunimo centre, įvyks gruodžio 15.

— Detroit, Mich., kariuomenės šventės rengiama gruodžio 2. Pamaldos 10:30 val. Šv. Antano bažnyčioje. Akademija 12 val. Lietuvių namuose. Paskaitą skaitys Šaulių Sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas. Meninę programą atliks Šilainės ansamblis, vadovaujamas Galinos Gobenės. Po programos bendri pietūs.

— Sydnejuje lietuvių ir latvių šachmatininkai sužadė turnyrą su Australijos pirmaujančiu šachmatininku C. Purdy. Jis pralaimėjo tik prieš lietuvių V. Patašų. Žaidynės vyko lietuvių klubo.

vos Injurkolegija palikimą yra paėmusi, bet teisėtai įpėdinei, seseriai Michalinai Gečiauskienėi jo neišmokėjusi. Mano advokatai trina rankas, kad šį kartą Injurkolegija bus pašokdinta už palikimo pasisavinimą... Bet, vos pajudinus bylą, pradėjo plaukti giminės iš Gečiauskienės aliamuojantys laiškai: Bran-giejai, ačit už jūsų pastangas, bet toliau nieko nedarykite, palikimą gaušiu... Daviau parėdymą advokatom bylą nutraukti, nes kiltų pavojus, kad senutė "už tarybinės santvarkos šmeižimą" dar kartą atsidurtų Sibire.

(nukelta į 5 psl.)

Lietuvių Fondas paskyrė 1000 dol. New Yorko dailės parodai

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija paskyrė 1000 dol. New Yorko dailės parodai, kuri bus rengiama vasario mėnesį Kultūros Židinyje. Pinigai skiriamai premijai už dailę.

Premijos klausimu buvo pasisakyta Darbininke ta prasme, kad šiemet patogiausia Lietuvių Fondui premiją 1000 dol. paskirti dailės parodai New Yorko ir tuo pačiu pagerbti Kultūros Židinio atidarymą. Liet. Bendruomenės New Yorko apygardos valdyba parašė prašymą, taip pat motyvuodama, kad tokią premiją būtų skiriama New Yorkui. Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija įvertino New Yorko pastangas ir premiją paskyrė. Praeitais metais Fondas skyrė pirmąją premiją už dailę. Ji teko Chicagoje vykusiai parodai.

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJOS 1079 TIKINTIEJI RAŠĖ BREŽNEVUI

7 ("Pašalinkite vaikus nuo altoriaus, tai leisime...")

Mums berašant šį pareiškimą, rajono valdžia per Ceikinių apylinkę 1972.VIII.11 supažindino su savo raštišku š. m. liepos 21 d. nutarimu — nugriauti mūsų pradėtą perstatyti ūkinį pastatą. Mūsų bažnyčios komiteto pirmininkas, pasirašydamas, kad su tokiu nutarimu supažindintas, pridėjo tokią pastabą: "Kol nebus atėjęs iš Vilniaus ar net iš Maskvos galutinis atsakymas, prašom neskubėti šio nutarimo vykdyti."

Š. m. rugpjūčio 14 d. šiuo reikalu rajono valdžiai pasiuntėme dar atskirą raštą: "Kadangi čia ginčytinas klausimas, mes kreipiamės į aukštesnes instancijas, prašome neskubėti šio savo sprendimo vykdyti, kol negausime iš aukštesnių instancijų atsakymo".

Š. m. rugpjūčio 24 d. (dar visiems bemiegant) apie 4 val. 30 min. atvažiavę du milicininkai su 8 vyrais, dalyvaujant Ceikinės kolūkio pirmininkui, sugriovė mūsų remontuojamą pastatą. Rąstus sulaužė, supiaustė, net visus pamatus su kažkokia mašina išvertė. Dabar viskas atrodo kaip po bombardavimo, net praeiti negalima dėl toks beprasmiškas žmonių bo ir turto naikinimas? Ar elgesys kelia tarybinės valdžios autoritetą žmonių tarpe?

Atrodo, kad rajono vyriausybės komitetui suteiktą valdžia ir net prasmės aukščiau kreiptis. Kada mes 1965 m. kovą su skundais nuvažiavome į Vilnių pas Religijų reikalų tarybą, šis mūsų pasiuntęs rajoną: "Ten bus viskas sukurta". Vėliau rajono vykdomojo komiteto pirmininko pasakymas: "Ten bus viskas sukurta". Vėliau rajono vykdomojo komiteto pirmininko pasakymas: "Ten bus viskas sukurta".

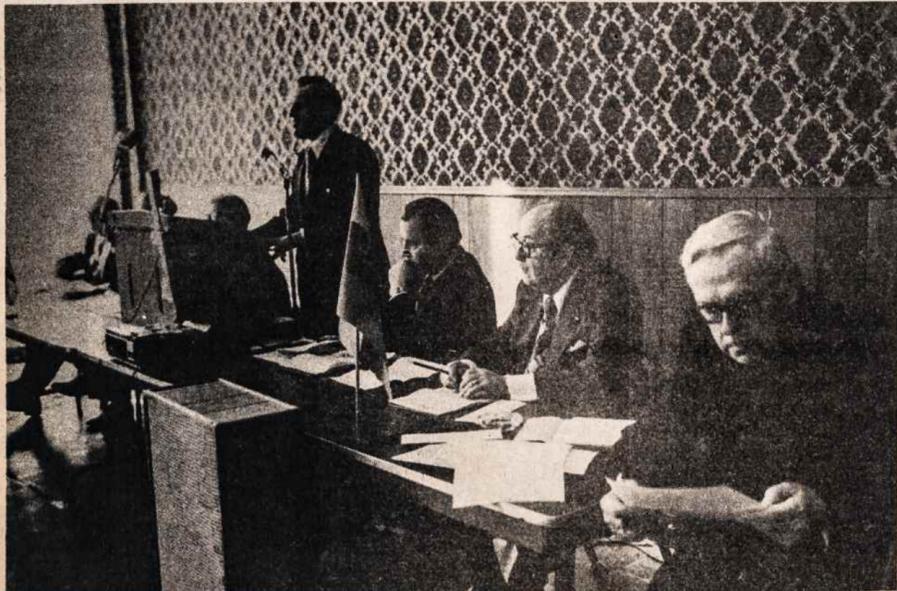
Mūsų 1971 m. rašytas Lietuvos Ministrų Tarybai pareiškimas taip pat persiųstas rajono vykdomajam komitetui, nedavė jokių vaisių.

Š. m. rugsėjo 5 d. Religijų reikalų tarybos įgaliotinis pranešė: "Į jūsų pareiškimą, adresuotą LTSR Ministrų Tarybai ir persiųstą mums, pranešame, kad ūkinio pastato statybos klausimas reikia spręsti prisilaikant įstatymais nustatytos tvarkos".

Bet ar pati rajono valdžia laikosi įstatymų, kurie visiems piliečiams garantuoja lygias teises ir sąžinės laisvę?

Todėl mes, šimtai tikinčiųjų, kreipiamės į Maskvą. Pridedame remontuojamų ir sugriautų pastatų 3 fotografijas.

Atsakymą siųsti: LTSR, Ignalinos rajonas, Ceikinių paštas, Didžiasalio kaimas, Juozas Maldzius.

Altos metinį suvažiavimą sveikina dr. Jonas Valaitis Lietuvos Fondo vardu. Dešinėje prie prezidiumo stalo Altos pirm. dr. Kazys Bobelis, Altos vicepirmininkai Povilas Dargis ir kun. Adolfas Stašys. Nuotr. V. Noreikos

(Pareiškimą pasirašė 1709 tikintieji).

Praslinkus keturiems mėnesiams nuo šio pareiškimo išsiuntimo į Maskvą, 1972.XII.29 Ignalinos vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Vaitonis pasikvietė J. Maldžių, kurio vardu buvo pasiųstas Ceikinių parapijos tikinčiųjų pareiškimas į Maskvą. Vykdomajam komitete keturi civilinės valdžios pareigūnai 74 metų senuką J. Maldžių virš dvejų valandų klausinėjo, kas parašęs pareiškimą, barė, net kalėjimu grasino. Galiausiai pasakė: "Jūsų pareiškimas į Maskvą nieko nepadėjo. Bažnytiniai pastatai mūsų. Mes tik naudotis leidžiame. Pašalinkite vaikus nuo altoriaus, tada leisime ūkinį pastatą remontuoti".

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA

(Nepatinkamą nugabeno į bepročių namus):

Naujoji Vilnis. Į N. Vilnios psichoneurologinę ligoninę vidaus reikalų ministerijos tyrimo valdybos skyriaus viršininko Lauraičio 1972.X.19 įsakymu atgabentas Vytautas Lažinskas.

1972 m. liepos 21 naktį jis prie Klaipėdos kelio už Ariogalos pastatė 5 su puse metrų

KAUNO ARKIVYSKUPIJA

(Kun. Bubnys grįžo iš kalėjimo):

Girkalnis. 1972.XI.10 apie 15 val. iš Kapsuko griežto režimo lagerio buvo išleistas kun. Prosperas Bubnys, kurį prieš metus laiko nuteisė už vaikų mokymą tikėjimo tiesų. Kalinį sutiko kunigai ir būrelis tikinčiųjų. Net kai kurie iš lagerio administracijos galėjo pamatyti šioje vietoje neįprastą vaizdą — rožių puokštę kunigo - kalinio rankose.

Lapkričio 15 Girkalnio choristai kun. P. Bubniui suruošė sutiktuves. Per pamaldas giedojo choras, o bažnyčia buvo pilna žmonių, nors iš anksto tikin-

Savaitės įvykiai

(atkelta iš 1 psl.)

monės", jei arabai ilgiau vartos embargo. Kokias priemones — nepasakė. Į tai atsiliopė Saudi Arabijos naftos ministeris: jei bus sankcijos, Saudi Arabija sumažins naftos gamybą ne 25 proc., bet 80 proc., o jei Amerika norės pavartoti karinę jėgą, jie esą pasiryžę naftos šal-

tiesiems apie sutiktuves nebuvo paskelbta. Visi jautė, kad metai praleisti lageryje buvo ne vien kun. P. Bubnio, bet ir visos Lietuvos Bažnyčios laimėjimas.

Raseinių rajono valdžia kun. P. Bubniui pareiškė neturinti jį jokių pretenzijų ir nedarysianti jam kliūčių eiti kunigo pareigas. Praslinkus keliems mėnesiams, kun. P. Bubnys buvo paskirtas klebonu į Lygumų parapiją.

(Kodėl reikia švenčiausiąjį išimti nakčiai iš bažnyčios):

Kaunas. 1972.XII.12 J. E. vysk. J. Labukas išsiuntinėjo Kauno arkivyskupijos ir Vilkaiviškio vyskupijos kunigams aplinkraščių, kuriame rašoma: "... įsakome švenčiausią Sakramentą nakčiai tose bažnyčiose, kur nėra naktinių sargų, atnešti į zakristiją ir padėti į tinkamai įruoštą vietą. Jokie bažnytiniai indai naktį bažnyčioje nepalikami. Jie turi būti laikomi zakristijoje, arba (nukelta į 4 psl.)

lius jų akyse herojus. Nuolaidumo politikos laikosi Egipto prezidentas, veikdamas betgi ne per Maskvą, bet per Amerikos atstovą Caire ir insistuodamas, kad būtų vykdomos Kissingerio įpirštos paliaubų sąlygos.

Izraelis laikosi derybose kietai. Bet žino, kad politiškai jis vis labiau izoliuojamas, lieka be politinių draugų, išskyrus Ameriką, o ir ta daros įtartina. NYT

SPARTA — Rašomos mašinėles (v. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, v. blizno mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesoje. Ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 88-03 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Sutelkda garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 286-2244.

JOSEPH GARSZVA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211; ST 2-5043.

TAŠOM RADIO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujame Queens ir apylinkes lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokas nuo Woodhaven Blvd.).

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaiga atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. Dėdėlis prekių pasiūlymas. Sąžiningas ir greitas patarnavimas — 94-08 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421. Telef. 441-4712.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir kt. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1833 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, įdomiai polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, ved. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, 296-2502 arba 296-7774; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom j namus lietuviškus skilandžius, sūrius. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

DABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Parduoda ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 778-5156.

MOVED TO LARGER QUARTERS — KORDOL FABRICS by — SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 194 ORCHARD ST. New York, N.Y. 1002, telef. AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės maišytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas ruošiant paketus į Europą. Užsakykite ir įsitikinsite!

LIETUVIŠKOS MUZIKOS PLOKŠTELĖS, knygos, sveikintųjų vaistai, vėliavėlės, drožiniai, automobiliam lipinukai, suvenyrai, gausiami Darbininko administracijoj (tel. GL 2-2923) ir ACE'S Florist Shop, 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 846-9527. Krautuvė atidara 7 dienas savaitėj.

Lietuviškam rajone — LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ

Alice's Florist Shop

107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N. Y.

— Gėlės įvairiom progom —

Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454 - 9527; vakare: 835-4149. Čia rasite nuoširdų lietuvišką patarnavimą.

Lietuviško stiliaus paminklai sukuriami ir veltui pristatomi į visas kapines New York, New Jersey ir Connecticut valstijose

Fasolino Memorials CO.

66-86 80th Street (prieš St. John's kapines) Middle Village, N. Y. Queens, N. Y. 11379 (212) DAVenport 6-3150

— Tai yra mūsų vienintelė vieta — Gausi parodų salė

Lietuviška KELIONIŲ AGENTŪRA VYTIS

Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229 — Tel. 769-3300

- Paskutinės informacijos apie žemiausias kainas
- Kelionės į visus pasaulio kontinentus
- Lietuvių grupinės kelionės atostogų metu

Patarnaujama visuose kelionių reikaluose:	Specialios nuolaidos:
LĒKTUVAI	INDIVIDUALIOS (ekskursiniai bilietai)
VIEŠBUČIAI	GRUPĖMS
LAIVAI (Cruises)	JAUNIMUI
AUTOBUSAI (domių vietų parkavimas)	SEIMOMS
TRAUKINIAI	

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 Business Office GL 2-2923

THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second class postage paid at Brooklyn, N. Y. Post Office
Published weekly

Prenumeratos kaina \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA

Straiptinius ir korespondencijas redakcija laiko savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavardę pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Gerai ir negerai ženklai

Maloniau yra minėti geruosius. Jie pragiedrina ir padrasina. Šios dienos keletą jų parodė.

1. Pradedam nuo tolesnių ženklų. Tarp jų labiausiai minėtinas baltiečių delegacijos priėmimas spalio 23 pas Kanados ministrį pirmininką P. E. Trudeau. Delegacija išgirdo užtikrinimą, kad Europos saugumo konferencijoje Kanada ir toliau laikysis Baltijos valstybių aneksijos nepripažinimo politikos.

Tie žodžiai sakyti ne tik baltiečiams. Panašia prasme buvo kalbėjęs ir Kanados ministris Sharp Helsinkio konferencijoje.

Kanados vyriausybės ir kitas ženklas yra gražus: ji rodo respekto ir realios paramos etniniam pluralizmui, tautinių grupių kultūriniam indėliui ir Kanados gyvenimą.

2. Jungtinių Valstybių Kongresas taip pat parodė palankaus dėmesio etniniam reikalui, 1972 m. birželio 23 skirdamas 15 mil. Ethnic Heritage Studies Program vykdyti. Nutarimas virto įstatymu, kai prezidentas jį pasirašė. Tada buvo pasidžiaugta. Džiaugsmas dingo, kai vyriausybė biudžete numatytą paramą sulaukė ir kai jos neįtraukė jau ne į 1974 metų biudžetą.

Tokia politika tegalėjo pakišti karčią mintį, kad etninės grupės buvo prisimintos tam momentui, kai buvo reikalingi balsai.

Betgi malonu skaityti Illinois kongresmano Bob Hanrahan pranešimą apie jo dabar parašytą laišką prezidentui Nixonui ir Atstovų Rūmų biudžeto komisijos pirmininkui bei tos komisijos mažumos atstovui, kad Ethnic Heritage būtų įtrauktas į 1974 metų biudžetą. Hanrahan laiko tą programą naudinga Amerikai: esą pradinėse ir aukštesniose mokyklose turėtų būti mokoma apie etninį indelį į Amerikos gyvenimą.

3. Atšvesta Padėkos diena. Tradicinė amerikiečių padėka skirta už pirmąjį čia išaugintą derlių. Mūsų padėka šiemet dar ir speciali — už mūsų ištesėjimą bendrom jėgom pastatyti Kultūros Židinį, nors statybos vargai ne sykį buvo varę iniciatorių bei vykdytojų į desperaciją. Ačiū Dievui — pagaliau laimėta!

Laimėta dar ne viskas. Ar atkreiptė dėmesį į pereitam Darbininko nr. Kazio Yakučio iš širdies išsiveržusį palyginimą tarp jo tėvų, žemės artojų, generacijos, ir dabartinės generacijos inteligentija? Pirmoji generacija — rašė Yakutis — meno nesuprato, bet jie būtų pripildę Kuprevičiaus koncertą, nes jis yra lietuvis, jis yra jų pasididžiavimas, jis atitraukia juos nuo kasdienybės. Bet kur buvo šios generacijos inteligentija? Jo klausimas nėra priekaištas, o daugiau priminimas, kiek kultūra gali augti publikos lankoma. "Ar tas publikos trūkumas šiam dideliame kultūriniam įvykiui pranašauja, kad mūsų naujai pastatytas Kultūros Židinys jau yra tik regimas paminklas, tik plytos ir cementas, užmirštas ir nelankomas?"

Toks skausmingas klausimas reiškia naują rūpestį — rūpestį, kad būtų, kas kultūrą priima.

4. Prieš akis Kristaus Valdovo (ne Karaliaus!) šventė. Šventė — kuri turi nukreipti mūsų pastangas Kristų minėti ne tik maldos žodžiais, ne tik iškilimėse bažnyčioje ir salėje. Jos prasmė didesnė — kad Kristaus dvasia valdytų mūsų viešąjį gyvenimą.

Taip suprasdamas Kristaus valdymą, akimirka prisimeni seimą, kuriame Balfo veikėjai pasiryžo užmiršti nekrikščioniškai valdytą praeitį.

O būtų dar ir kitų viešojo gyvenimo sričių, kuriose galėtų būti prisiminti Kristaus valdymo būdai, vedantieji į sutarimą ir vienybę.

Kilus idėjų organizuoti Šiaurės Amerikos lietuvių sportinę išvyką į Europą, be abejonės, pirmas klausimas buvo, ar mūsų tinklinio ir krepšinio rinktinės bus pakankamai pajėgios.

Tinklinio išvykos klausimas nežiūrint nemažo pasipriešinimo, labiausiai dėl didžiulių išlaidų ir nežinomo Vakarų Europos lygio, liko teigiamai išspręstas dėka Sąjungos pirmininko užsispyrimo ir pasiryžimo bei tinklinio vadovo pasitikėjimo. Ilgiau buvo svarstomas ir tyrinėjamas krepšinio klausimas, kol buvo prieta išvados, kad rinktinė turėtų būti pakankamai pajėgi, net geresnė už buvusią Australiją.

Kaip vyko komandų sudarymas ir kas tuo rūpinosi, jau buvo skelbta net keletą kartų. Tačiau pravartu dabar pažymėti, kad tinklinio rinktinės treneriu buvo pakviestas R. Babickas, o krepšinio — Vyt. Grybauskas. Pastarajam atsisakius, buvo pakviestas J. Valaitis, vienas iškiliausių mūsų žaidėjų netolimoj praetyje, Lewis universiteto komandos kapitonas, mūsų rinktinės Pietų Amerikoj kapitonas,

O VIS DĖLTO MES IŠVYKA PATENKINTI

Jau keletą metų besireiškias lietuviško sporto veikloj.

Amerikoj visi išvykos paruošiamieji darbai (tokie, kaip sudaryti išvykos komiteto branduolį, rūpintis ir sekti komiteto darbais, dalyvauti lėšų telkime, koordinuoti įvairias išvykos paruošimo fazes) krito ant pirmininko J. Bario pečių. Gi rungtynių organizavimu, kelionės tvarkaraščių bei susirašinėjimu ir koordinacija su Europa rūpinosi Z. Žiupsnys ir V. Grybauskas. Jie buvo paskirti atsakingais vadovais, o kelionės metu dar pasidarė trenerių patarėjais, diskutuojant varžybas, oponentus, aptariant žaidimo planą ar žaidėjų keitimus. O Paryžių, krepšinio komiteto pirmininkui A. Lauraičiui bei komiteto nariui iš Toronto M. Duliūnui pasiūlius ir J. Valaičiui sutikus, kai kuriose rungtynėse V. Grybauskas sėdėjo šalia trenerio, bet tik patariamuoju balsu. Kaip

ir anksčiau, visi sprendimai buvo daromi J. Valaičio. Šia proga norim konstatuoti, kad dėl įvairių priežasčių tai sklandžiau vyko tinklinyje. Tolygiai sėkmingesnis buvo tinklinio rinktinės paruošimas, nes neturėta sunkumų praveisti intensyvas treniruotes Clevelande ir Chicagoy bei sužaisti keletą rungtynių.

Deja, netruko kliūčių tai atsiekti ir geriau pasiruošti krepšinio rinktinei. Pirmiausia, neturėjome trijų ar daugiau savaičių laiko bendrom treniruotėm, kaip dabar ne vienas siūlo ar pataria. Kas gi to nenorėtų! Bet kaip ir kas padengs dažno studento 3-4 vasaros savaičių uždarbį? O tokių mes turėjome ne vieną. Taip pat būtų buvę labai naudinga savaitę ar dvi kartu gyventi ir treniruotis panašioj vietoj, kaip prieš kelionę į Australiją. Tačiau jau anuomet tai pareikalavo virš 1000 dolerių sumos, kurios mes dabartinui neturėtume. Ir pagaliau gal didžiausia kliūtis buvo — griežtos NCAA (Universitetų Sporto Sąjunga) taisyklės, kurios apriboja treniruotė laika septyniomis dienomis ir draudžia bet kokias rungtynes Amerikoj. Dėl to atsiveikimo rungtynėse nežaidė studentai, dėl to daugiau pasirušimo rungtynių negalima buvo organizuoti nei galvoti apie ilgesnio laikotarpio treniruotes. Tiesa, dažnas prisimena, kad atsiveikimo rungtynėse žaidėm prieš studentų komandą ir jie nesibaimino dėl nusizengimo prieš taisykles. Tuo tarpu mūsų rinktinė negalėjo rizikuoti prasilikimu su taisyklėm, kartu ir su išvyka, nes prieš keletą žaidėjų buvo daromi įvairūs žygiai sutrukdyti jų išvažiavimui.

Visų aiškus klausimas — kam iš viso reikėjo galvoti apie išvyką, neturint laiko, sąlygų ir lėšų pasiruošimui?

Tuo po Detroito žaidynių ir rinktinės sudarymo visi žaidėjai gavo individualinę pasiruošimo programą, o gyvenantieji Chicagoy (jie maždaug sudarė komandos pagrindą) visą vasarą dalyvavo vietos lygos varžybose. Tuo būdu buvo užgarantuotas tam tikras pasiruošimas ir komandinis darnumas, kartu su gera fizine kondicija ir mėtymu. Šiandien reikia pasakyti, kad to neužteko. Europos patirtis moko, kad reikia bent dviejų savaičių pasiruošimo, žaidėjams

kartu gyventi ir dirbant. Rinktinės sudarymo pagrindą ir metodus reikia remti ne tik žaidėjų talentu, bet ir jų sugebėjimu komandiškai žaisti. Reikia disciplinos ir priemonių jai palaikyti.

Kelionės susiformavimas ir maršrutas

Pasiryžę pirmą kartą pasirodyti pasaulyje su tinklinio rinktine, turėjom skaičius ir su didele finansine problema. Tinkliniui Vakarų Europoj dar nesant labai populiariam, daug paramos iš vietinių nesitikėjome. Kelionės tvarkaraštį dažniausiai sudarėm vietoj, sutikdami su klubais duodomomis sąlygomis, kurios padengė tik mažą dalį išlaidų.

Su krepšinio maršrutu situacija buvo geresnė. Todėl ir savo atstovui Europoj Rene Kapp galėjome perduoti aiškias reikalavimus: padengti kelionės išlaidas tarp paskirų miestų, parūpinti maistą ir viešbutį, surengti ne daugiau kaip 16 rungtynių bent penkiose valstybėse per 22 dienas. Tik finansiškai stiprus ir pakankamai žiūrovų turį klubai ar rinktinės galėjo sutikti su šiom sąlygom, ypač krepšinio sezonui dar oficialiai nepradėjus. Truko metai laiko, ir daug valandų darbo buvo įdėta, kol buvo parengtas galutinis tvarkaraštis, suderintos datos ir parinkti oponentai, perdaug nenuostentant nuo pageidaujamo plano. Tuo būdu R. Kapp pastangų ir sugebėjimų vardą Europoj dėka turėjome pakankamai klubų, sutinkančių su mūsų pageidavimais, bet iš kitos pusės jų lygis ir pajėgumas buvo vertas pagarbos.

Ir štai! Prieš rinktinę tarpe turim net tris valstybines rinktines: Kanadą — ką tik universitetų olimpiadof pasipuošusią 3-ąją vietą, Prancūziją — kvalifikaciniame Europos pirmenybių turnyre laimėjusią 2-ąją vietą ir Italiją — 4-ąją Muencheno olimpiadof. Turim du meisterius, iš kurių su vienu teko žaisti tris kartus, tris vicemeisterius, kurių du yra savo kraštų krepšinio taurės laimėtojai, o Lyono komanda yra buvusi Prancūzijos meisteriu 12 kartų. Dar prijungę Vienos (Austrija) rinktinę su trimis amerikiečiais ir dviem čekoslovakais ir Elzaso rinktinę su trimis individualiai puikiais ame-

(nukelta į 5 psl.)

Vincas Tercijonas, elektronikas, Kultūros Židinio didžiojoje salėje deda garsiakalbius. Ši puiki garso sistema būtų atsiėmusi apie 2000 dol. Tercijonas visa atliko nemokamai. Židinio statybos komitetas jam nuoširdžiai dėkoja. Nuotr. P. Bivainio

IŠ MANO ATSIMINIMŲ

PETRAS JOČYS

3 Bet gyven-tojai labai domėjosi pranešimais, kuriuos teko daryti sekmadieniais po pamaldų prie šventorių, mokyklose ir kaimuose. Baigęs tą misiją, šv. Kalėdas švenčiau namie.

Iš suorganizuotų krikščionių demokratų partijos skyrių Palušės skyrius sėkmingai veikė ir lenkų okupacijos metu. Po Kalėdų švenčių nuvykau į Vilnių, kur vyko ateitininkų konferencija. Per Naujus Metus lenkų legionieriai, besitraukiant vokiečiams, pradėjo kontroliuoti miestą. Su grupe voronežiečių ateitininkų 1919 metų sausio 2 d. išvykau į Kauną. Kaune nuvykome į Generalinį Štabą ir užsirašėme savanoriais į kariuomenę. Buvome išsiųsti į provinciją organizuoti savanorių ir kariuomenę.

Toliau Lietuvos keliomis Pradžioje buvau pasiūstas veikti į Trakų-Kaišiadorių apskrity, kur, aplankęs su pranešimais Kaišiadoris, Ziežmarius, Kruonį, Žaslįus ir Daršūniškį, pakeliui į Prienus sutikau iš to-

kios pat misijos grįžtantį į Pakuonį J. Petrušauską. Pernakvojė jo tėviškėje, Pabalių kaime, nuvažiuavome į Pakuonį išlydėti į Kauną vykstančio savanorių būrio. Po kalbų ir gražiai surengtų išleistuvių ir mudu išvykome į Kauną. Grįžus iš provincijos į Kauną, reikėjo padaryti pranešimus karininkui Liormanui. Iš-klausęs pranešimų, jis duodavo tolimesniai veikimui instrukcijų ir paskirdavo veikimo sritį.

Tuo metu Kaune vyko lietuvių konferencija. Pralaidęs dieną toje konferencijoje, aprūpin-tas lietuvių kario uniforma, buvau pasiūstas veikti į Raseinių apskritį. Pasirodymas lietuviu kario uniformoje padarė visuomenėi didelį įspūdį. Su dideliu įdomumu buvo klausomos kalbos, kurios daugiausia buvo sakomos po pamaldų prie šventoriaus sekmadieniais ar šventadieniais. Šiokiomis dienomis tu kalbų paklausyti žmonės gausiai rinkdavosi kaimų mokyklose ar privačiuose namuose. Visur buvo reikiama didelė pagarba ir meilė lietuviui kariui.

Sakiau kalbą dr. Juškio tėviškėje, Jurbarko valsčiuje, gausiai susirinkusiems apylinkės gy-

ventojams. Ten ir pernakvojau, šeimininkų vaišinamas. Rytą dieną man iš ten išvykstant, dr. Juškio tėvas išvedė gražų žirgą ir paaukojo Lietuvos kariuomenei.

1919 metų Vasario 16-tajai aš ir buvęs voronežietis ateitininkas Mickaitis buvome pasiūsti į Šakius. Žmonių prisirinko daugybė, kaip per atlaidus. Mudu kalbėjome po pamaldų prie šventoriaus. Savo kalbose lietuviams ne tikai rusų okupaciją, bet ir vokiečių karą metu. Vokiečiai Šakiuose dar turėjo komendantūrą ir sekė mūsų kalbas. Pabaigus mudviem kalbėti ir miestu einant, mudu pasitiko du vokiečių kareiviai ir nusivedė į komendantūrą. Tą vakarą mieste buvo rengiamas vaidinimas, ir žmonių daug buvo gatvėse. Pamatė, kad mudu vokiečių kareiviai nusivedė į komendantūrą, žmonės puolė į kleboniją, kur Šakių Komitetas su pirmininku dr. Staugaičiu pietavo, ir pranešė apie tai. Dr. Staugaitis su kitais komiteto nariais tuojau nuvyko į komendantūrą ir pareikalavo mudu tuojau paleisti. Priešingu atveju, kas įvyktų, bus atsakingas komendantas. Ir tuojau buvome paleisti ir taip pat pietavome pas dekaną kunigą Čižauską. Vakare dalyvavome vaidinime. Nakvojome klebonijoje pas kun. Čižauską. Rytąjaus dieną po pusrūčių mus nuvezė į miestelį prie Nemuno.

Paskelbus vyrų mobilizaciją, atkrito savanorių kvietimas į ka-

riuomenę. Po to buvau paskirtas į bolševikų frontą skleistą propagandą užfrontėje raudonarmiečių tarpe. Aprūpin-tas rusų kalba atitinkamais atsišaukimais ir laikraščiu "Mūsų raudonarmiečių Tiesa" (Naša krasnoarmiejiskaja Pravda), neva leidžiamu Minske, visą laiką veikiau pirmo pulko bare. Teko peržygiuoti nuo Kaišiadorių per Ziežmarius, Ukmergę, Anykščius, Uteną, Daugailius, Salaką, Zarasus — iki Dauguvos. Veikimo būdas: dalyvavimas žvalgybose ir užfrontėje skleidimas propagandinės literatūros, platinimas literatūros per atvykstančius iš užfrontės žmones. Buvau ginkluotas ir reikale dalyvavau kovojančiųjų gretose, pavyzdžiui, Bičanų kaimo, Anykščių ir Salako gynime. Taip pat teko vadovauti netoli Subato latvių žaliųjų būriui prieš bolševikų kulkošvaizdžių lizdus. Pirmas aš leidaus bėgti pirmyn prieš bolševikus, neatsilikti ir latviai ir juos-bolševikus nuvijome. Latviai mane už tą žygį pagerbė kilnojimu, šaukdami "ura". Tai buvo mano atsitiktinis pasivaikščiojimas į antro pulko barą. To pulko stabas buvo Latvijos miestely Subate. Ten turėjau pažįstamų: pulko vadą generolą Glovackį, karininkų.

Už Daugailių, Zastronės dvare, buvo laikinai pirmo pulko stabas. Ten dažnai tekdamo man lūti, ir susipažinau su karo korespondentu Vienuoliu Zu-

kasku. Su juo teko daug malonių pasikalbėjimų turėti. Neužmirštini ir bolševikų fronto atsiminimai: karininkų su kareiviais ir kareivių tarpusavio broliški santykiai. Visus jungė Tėvynės Lietuvos meilė ir šventas pasiryžimas nugalėti priešą. To vieningo ryžto ir tos didžios Lietuvos laisvei aukos dėka bolševikų raudonoji armija buvo išgrūsta iš Lietuvos.

Išvijus bolševikus už Dauguvos, taip pat latviams ir estams išlaisvinus savo kraštus, kovos su bolševikais buvo baigtos.

Nutariau pereiti dirbti Vidaus Reikalų Ministerijos žinion. Vidaus Reikalų Ministeriu buvo dr. E. Draugelis. Jis manė paskyrė Šiaulių apskrities viršininko padėjėju. Paskirdamas pasakė, kad Šiauliai yra raudoni (ten buvo įsibrovę ir raudonarmiečiai) ir kad aš daryčiau viską, ką galiu. Be to, Šiauliuose dar sicutė vokiečiai kolčakininkai, nors jau prie Radviliškio jie buvo sumušti ir turėjo pasitraukti į Vokietiją.

Nuvykau į Pakruoją dvarą, kur apskrities viršininkas su būriu milicininkų buvo pasitraukę iš Šiaulių. Netrukus kolčakininkai buvo išvyti į Vokietiją, ir prieš Kalėdas iš Pakruojos dvarą atvykome į Šiaulius.

Karo metu Šiaulių miestas buvo labai apgriautas, beto, raudonarmiečių ir kolčakininkų bermontininkų nualintas. Man rūpėjo įsijungti į visuomeninį darbą darbininkų tarpe. Kaip tik

Šiaulių mieste veikė Šv. Juozapo darbininkų skyrius, kuris buvo globojamas saldainių fabriko "Birutės" savininko Vaitkaus, kuris buvo pastatęs ir salę šios organizacijos skyriui. Čia su savo kalbomis lankiausi šeštadieniais ir sekmadieniais. Susirinkimuose pradėjome rinkti aukas ir šelpti varginguosius. Be to, iš darbininkų buvo susidarys vaidintojų būrelis, kuris Šv. Juozapo skyriaus vardu ruošė vaidinimus, kurių gautą pelną skyrė vargingiesiems sušelpiti. Buvo be skirtumo šelpiami visi, kurie kentė vargą.

Taip veikiant, į susirinkimus prisirinkdavo pilna salė. Garsas apie vargšų užtarėjų organizaciją greit pasklido po visą apskritį. Rytai, dar nespėjus išlipti iš lovos, jau laukė mane įvairiais reikalais interesantais. Šios organizacijos narių tarpe buvo susipratusių ir pasiūventusių veikti darbininkų, tikrų proletarų: Jonaitis, Lazdauskas, Deksnys ir kiti, kurie tikrai apastalavo miestą ir provincijoje prieš Steigiamojo Seimo rinkimus.

Pakeitus apskrities viršininką Jasnauską Paškaniui, mano buvo pasiūlyta vykti aplankyti valsčių. Mielai sutikau, nes jau prasidejo propaganda prieš St. Seimo rinkimus. Pasitaikė apie trejetą savaičių prieš Vėlykas lankyti, kada parapijose viena po kitos rekolekcijos.

(Bus daugiau)

PRANCIŠKONŲ ORDINO REGULAI 750 METŲ

BENVENUTAS
RAMANAUSKAS, OFM

Siemet birželio-liepos mėnesiais Madride, dominikonų San Pedro Martir vienuolyne, įvyko pranciškonų ordino 179-oji kapitula. Dalyvavo viso pasaulio pranciškonų ordino provincijolai, ekspertai bei sekretoriai. Į tą kapitulą, pagal ordino nuostatus, buvo nuvykęs ir lietuvių pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos provincijolas tėvas Jurgis Gailiusis, OFM. Iš viso buvo suvažiavę per 200 pranciškonų. Ta proga buvo naujai perrinktas pranciškonų ordino generolas Konstantinas Koser, OFM.

Liepos 6, dalyvaujant viso vienuolyno dominikonam, su ypatingomis pamaldomis ir iškilminga akademija buvo paminėtas pranciškonų ordino regulos 750 metų jubiliejus.

Popiežius Paulius VI kapitulos ir jubiliejaus proga pasiuntė pasveikinimo laišką.

Šv. Benediktas

Šv. Benediktas ir šv. Pranciškus Umbrija — Italijos širdis. Ji gali didžiulius savo šventaisiais. Tarp romėnų ir viduramžių eros stovi milžinas šv. Benediktas; jo aukšta ir rami kaktą — kaip Norsijos kalnai. Tarp viduramžių ir renesanso pakyla šv. Pranciškus; skaidrus ir šviesus, kaip saulė, nuo Subiaco kalvų.

Tai du šūlai vienuolių ordino istorijoj; du laikotarpiai italų dvasiniame išsivystyme.

Šv. Benedikto šūkį "Ora et labora" (Melskis ir dirbk!) paėmė šv. Pranciškus ir giliai pritaikė anų laikų naujiem reikalavimam. Jis tai darniai prijungė prie neturto ir su apaštališku uolumu dinamiškai nešė miniom.

Anuomet (1206) su šv. Pranciškum prasidėjo, galima sakyti, nauja Bažnyčios istorija. Jos 750 metų tėkmė dar neišsėmė. Iš tikrųjų tik šiandien mes matom įvykdytus šv. Pranciškaus pramatymus, kurių jo bendralaikiai nei klausė, nei suprato.

Pranciškonų I-oji regula

Šv. Pranciškus turėjo daug sekėjų ir paskirų vienuolynų. Turėjo net parašytą vienuolyno regulą. Su savo pirmaisiais broliais 1209 balandžio 16 atvykęs į Romą, prašė, kad popiežius tą regulą patvirtintų. Popiežius Inocentas III sapne matė neturtingą vyrą, savo pečiais parėmusį begriūvančią Laterano baziliką. Jis atpažino Pranciškų ir davė savo žodinį patvirtinimą jo naujosios vienuolijos, pranciškonų ordino, regulai.

Po visų pašnekusių popiežius Inocentas III Pranciškui atsakė: "Eikite su Viešpačiu, broliai, ir, Viešpaties malonės įkvėpti, skelbkite visiem atgailą. Po to, kai visagalis Viešpats padaugins jus skaičium ir malone, sugrįžkite pas mane su džiaugsmu, ir aš duosiu daugiau teisių ir pavesių

jum daug dalykų su tikru pasitikėjimu" (1 c. 33).

Pranciškus su savo įkurtu ordinu tapo dideliu savo šalies visuomeniniu reformatorium.

Klara, kunigaikščio Scifi dukė, greitai pasekė Pranciškaus pavyzdžiu ir atsidavė jo vadovybei. Vėliau vyrai norėjo palikti savo žmonas, o žmonos — savo vyrus, net kunigai savo parapijas, kad sektų Pranciškum. Tačiau Dievo žmogus pasipriešino tai srovei ir pasauliečiam įsteigė pasauliečių pranciškonų III ordiną.

Šv. Pranciškus ir šv. Domininkas

1215 Romoj buvo sušauktas IV visuotinis Bažnyčios susirinkimas. Tai buvo vienas iš gausiausių ir iškilmingiausių susirinkimų. Jame dalyvavo du žymūs vyrai, tada dar mažai pažįstami — ispanas Domininkas Guzmanas iš Kastilijos ir italas Pranciškus Bernadone iš Umbrijos. Nors jie nebe pirmą kartą lankėsi Romoj, bet tikrai 1215 pirmą kartą susitiko ir susipažino. Vienas antram išpasakojo savo gyvenimą ir siekiamus idealus.

"Aš atvykau iš Ispanijos, — sakėsi Domininkas. — Ten mokiausi nuo pat jaunystės. Salamankos universitetas man atskleidė teologijos tiesias ir mokslo grožį. Dešimtį metų apaštalavau Prancūzijoje tarp heretikų. Pažinau jų klaidas ir pavojų. Iš herezijos patyriau, kad daug blogo atsiranda iš proto puikybės, kada jis aklas ir pavergtas. Tik tiesa gali mus padaryti laisvus."

"Esu pirklio sūnus, — kalbėjo Asyžietis, — pasaulio žmogus ir nusidėjėlis. Studijavau mažai. Siek tiek pramokau prancūziškai iš motinos ir lotyniškai iš parapijos klebono. Rašto pramokau tiek, kad sugebėčiau vesti gelumbės prekybos sąskaitas. Mėgau meilės dainas, riterius ir jaunimo išdaigas, kol gailingas Viešpats palietė mano širdį ir man padavė apmąstyti kryžių. Viešpats man apreiškė, kad turim gyventi pagal evangeliją."

Tada jie puolė vienas antram į glėbį tardami: "Esam draugai, dirbkim vieningai, ir tada niekas mūsų neįveiks!"

Atsisveikindami jie stovėjo Aventino kalvoj, pakėlė akis į dangų ir pareiškė nepaprastą pasiryžimą: pasidalyti pasaulį pusiau. Šv. Pranciškus pasirinko žmogaus širdį, kad jį atgaivintų Dievo ir artimo meile, o šv. Domininkas rinkosi protą, kad dievišku mokslu atidarytų dieviškosios tiesos ir grožio platybės.

Didysis italų poetas Dantė savo "Dieviškojoje komedijoj" tuodu šventuosius taip apibūdino: "Pirmasis degė meile serafino, antrasis savo išmintim didžia aplinkui skleidė šviesą cherubino" (Dangus, XI, 37).

Naujos problemos ir kita regula (1221)

Paskutinieji šv. Pranciškaus gyvenimo metai buvo apskaitinti nuomonių skirtumų, ginčų bei

Šv. Pranciškus, vienas iš seniausių jo portretų.

pažeminimų. Siekęs gyventi vientulystėje ir mistiniame susivienijime su Dievu, nenoromis jis tapo įveltas ir įvairias painiavas. Ordino vidaus gyvenime pradėjo kilti nesutarimai.

Pirmosios regulos (1209), parašytos paprastai ir suglaustai, su evangelijos ištraukom, patvirtintos popiežiaus Inocento III žodžiu, dabar nebeužteko. Iškilno naujos problemos. Brolių kapitula priėmė naujus nutarimus, kurie turėjo būti įtraukti į ordino konstituciją.

Su išsimokslinusio pranciškono Cesario da Spira pagalba Pranciškaus parašė kitą regulą (1221). Tačiau ji nebuvo popiežiaus patvirtinta. Vėl kita regula, matyt, daugiau ar mažiau sąmoningai broliui Elijui dingo.

1223 metų regula

Umbrijoj, netoli Asyžiaus miesto, yra Fonte Colombo kalnas, brangus ir šventas visam pranciškonų ordinui. Pranciškonų tradicija šią aukštumą vadina "Sinajaus kalnu", iš kur Možė Senajame Įstatyme gavo dešimt Dievo įsakymų. Šv. Pranciškus čia parašė savo broliam, keleviam ir ateiviam, visiškai naują ordino regulą.

Fonte Colombo kalne, miškų apsuptas, stovi senas pranciškonų vienuolynas ir bažnyčia. Čia yra ir tos vietovės, kur dažnai šv. Pranciškus buvodavo. Yra ir jo apsigalvimo vieta su ugnivietėmis ir dviem celėm, iki šiol originaliai išsilaikiusioms ir nepaliestoms. Prie Magdalenos koplyčios, lauko pusėj, dar yra tats varpas, kuriuo Pranciškus

saukdavo savo brolius bendrai maldai, valgiui ir poilsiui. Maldininkas dar gali matyti ir to varpo virvę ir raidę "T" (pavaizduojančią kryžių), paties šventotojo ranka įbrėžtą ten prie langų, koplyčioj. Kiek atokiau yra brolio Leono vieno metro platumo ir septynių metrų ilgumo urvas. Čia šv. Pranciškus 1223 po 40 dienų pasninko ir maldų parašė galutinę ordino regulą.

Popiežius Honorijus III 1223 lapkričio 29, išleisdamas bulę "Solet annuere", patvirtino Mažesniųjų Brolių Regulą, kurios jau 750 metų laikosi pranciškonų ordinas. Šiomis dienomis šį jubiliejų mini viso pasaulio pranciškonai. Regulos originalas, kaip brangi relikvija, laikomas Šv. Pranciškaus vienuolyne Asyžiuje.

Ordino regulos branduolys

Šv. Pranciškus regulą vadino "Gyvenimo knyga, išganymo viltimi, evangelijos branduoliu, tobulybės keliu, rojus raktu, amžinosios sutarties sandora" (2 C. 208). Savo ordino regulą šventasis pradeda Kristaus evangelija. Ją pateikia savo mažesnieiems broliam kaip gyvenimo rodyklę. Kai jaunuolis ar vyras įstoja į ordiną, jis turi visko išsižadėti, dėvėti šurkštų drabužį... Šv. Pranciškus kalba apie neturtą. Jis kalba apie darbą, kurį visi turi atlikti sąžiningai. Kalba apie išmaldas: tik reikalui esant, jie gali elgetauti. Kalba ir apie maldą bei pasninkus. Jis perspėja visus tuos, kurie su perdėtu uolumu veržiasi prie mokslo; perspėja tuos, kurie per daug yra susirūpinę žemiškais dalykais; kalba apie pavojus santykiuose su žmonėmis. Pagaliau jis taria: "Palaiminti, kurie persekiojami dėl teisybės." Dvylikta regulos skyrių baigia nurodymais misininkam, vykstantiems į pagonių šalis.

Šv. Pranciškaus reguloj yra suglausti evangelijos patarimai.

Rašydamas nuostatus, jis taip pat aiškiai nusako rimtas priežastis teisėtiem dispensam. Kalbėdamas apie aprangą, sako: "Kas yra būtino reikalo verčiamas, tas gali dėvėti avalynę." Pažymėdamas pasninko laiką, jis apgalvotai priduria: "O aiškiaus reikalo verčiami, broliai yra laisvi nuo kūniško pasninko." Nusako broliam keliavimo priemonės: "Ir neleidžiama jiems joti, jei neverčia būtinas reikalas ar liga." Draudžia broliam imti pinigų: "Griežtai įsakau visiem broliam, kad nei patys, nei per tarpininkus neimty pinigų." Bet jis tęsia toliau: "Tačiau ligonių reikalais ir

Šv. Pranciškus (k.) ir šv. Domininkas.

kitų brolių apranga tegul rūpinasi per dvasiškus bičiulius vien tik ministrai ir kustodai, atsižvelgdami į vietą, laiką ir šaltus kraštus."

Kaip šv. Bonaventūra rašė, Šventoji Dvasia įkvėpė regulos formą, kurią šv. Pranciškus surašė ir įteikė popiežiui. Pranciškus jį gynė Honorijaus III akivaizdų nuo kelių kardinolų priekaištų, teigdamas: "Ne aš, Šventasis Tėve, sudėjau į regulą žodžius bei įsakymus, bet pats Kristus tai padarė. Tad aš negaliu Kristaus žodžių pakeisti ar pašalinti." Jis teigia tai ir savo testamente: "Kai Viešpats davė man brolių, niekas kitas manęs nemokė, ką turu daryti, kaip nurodo evangelija. Ir aš tai surašydinau trumpai ir paprastais žodžiais, o popiežius man patvirtino."

Šv. Pranciškaus vizija

1209 šv. Pranciškus turėjęs viziją ir savo broliam pranašiskai kalbėjęs: "Mačiau daugybę vyrų, pas mus ateinančių ir trokstančių rūbą ir gyventi pagal mūsų regulą. Aš mačiau iš visų tautų pilnus kelius ateinančių vyrų: atėjo prancūzai, ir skubėję ispanai, vokiečiai ir anglai dar tik judėjo. Ir didžiulė buvo ta minia, kuri žygiavo ir kalbėjo įvairiomis kalbomis..." (1 C. 27).

Toj neįžvelgiamoj šv. Pranciškaus matytoj minioj tarp kitų

LIETUVOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS KRONIKA NR. 5

(atkelta iš 2 psl.)

dar būtų geriau, kad būtų laikomi klebonijoje".

Aplinkraštis pasirodė sąryšy su padažnėjusiais bažnyčių apipilėjimais ir Šv. Sakramento išniekinimais.

(Kodėl klebonas Pesliakas paskirtas vikarauti, paskiau altarista):

Juodaičiai. Juodaičių klebonas kun. V. Pesliakas 1972 birželio mėn. gydėsi. Sugrįžęs į namus, sužinojo, kad nuo birželio vidurio jo ieško Raseinių rajono valdžia, reikalaujama atsiimti registracijos pažymėjimą ir kuo greičiausiai užimti Viduklės vikaro pareigas. J. E. vysk. Labukas paaiškino, kad Rugienis reikalauja jį perkelti į Viduklę, o J. E. vysk. Kriščiūnas pasakė: "Dirbai gerai, bet žinok, vyskupas Labukas nepaliks dėl tavęs dviejų vyskupijų ir nevažiuos į Zagarę". (Zagarėje gyvena išstremtas J. E. vysk. Steponavičius. — Red.)

J. E. vysk. Labukas įsakė kun. Pesliakui užimti Viduklės vikaro pareigas arba būsiąs su perduotas: "Jeigu iki 1972 m. rugsėjo 20 imtinai nepradėsite eiti Viduklės bažnyčios vikaro pareigų, būsite ipso facto su-

spensus a divinis". (Bus uždrausta eiti kunigo pareigas. — Red.)

Kun. Pesliakas, žinodamas, kad vyskupas jį perkels į Viduklę ir pažemina pareigose vien Rugienio verčiamas, atsakė vykti į naują paskyrimo vietą.

1972.IX.26 į Juodaičių apylinkę iš Raseinių rajono atvyko trys pareigūnai ir bažnyčios vykdomajam organui pareiškė: "Jūs klebonas neklausio vyskupo. Jis yra nuimtas nuo pareigų..."

Minėtas faktas labai nustebino visus žmones — kaip labai civilinė valdžia kišasi į bažnyčios vidaus gyvenimą.

Kun. V. Pesliakas spalio 10 d. rašte vyskupui rašė: "Atsižvelgdamas į suminėtus faktus ir bendrą daugumos kunigų nuomonę, esu tvirtai įsitikinęs ir labai apgailėstauju, kad dėl manęs Ekscelencija buvo kieno tai priverstas tokius raštus rašyti. Todėl laikau juos neteisingsiais ir negaliojančiais..."

J. E. vysk. Labukas suspensą panaikino, o kun. Pesliakas išvyko gydytis. Gruodžio mėnesį kun. Pesliakas buvo paskirtas Viduklės bažnyčios altarista. (Bus daugiau)

Pop. Inocentas III patvirtina šv. Pranciškaus regulą. Dail. Giotto paveikslas.

AUKSINĖ RUDENS DIENA,

joje — auksinis klevas, po kuriuo: gintarai, lietuviški audiniai, drožiniai, knygos apie liaudies meną ir muziką, margučiai, kanklės, net du rateliai, Vilniaus verbos...

Spalio 21 North Haveno miestelio Jaycees organizacija drauge su tos apylinkės Jungtinių Tautų Sąjungos skyriumi suruošė Jungtinių Tautų dieną. Jos programoje — įvairių tautų liaudies meno parodėles ir tautiniai šokiai.

Lietuviam šioje tautų mugėje atstovauti iniciatyvos ėmėsi ir visą organizacinį darbą atliko Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Haveno skyrius. Dideliu entuziazmu prisidėjo apylinkės lietuviai, paskolindami parodėlei ekspонатų. Juos skoningai išdėliojo S. Valiukienė, dail. L. Židonytė, Vl. Žemliauskienė ir dr. H. Lukaševičius. Ekspонатų davė: J. Kronkaitienė, St. Leikienė, M. Liaukienė, dr. E. Vaišnienė, G. Ivaškenė ir kiti. Tautiniais drabužiais apsirendžiusios budėjo Vl. Žemliauskienė su dukrele Daina, dail. L. Židonytė, M. Liaukienė ir G. Ivaškenė.

Auksinio klevo kamieną juosė lietuviška trispalvė, rankomis pasiūta ankstesnės Amerikos

lietuvių kartos atstovės p. Šilkienės. Viršum trispalvės — Vyties drožinys, kiek žemiau — Baltijos valstybių žemėlapis, šia proga išryškinaš Lietuvą. Daug žmonių buvo sustoję prie šios parodėlės. Jaunimas klausinėjo, kaip nusiausti tokių juostų, kaip vašku marginti kiaušinius. Grupelė vaikų smalsiai klausosi pasakos apie Eglę žalčių karalienę, kurią jiems čia pat pasakojė M. Liaukienė. Ypač daug dėmesio susilaukė p. Liaukaus smulkučiais raštais drožinėti kūriniai: lempa, lėkštė, skrynelė, rankšluostinė. Visiem svečiam buvo dalinamas informacinis lapelis apie Lietuvą. Nemažai lankytojų su džiaugsmu prisipažino esą lietuviais, apgailestaudami, kad nemoka lietuviškai kalbėti. S. Valiukienė sumaniai išnaudojo šį jų susidomėjimą, čia pat sudarydama parodėlę aplankiusių lietuvių kilmės žmonių sąrašą. Tai puikus būdas surasti dingusius lietuvius. Jį turėtų praktikuoti visų vietovių lietuviai.

Maloni staigmena lietuviams moterim buvo North Haveno burmistro — First Selectman Lester Gott apsilankymas. Jis praleido apie dešimtį minučių prie lietuvių stalų, besidomėdamas išstatytais ekspонатais. Pasisakė, kad jo žmona lietuviė. Labai gailėjosi, kad ji nemokanti savo tėvų kalbos. Šia proga L. Gott nusifotografavo su lietuviėmis. Užsimezgė maloni pažintis ir su ponija J. Barone — Connecticut valstijos Jungtinių Tautų Sąjungos skyriaus pirmininke. Lietuviai buvo pakviesti demonstruoti liaudies meną ir tautinius šokius vietos mokyklose.

G. Iva.

O VIS DĖLTO MES IŠVYKA PATENKINTI

(atkelta iš 3 psl.)

rikičiais, gaunam priešininkų eilę, prieš kurią turimulenkt galvas ir didžiutis, kad turėjom progą tokio masto rungtynėse dalyvauti. Taip pat reikia neužmiršti, kad tos trys valstybinės rinktinės jau buvo kartu dirbusios po porą mėnesių ir pasiekusios gerą formą. Kalbant apie pavienius klubus, jau prieš išvažiuojant, buvo žinoma, kad kiekvienas iš jų turi po porą gerų amerikiečių ir pranašų žaidėjų iš Rytų Europos kraštų. Tačiau buvom nustebinti, kad tie klubai jau dabar yra pastatyti ant stiprių profesionalinių pagrindų. Todėl nenuostabu, kad įvairios gastroliuojančios komandos, įskaitant ir amerikiečius, neadaug teparsiveža laimėjimų. Nenuostabu, kad Europos taurės laimėtoja Italijos Ignis komanda, kurios keturi žaidėjai žaidžia valstybinę rinktinę, nesunkiai nugalėjo Rusijos meistrų Maskvos Dynamo. Ir štai su tokio lygio vienetais mes turėjom drąsos stoti dvikovėn.

Todėl labai logiška, kad išvažiuodami neturėjom jokių iliuzijų. Ne kartą rašėm ir kartojom per radiją, kad nesitikim daug pergalių ir 50 proc. laimėjimų padarys mus laimingus. To nepasiekėm, tačiau vis dėlto esam patenkinti, nes pasirodėm lygiaverčiais varžovais. O kita vertus, tik rungtyniaujant su stipriais vienetais, buvo įmanoma tiek daug pasiekti tautinės propagandos atžvilgiu.

Per daug nelaimių

Net septynetas rungtynių buvo pralaimėta 2, 6 taškų skirtumu. Tie visi žaidimai normaliose sąlygose galėjo nesunkiai baigtis mūsų persvara. Tik tų kelių taškų trūko, kad bendra

kis, Liet. atgimimo sąjūdžio: E. Smilgis, Vilniaus krašto liet. Sąjungos — V. Šimkus.

Rezoliucijoje prisimenama, kad saugumo konferencijoje būtų iškeltas Lietuvos klausimas, sveikinami broliai Lietuvoje, Sibire, linkima ištverti kovoje už laisvę. Prašomi visi aukoti Lietuvos laisvinimo reikalui.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS SUVAŽIAVIMAS

(atkelta iš 1 psl.)

ir jis pasakė kalbą. Pranešė, kad dedamos pastangos netrukus gauti 5 mil. dolerių etninėm studijom. Papasakojo, kaip jis dėl Simo Kudirkos kreipėsi į daugelį įstaigų, ieškodamas išlaisvinimo, žmoniškesnio elgesio su juo ir su jo žmona.

Dr. K. Bobelis prašė svečių kongresmaną, kad Pabaltijos valstybių reikalai būtų iškelti saugumo konferencijoje.

Laisvės statulos bareljefais apdovanoti nusipelnę Tarybos centriniai veikėjai ir skyrių vadovai. Bareljefus paaukojo J. Pakalka.

Aštuntasis Amerikos Lietuvių kongresas bus šaukiamas kitais metais gegužės 24-26 Chicagoje. Jau dabar prašomi visi skyriai ruoštis kongresui.

Padaryti ir skyrių pranešimai. Iš pranešimų matyti, kad Tarybos veikla yra gana gyva — rengiami Vasario 16 minėjimai, ruošiamos demonstracijos, palaikomi ryšiai su kitais baltiečiais.

Nauja taryba

Į naują Tarybos valdybą įeina: iš ALRK Federacijos: dr. K. Bobelis, kun. A. Stašys; socialdemokratų: J. Skorubskas, dr. J. Valaitis, Sandaras; dr. K. Šidlauskas, M. Vaidyla, Tautinės S-gos: T. Blinstrubas, R. Staniūnas, SLA: P. Dargis, LRK Susivienijimo Amerikoje: dr. V. Šimaitis, Moterų Sąjungos: E. Vilimaitė, vyčiai — A. Pakalniš-

AR ČIA MIRUSIŲ PALIKIMAI TEKS GIMINĖM LIETUVOJE?

(atkelta iš 1 psl.)

— Ką galėtumėt pasakyti apie teisėjus ir advokatus, kurie, anot Vaintraubo, patys nuvežė dolerius į Lietuvą ir išdalino įpėdiniams?

— Dolerių ar kitos kokios svetimos valiutos okupuotoje Lietuvoje niekas negali imti nei pas save laikyti. Nusikalbę labai griežtai baudžiami. Beje, Vaintraubas rašo apie Hartfordo teisėją James Kinsella, kuris lankėsis Lietuvoje ir įsitikinęs, kad įpėdiniai palikimus gauna. Įdomus sutapimas — kaip tik šią savaitę gavau tu teisėjo pranešimą apie vieno lietuvių palikimą. Jei teisėjas būtų įsitikinęs, kad įpėdiniai Lietuvoje palikimus gauna, tai vargiai jis bekvieštų Lietuvos konsulą tiem įpėdiniams atstovauti...

— Ar teisingas Vaintraubo perduotas Injurkolegijos tarnautojos Valinskienės tvirti-

nimas, kad "Palikimas, atitekęs mūsų krašto gyventojam, yra višiškoje jų žinioje"?

— Jeigu taip būtų, tai Vaintraubui nereikėtų laikraščiuose rašyti ilgų ir klaidinančių aiškinimų. Visame civilizuotame pasaulyje ta teisė yra savaimė suprantama ir jos aiškinti nereikia.

— Ką galėtumėt patarti asmenim, turintiems šeimos narių ir giminių Lietuvoje?

— Kiekvienas asmuo, turįs šeimos narius Lietuvoje, turėtų surašyti testamentą, kad prie jo palikimo negalėtų prisitaikyti Rusijos interesams atstovaujantys advokatai ir jų agentai. Jei palikimas stambokas, tai testamentas turėtų būti taip surašytas, kad tik dalis turto tektų įpėdiniams Lietuvoje, o kita dalis nueityt už Lietuvos laisvę kovojančiom organizacijom ir lietuvių kultūrinėm institucijom laisvajame pasaulyje. (Elta)

Atsiūsta paminėti

Antanas Gustaitis — SAULĖS ŠERMENYS. Dailininkas V. Vizgirda. Chicago, 1973. Išleido Algimanto Mackaus Knygų Leidimo Fondas. 112 psl. Didelio formato. Kietais drobės viršeliais. Kaina 7 dol.

Žinomas mūsų poetas humoristas šioje knygoje, kaip ir ankstesnėse — Anapus teisybės, Ir atskrido juodas varnas (premiuota), reiškiams tik jam vienam būdingais, meistriškai sueliotais klasikiniais posmais. Tematika — iševijos nuodėmės (gal ir nuopelnai). Cituojam posmą iš "Emigracinio seimo":

Ir sūnus pro tėvų karį
Mum, sukklupusiem draugėn,
Atsistojes drąsiai tarė:
"Please, don't bother me
again!"
Kaunas, Vilnius — take it
easy:

Vakar buvo — ryt nebus.
I am, broliai, very busy,—
Reikia gelbėt arabus...
No, my fellows, negaliu,—
Man tėvynė, kur guliu.

Dail. V. Vizgirda čia minėtinas kaip antrasis knygos autorius. Jis čia reiškiams ne kaip paprastas iliustratorius, bet kaip tikras dailininkas. Neilustruoja atskirų eilėraščių. Ir iliustracijų pavadinimai ne tokie, kaip eilėraščių. Jo dviejų spalvų iliustracijos visos yra visų puslapių dydžio, lyg ir nepriderintos prie klasikinės eilėraščių formos, bet labai tinkančios jų nuotaikai.

Knyga pasižymi savo linksmu "baisumu", išreiškiamu abiejų autorių — poeto ir dailininko. Tokio "keisto" (bet įdomaus) leidinio lig šiol lietuvių literatūroje, rodos, neturėjom.

Juozas Slavėnas — BALTIJOS BALSAS. Apsakymėliai priaugančiam lietuvių jaunimui. Išleido ir spausdino Minties spaustuvė Australijoje 1973 m. 72 psl. Kaina nepažymėta.

Į nestorą leidinį sudėti 26 trumpi apsakymėliai. Pratartyje sakoma: "Autorius nepretenuoja į rašytojus, jis žino savo silpnumus ir todėl jaučia galįs susilaukti aštrios kritikos iš tų, kurie mėgins vertinti šiuos rašinėlius meninių reikalavimų matu. Šis matas čia netiks — čia tėra jautrios širdies troškimų išdava — duoti ką nors lietuvių jaunimui, jei norima iš jo ko nors sulaukti."

Jurgis Valaitis, Vliko vice-pirmininkas, sveikina Altos metinį suvažiavimą lapkričio 17 Chicagoje. Nuotr. V. No-reikos

VLIKO ATSTOVAI PLB VALDYBOS POSĖDYJE

Chicagoje, Jaunimo Centre, lapkričio 18 įvyko ketvirtas PLB valdybos posėdis. Į šį posėdį atsilankė Vliko valdybos nariai — Jurgis Valaitis ir Aleksandras Vakselis. Svečių atsilankymo tikslas buvo supažindinti PLB valdybą su Vliko planuojama Lietuvos laisvinimo darbo konferencija ir pasitarti dėl jos pobūdžio, turinio ir organizavimo.

Išsamų pranešimą apie konferencijos preliminarinę darbotvarkę bei organizacinių darbų eigą, perduodamas numatomų dalyvių nuomones, padarė Vliko valdybos vicepirmininkas inž. Jurgis Valaitis. Pabrėžė, kad konferencija turės būti darbo konferencija ir kiekvienas jo dalyvis turės būti tam darbu pasirošęs. Vliko tikslas yra padėti pavergtai Lietuvai atgauti laisvę. Konferencija turėtų išryškinti tos pagalbos būdus ir vykdymą. Į konferenciją numatyta kviešti Vliko, PLB, JAV LB, Altos, Kanados LB, LLK ir diplomatų atstovus, ne daugiau kaip trisdešimt asmenų. Siūloma aritmetika: Vlikas — 10 atstovų; PLB, JAV LB ir Kanados LB — 10 atstovų (visos trys kartu); Aita — 5 atstovai; diplomatinė tarnyba — 3 atstovai; Lietuvos Laisvės Komitetas — 2 atstovai.

Po Valaičio pranešimo ir po porą valandų trukusio informacinio pobūdžio nuomonių pasikeitimo PLB valdyba Vliko atstovam pareiškė, kad ji tos konferencijos minčiai pritaria. Dėl konferencijos tikslo, pobūdžio, turinio, dalyvių skaičiaus, vietos ir laiko ji pažadėjo Vlikui padaryti savo pasiūlymą.

Trejetą valandų trukęs pasitarimas praėjo sklandžiai, dalykiškai ir visiem buvo naudingas. Svečiam išvykus, dar buvo aptarti kiti skubūs reikalai ir būsimo posėdžio darbotvarkė.

PLB valdybos inf.

SCHUYLER SAVINGS

AND

Loan Association of Kearny, New Jersey

24 Davis Ave., Kearny, N. J. 07032
Phone: 991-0001; 991-7260

Savings Certificate 2 years Minimum \$10,000 6½	Regular Savings Accounts 5¼
--	--------------------------------

MOKA

Nuo įdėjimo dienos kas ketvirtis metų priskaitomi nuosimčiai. Taupymo indėliai apdrausti ligi \$20,000.00

The FEDERAL SAVINGS and LOAN INSURANCE CORP., WASHINGTON, D.C.

DARBO VALANDOS: Pirmadienis-ketvirtadienis nuo 9 v. ryto ligi 3 v. p.p. Penktadienis — 9 val. ryto ligi 7 val. vak.

TURTAS (ASSETS) 8,000,000.00

Draugija lietuvių įkurta ir veikia nuo 1924 metų. Jos vadovybė ir dabar lietuvių rankose. Su tarnautojais galima susikalbėti ir kitomis kalbomis

Direktoriai: Joseph M. Belza, Edmund Bennett, John A. Condon, George Katilus, Jr., Frank Gelenitis, Esq., Stephen A. Mickewich, M.D., John D. Nakrosis, A.I.A., Walter Plikaitis, John J. Salvest, Esq.

SAVI, PĖS SAVUOSIUS

Dr. Jokūbas Stukas, President

SK
PA

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga
Redaguoja:
ps. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave.
Tel. HI 1-3894 (Area)

JUBILIEJINĖ STOVYKLOS PARADA

Žymesnieji įvykiai ir šventės VIII.23 sporto aikštėje visą dieną vyko smarkios sporto varžybos. Dalyvavo 15 komandų, pasivadinę Lietuvos miestų vardais. Žaidynes pravedė Pr. Gvilids, pagelbstint A. Bielskui. Daugiausia taškų surinko Nida, Biržai ir Šventoji.

Šeštadienį ir sekmadienį — didžiosios iškilinės. Skautininkų sueigoje buvo apie 200. Buvo pagerbtas pirmasis lietuvių vyriausias skautininkas v.s. V. Senbergas, sulaukęs 75 m.

Tą pačią dieną įvyko iškilmingas paradas paminėti Lietuvos ir lietuvių skautų 55 m. sukaktis. Paradą buvo spalvingas ir įspūdingas. Dalyvavo per 1000 uniformuotų su vėliavomis skautų. Aplink gražią parados aikštę džiūgavo didelė minia stovyklos lankytojų, svečių.

Vakare didžiulėje lauzavietėje įsiliepsnojo 2 laužai, mesdami aukštas liepsnas ir nešdami ypatingai gausios publikos džiaugsmą, prisiminimus ir viltį gražią skautų ateitimi. Įdomi inscenizacija „Vilniaus legenda“, liaudies instrumentų muzika, mažesnių ir didesnių ansamblių dainos, šokiai.

Sekmadienį prie ežero — jūrų skautų valanda ir žuvusių pagerbimas, nuleidžiant ežere vainiką, aidint giesmei, maldai ir himnui.

Neužmiršamos sekmadieninės pamaldos giliame slėnyje, dalyvaujant visai stovyklai ir svečiam. Mišių pradžioje buvo įspūdinga procesija. Mišių metu maldas skaitė įvairių šakų skautai, maldas lydėjo giesmės ir kanklių, gitarų muzika. Aukas prie altoriaus atnešė stovyklos vadovai ir jaunesnieji skautai. Šalia vyno ir duonos buvo atnešta simboliški rankdarbiai, skautiški ir lietuviški ženklai.

New Jersey skautų-čių veikla

Nors New Jersey skautų-čių vienetai, palyginus su kai kuriomis vietomis, yra maži, bet jie visi juda, kruta. Norėtųsi trumpai apibūdinti šių metų veiklą.

Gegužės mėn. gale įvyko skautų-čių baidarių (canoe) kelionė Wading upe, pietinėje New Jersey. Oras pasitaikė nekoks — dvi dienas lijo. Pirmą dieną skautai-ės yrėsi lietuje. Visi sušlapo, kai kurie net dantimis pradėjo kalenti. Skautų drėvės vadai ir su jais keliaujanti sesė net du kartus išsimaudė. Lietus skautų net naktį nepasigailėjo. Tik kitą dieną saulė išlindo namo grįžtančius palydėti.

Birželio mėnesį graži grupė skautų ir skautės bei vilkiukų ir paukštyčių dalyvavo AR sporto šventėje. Nors negrįžome su pirma vieta, bet mes bandėme! Kitais metais dar labiau pasistengsime.

Liepos mėn. įvyko dviejų dienų iškyla mūsų mažiesiems, vilkiukams ir paukštytėm. Ir jiems pasitaikė lietus antrą dieną!

Vasaros gale jubiliejinėje stovykloje dalyvavo 90% vienetų skautų, skautų, vilkiukų bei paukštyčių. Tik patys jauniausieji šiais metais nevyko stovyklon.

Rugsėjo mėn. pradžioje skautų Palangos vietininkijos ir DLK Šarūno drėvės vadovai bendrame posėdyje aptarė ateinančių metų veiklą. Suplanuota įdomi bei įvairi programa, kuri pradėta vykdyti mokslo metams vėl prasidėjus. Skautų-čių, vilkiukų bei paukštyčių sueigos vyksta kas antrą savaitę. Suei-

Pamaldas pravedė 5 stovyklos dvasios vadai.

Sekmadienio popietėje vėl įvyko paradas paminėti jubiliejinėms stovyklom ir vakare laužas.

Stovyklą aplankė daug svečių. Šventėse dalyvavo PLB pirm. St. Barzdukas, St. Lozoraitis, Jr., lietuvių organizacijų atstovai, latvių skautų prezidentas A. E. Gaujenieks su žmona, kuri yra latvių vyriausias skautininkė, latvių vyriausias skautininkas Fr. Sipols, USA rajono vadovas R. Čaks, estų sk. vadovas Udo Jurima, lenkų sk. atstovė ir kt. garbingi lietuvių skautijos kūrėjai, rėmėjai.

JS palyginti su kitomis didžiomis stovyklomis praėjo sėkmingai, palikdama gražius įspūdžius. Šios stovyklavietės direktorius A. Gagnon, aplankęs stovyklaujančius, šitaip glostait pasakė: netikėjau, kad jūs turite čia tiek gražaus ir susiklausančio skautiško jaunimo; man džiugu, kad jūs pasirinkote mūsų stovyklavietę.

Kai pirmą dieną atvykusius stovyklos viršininkas v.s. A. Saulaitis sveikino ir linkėjo, kad sukurkime stovyklą, kad ji būtų tikrai skautiška, lietuviška, turininga, tvarkinga, švari, saugi, prasminga jubiliejui, smagi visiems ir maloni kiekvienam, tai, rodos, kad tai buvo pasiekta, ir JS tokia buvo.

Muzikai Alfonsas Mikulskis ir Bronius Jonušas šia proga sukūrė Jubiliejinės stovyklos pasveikinimo dainas. Fil. ps. J. Spakevičius suprojektavo metalinį stovyklinį ženklėlį, ps. B. Kidolienė pagamino JS vėliavą. Stovyklą informavo v.s. Namikienės redaguojamas laikraštėlis „Su Skautybe“.

A.S.

gose sesės ir broliai dalyvauja uniformuoti.

Spalio 6-7 įvyko dviejų dienų kelionė Delaware upe baidarėmis. Šioje iškyloje buvo kreipiamas dėmesys į asmeninį pasiruošimą. Kiekvienas turėjo pasirūpinti vandeniu, maistu ir t.t. Skautai ir skautės tvarkėsi savarankiškai bei įpatinesnės vadovų priežiūros. Viso dalyvavo 24 skautai-ės, vadovai-ės ir keli svečiai, smagiai nusiirdami apie 28 mylias. Oras pagaliau pasitaikė puikus!

Spalių 28 Watchung kalnuose įvyko vilkiukų ir paukštyčių iškyla. Prie jų dar prisidėjo keli skautai ir skautės bei tėvai, tad susidarė gana smagi grupelė. Diena, nors ir šaltoka, praėjo nuotaikingai. Paukštytės ir vilkiukai iškylovo, žaidė kvadratą

New Jersey skautai rengiasi plaukti Delaware upe antrą kelionės dieną. Nuotr. S. G. Matonienės

“LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA” TARP MŪSŲ

Staigiai atšalus ir priekabiam vėjui bekrečiant paskutinius lapus, sugriebiu už rankovės greit bežingsniuojantį Jamaica Ave. knygos „Lietuviškoji Skautija“ vėjais pirmininką Samušį, norėdama pasirinkti naujienų.

— Kaip juda skautiškos knygos vėjais?
— Et, neblogai, — ir lyg norėdamas ištrūkti iš ilgesnio pokalbio.

— Tai ar jau užbaigėte vaju? Gal ir knyga jau spausdinama?

Sulėtinęs jaunas judesius, mane pasitraukia prie „Romuvos“ parduotuvės lango:

— Ne tik neužbaigėm... dar tik pats vėjais vidury... Išdiniško s. J. Bružo pranešimu dar nepasiekėm nei 3000 dol. Tai tik 1/3 reikiamos sumos. Plaukia prenumeratos ir aukos šiai knygai, bet per lėtai.

Noriu tuoj įsiterpti su kitais klausimais, bet jis jau nepaleidžia vėjais ir neklusiamas tęsia:

— Juk 20 m. tarp mūsų kalbama apie šią knygą. Net įkyrėjo ir nusibodo. Turime tą rūpestį vienaip ar kitaip užbaigti. Nesuprantamas abejingumas! Į mūsų prašymus knygą užsiprenumeruoti pirmieji atsiliopė iš Anglijos, Australijos, Kanados, Los Angeles, o labiau atsilikę mūsų kaimyninės vietovės. LSS užsimotas knygos išleidimas turėtų rūpėti visai lietuviškai skautijai, o ne vien vėjais k-tui, Tarybai, Pirmijai.

— Bet kad girdžiu daug abejojimų apie šios knygos vertę,

su tėvais, bei aplankė gamtos muziejų.

Lapkričio 23-24 Wharton State Forest įvyko skautų ir skautų 30 mylių žygis. Visi kuprinėse nešis vandenį, maistą, bei patalynę guoliui. Palapinių, žinoma, nebus. Tad reikės vėl parodyti skautišką nagingumą, nes oras bus jau šaltokas. Kviečiame iš artimesnių vienetų susidomėjusius prisidėti!

Gruodžio arba sausio mėnesį skautai planuoja žieminę iškylą su nakvyne. Iškylos tikslas bus virimas ir stovyklavimas šaltame ore.

Žiemos metu prasidės rimti darbai Kaziuko mugei, kuri įvyks kovo 10. Pasiruošimo darbai jau prasidėjo. Renkama medžiaga ir naujos idėjos rankdarbiam.

Pavasarij, sniegui ir ledam pratirpus, vėl suplanuota iškylių kelionė ir t.t., bet apie tai vėliau.

Senas Vilkas

ware upės, pasirenge kelionei.

Nuotr. V. Audėno

UŽSIPRENUMERUOKITE “LIETUVIŠKOJI SKAUTIJA”

Seniai ruošiamas ir lauktas stambesnis (800 psl.) iliustruotas P. Jurgėlos veikalas „Lietuviškoji Skautija“ bus pradėtas spausdinti tuoj užbaigus prenumeratų rinkimą. Knygą leidžia LSS. Prenumeratas renka LSS įgaliotas Vajaus K-tas. Šios knygos egzempliorių bus spausdinama tik tiek, kiek bus ją iš anksto užsisakiusių.

„L. S.“ yra reikšminga lietuvių skautų kūrimosi, veiklos ir nuopelnų savai tautai apžvalga, paliudyta tūkstančiais reikšmingų įvykių individualiais skautų pasireiškimais Dievo, Tėvynės ir artimo tarnyboje. Tai ne tik pagerbimas skautiškos praeities, bet ir paskata ateičiai. Šiai knygai greičiau išleisti laukiama visų prijaunčiančių talka ir finansinė parama.

Prenumeratas, čekius žymėdami „Lietuviškoji Skautija“, siųskite LSS Pirmijos įgaliotam vėjais komiteto išdininkei: Juožas Bružas, 7103 Avenue X, Brooklyn, N. Y. 11234.

Prenumerata — tik 10 dol., garbės prenumerata — 25 dol., daugiau paaukoję tampa tituluotais leidėjais, kurie bus leidinyje atžymėti.

Vėjais komiteto įgaliotiniai: Detroit, Mich., — ps. fil. Jonas Asminas; Toronto, Ont., s. Vladas Rušas; Los Angeles, Calif., s. fil. Valentinas Varnas; Chicago Lituanicos t. v. sl. Aleksas Pocius; Rochester, N. Y. — s. Stasys Ilgūnas; Philadelphia, Pa. — v. sk. Regina Dantienė.

v.s. Alf. Samušis,
“L.S.” vėjais komiteto pirmininkas

ŽIDINIETĖS RUOŠIA TAUTODAILĖS PARODĄ

New Yorko vyr. skautų židinys Vilija šių metų gruodžio 16 Kultūros Židinyje ruošia nepaprastą parodą. Šioje parodoje bus sukaupta nemažas kiekis lietuviškos tautodailės. Ekspoziciniai bus tikrai įvairūs, paskolinti iš privačių asmenų. Jų tarpe rasite ir per eilę metų saugotų seniųjų, ir šiais laikais Lietuvoje daromų gaminių, o taip pat ir visos eilės newyorkiečių pagamintus dalykus, nes savo tarpe turime visokios rūšies meistrų, audėjų, drožinėtojų ir t.t.

Parodoje bus išstatyti — gintaro išdirbiniai, medžio drožiniai, taip pat ir kitokia technika papuošti mediniai papuošalai namam ar sau pačiam. Bus audiniai, meginiai, sidabro išdirbiniai, keramika, stiklas. Parodos metu pora valandų bus skiriama demonstracijom, pav.:

SUVENYRAI

Lietuvos Vytis — rankų darbo, su aukso „bulliono“ siūlais išsiuvinėta emblema. Dugnas — tamsiai žalias aksomas. Paveikslas su rėmais 12"x15", labai įspūdingas, tinka reprezentacijai. Kaina su persiuntimu 65 dol.

Siuvinėtas Vytis — paveikslas. Skydro formoj įkomponuotas raitelis, per skydą išsiuvinėta trispalvė, kampuose ažuolo lapai su gėlem. Paveikslas dydis su rėmais 10x13". Kaina 20 dol.

Lietuvos himnas ant balto satino išsiuvinėtas mėlyna spalva, viršuje ant raudono dugno trys herbai: Lietuvos vytis, Gedimino stulpai, Vytauto ženklas ir maža trispalvė. Per visą paveikslą ilgį šone perverta išausta juosta. Paveikslas dydis su rėmais 13"x17". Kaina 26 dol.

Sagutė švarko atlapui — stilizuotas vytis. Sidabrinės spalvos raitelis raudoname dugne; sidabrinės spalvos apvedžiojimas. Kaina 2.50 dol.

Grandinėlė raktam su Šv. Kristupo medaliu. Vienoj pusėjį įrašyti žodžiai: „Aukščiausiojo malonė telaimina kelionę“ ir kviečių varpos su ažuolo lapais ir Gedimino stulpais. Kitą Šv. Kristupas su Vilniaus herbu. Kaina su pasiuntimu 2.50 dol.

Siuvinėta trispalvė su užrašu „Lithuania“ ir stilizuotas vytis užsiuvinimui ant drabužio rankovės. Kaina po 1 dol.

Drožinėti rankų darbo ant sienos pakabinami kryžiai su lietuviškais ornamentais, kaina su pasiuntimu 18 dol.

Virš minėti suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj.

Lietuvos Vytis — stilizuoto stiliaus — baltas vytis raudoname fone. Taip pat vytis su lietuviška trispalve skersai. Kljuojama ant automobilio lango (decal). 1 dol. už ženklėlį. Gaunama Darbininko administracijoj.

Geriausia dovana — metinė Darbininko prenumerata. Jei Jūsų draugų ir pažįstamų tarpe kas nors dar neskaito Darbininko, tai kaip dovana jį užsakykite. Naujiems skaitytojams pirmųjų metų prenumerata tik 7 dol.

Dėmesio Atlanto

rajono broliam ir sesėm

Pagal daugumos pageidavimą vadovų-čių suvažiavimo metu šiame skyriuje norima įsteigti skautiškų renginių kalendorių. Tuo būdu visos vietovės galės iš anksto pranešti, kas ir kur rengiama ir išvengti keletos artimesnių vietovių renginių tu pačia data, nes tai kliudytų tolimiesiems svečiam atsilankyti ar tai mugėje ar parodoje.

Tad prašau visų vienetų vadovų siųsti man savo renginių datas, visų renginių — koncertų, parodų, Kūčių ir mugių. Šį kalendorių talpinsime kas mėnesį. Tikiuosi, tai palengvins mūsų planavimą.

ps. B. Kidolienė

Dėl vietos stokos šiame puslapyje nebuvo galima patalpinti Atlanto rajono vadovų-čių suvažiavimo aprašymo. Jis bus talpinamas gruodžio mėn. „Skautų Pastogėje“. B.K.

nėra ir kompoziciškai ir stiliškai tobulas. Galėtų būti kai kas ir kitaip. Bet tai jau individuali svarstytna pažiūra. Tai nenuvertinta veikalo reikšmės. Siūlyčiau šį veikalą visiem užsisakyti ir jo išleidimą paremti.

— Ačiū, einu, nes ir krautuve uždarys bekalbant.

B. K.

Iškyla

Anksti rytą spalio 6 New Jersey skautai ir skautės iškeliavo Delaware upe su baidarėmis. Vanduo buvo ramus, bet keliose vietose buvo sraunu. Mes pusę dienos plaukėm ir paskui sustojome ant kranto pietų pavalgyti.

Medžiai jau pradėjo gelsti ir labai gražiai atrodė prie vandens. Jau 5 v. Diena taip greitai praslinko. Pradėjome ieškoti gražios vietos pernaktui. Mes radome vietą kur kadaise buvo namas. Mes ten radome daug medžio ir užkūrėme laužą maistui

kepti. Kiti pečiukus atsivežė. Pavalgėm ir pradėjome tvarkytis nakčiai. Kai kurie mažas palapines atsivežė, o kiti didelį gabalą plastikos. Didesnį laužą sukūrėm, ir visi jį apšėdom ir dainavom. Labai smagu buvo. Visi nuėjo gulti.

Anksti ryte dauguma atsikėlė, bet kiti turėjo būti prikelti. Pavalgėm ir vėl iškeliavom. Vanduo buvo labai šaltas. Vėl sustojom pavalgyti ir tada keliaujom namo.

Debbie Didžbalytė, 13 m.

HARTFORD. CONN.

Clevelando vyrų okteto viešnage Hartforde

Lietuvių Bendruomenė lapkričio 3 Lietuvos Klubu salėje surengė šaunų ir gražų metinį balių. Svečių atsilankė iš New Haveno, Worcesterio, Waterburio ir kitų vietovių. Publikos buvo virš 200.

Dail. G. Liaukus išpuošė klubo salę dideliais rudens nuotais, oranžiniais ir geltonais, rąkų darbo lapais. Jam padėjo D. ir R. Grajauskai.

Pagrindinė ir gražiausia balių dalis buvo koncertas. Jo atlikėjai: solistė Irena Grigaliūnaitė, sopranas; vyrų okteto pirmieji tenorai — Mindaugas Motiejūnas, Algirdas Gylis; antrieji tenorai — Gytis Motiejūnas, Raimondas Butkus; baritonai — Džiugas Staniškis, Mečys Aukštuolis; bosai — Valdas Žiedonis, Romas Bubllys. Vadovas — Rytas Babickas.

Po apylinkės pirm. R. Grajausko įžanginio žodžio Clevelando vyrų oktetas pradėjo koncertą daina "Mes žengiam". Toliau ėjo kitos dainos. Dainavo ir solistė — Irena Grigaliūnaitė — viena pati ir su oktetu.

Pirm. R. Grajauskui paprašius, tarė žodį Hartfordo miesto burmistras G. Athanson. Susižavėjęs solistės ir okteto dainomis, jis išgyrė lietuvius kaip menininkus ir pareiškė: "Amerika, kur tu? Atsiliepk, ką turi savyje? Aš myliu lietuvius. Dieve, laimink juos!"

Antrojo koncerto daly dainininkai vėl dainavo. Buvo ilgos ovacijos. Reikėjo dainuoti bisus.

Koncerte buvo sudainuotos 26 dainos, puikiai, gyvai ir greitai. Jos nepaprastai sužavėjo klausytojus. Dainininkai labai gerai pasirošė, balsai rinktiniai. Vadovas Rytas Babickas šaunus. Vadovavimas oktetai ir akompanavimas fortepionu dainom parodė jo išskirtinį muzikinį talentą.

Koncertas praėjo su gražiu ir dideliu pasisekimu. Solistei Irenai Grigaliūnaitei K. Serksnienė įteikė gėles. Pirm. R. Grajauskas šiltai padėkojo dainininkam ir vadovui.

Po koncerto, vaišių ir užkandžių visi linksmai dainavo ir

šoko, grojant J. Martin orkestrui, iki ankstauro ryto.

LB valdyba reiškia nuoširdžią padėką sol. I. Grigaliūnaitėi, vyrų oktetai ir vadovui Rytui Babickui. Taip pat ačiū poniam, aukojusiom laimėjimam dovanas ir valgius bufetui. Ačiū G. Liaukui už brangių paties nupieštą paveikslą laimėjimam. Visiem talkininkam ir gausiai atsilankiusiems į balių nuoširdus ačiū.

Oktetas giedojo bažnyčioj lapkričio 4, sekmadienį, Šv. Trejybės bažnyčioj klebonas kun. J. Matutis aukojo mišias už mirusius Hartfordo skyriaus ramovėnus: Petrą Polekuską, Joną Raščių, Antaną Kleizą, Petrą Baltrukonį, Antaną Ustjanauską. Giedojo gražiabalsis Clevelando vyrų oktetas ir simpatinga solistė Irena Grigaliūnaitė. Žmonių bažnyčioj buvo daug. Giesmės visus giliai sujaudino. Svečiam padėkojo ir klebonas kun. J. Matutis.

LB apylinkės žiniai H. Dapkus atsisakė iš išdininco pareigų rugpjūčio 3. Laikiniai sutiko dirbti valdybos narys G. Liaukus. Jam atsisakius, išdininco darbą nuo spalio 23 iki metinio susirinkimo dirbs Danutė Grajauskienė.

Knygos pristatymas Gruodžio 2, sekmadienį, 9 val. ryto Šv. Trejybės bažnyčioj bus aukojamos mišios už Simą Kudirką. 2:30 val. popiet knygos Day of Shame pristatymas įvyks Lietuvių klubo apatinėje salėje. Programoj autorius kalbės apie savo knygą ir Simo Kudirkos tragišką laisvės žygį. Vėliau bus pabendraujama prie kavutės. Bus galima knygą nusipirkti.

Atvykim gausiai! M.P. Gražiai praėjo Lietuvių diena Hartfordo LAP klubas ir Tėvynės Garsų lietuvių radijo valanda rugsėjo 30 buvo surengusi puikią gegužinę — Lietuvių die-

na. Žmonių suvažiuo labai daug (vos užteko vietų pasistatyti automobiliams). Ir oras pasi-taikė labai gražus; tad svečiai galėjo pasivaikščioti po parką, pasigėrėti Connecticuto upe, kuri iš dalies primena mum Nemuną. Daug buvo atvykusių vyresnio amžiaus žmonių, ankstesnių emigrantų. Visi, matyt, norėjo pamatyti tą gražųjį lietuvių parką (Lighthouse Grove Park).

Gegužinė prasidėjo vidudienį ir tęsėsi iki sutemos. Jau nuo 3 val. grojo Terry-Martino orkestras.

Gi virtuvė, norėdamos pasotinti svečius gardžiais valgiais, darbavosi šios šeimininkės: Kotryna Degutienė, Monika Aukštakalnenė, Frances Kules, Kotryna Kasmonaitienė, Marcelė Urbonienė, Anna Zakis ir Ona Žemgulienė. Taip pat virtuvė ir prie baro bilietus pardavinėti talkino Birutė ir Jonas Janušauskai, Anelė ir Petras Palozie ir Ann bei John Bills.

Prie baro ir, apskritai, šią gegužinę rengiant, prisidėjo labai daug vyrų: Juozas Asiūnas, Antanas Blažukas, Juozas Belazaras, Julius Bytautas, Stanley Braznauskas, Frank Deskus, Antanas Grigas, Romas Grajauskas, Lioginas Kapeckas, Jonas Kules (jis davė ir laimėjimam dovaną), Frank Klimas, Romas Moncevičius, Feliksas Moncevičius, Antanas Našlėnas, Vytautas Petravičius, Alfonsas Smitkus, Vytautas Saimininkas, Antanas Stanulis, Pranas Špakauskas, Vaidotas Špakauskas, Stanley Šriupšas, Jr., Kazys Tijiūnėlis, Juozas Žukas, Jonas Dapkus, Jonas Pakalnis, Antanas Kuprevičius ir Kazys Mikalauskas.

Prie laimėjimų stalo tvarkymo ir bilietų platinimo prisidėjo Ona Našlėnienė, Elena Stumbrienė ir Salomėja Špakauskienė.

Jonas Bernotas

Vilniaus 650 metų minėjime skaito paskaitą prof. J. Kuprionis.

Foto L. Kanto

LOS ANGELES, CALIF.

Lietuvių Fondo metinis balius įvyko Šv. Kazimiero parapijos salėje spalio 14. Balių atidarė vajuos komiteto valdybos pirm. A. Tumas. Meninę programą atliko "Išlaisvintų moterų" grupė: D. Mackialienė, J. Čekanauskienė, O. Deveikienė, N. Dobrovolskienė, V. Irlkienė, R. Urbanienė, L. Zaikienė. Akomponavo O. Barauskienė. Šalia meninės programos ir gausių vaišių buvo ir dovanų dalinimas bei varžytynės, kurias pravedė A. Raulinaitis. Iš varžytynių buvo parduoti LF paukio menų kūriniai: dail. L. Peterienės paveikslas ir skulptoriaus P. Gasparonio medžio skulptūra.

Metinis bazaras, rengtas Šv. Kazimiero parapijos spalio 21, atnešė stovybos fondui 6,729.18 dol. pelno.

Lietuvos Dukterų Draugijos skyriaus steigiamasis susirinkimas įvyko spalio 21 Aldonos Cinikienės namuose. Iš juostos išklaudyta kun. F. Gurecko kalba, aptarti šalpos reikalai. Išrinkta valdyba iš Vilimienės — pirm., Skirmantienės — sekr., Liuterienės — išd.

"Tėviškės namai" — nauja plokštelė — buvo pristatyta višiomenei lapkričio 3 Šv. Kazimiero parapijos salėje. Plokštelėje užrašytos kantatos ir dainų kompozicija muziko Bronia Bud-

riūno. Atlieka Šv. Kazimiero parapijos choras, vadovaujamas paties kompozitoriaus, ir solistai.

Los Angeles skautai ir skautės gruodžio 2 ruošia iškilmingą rajono sueigą Šv. Kazimiero parapijos salėje. Atvyks ir LSB vyr. skautininkas vs Molis.

Literatūros vakarą su poete Julija Švabaite - Giliene gruodžio 8, šeštadienį, 7:30 v. v. rengia Los Angeles Lietuvių Fronto Bičiuliai. Programoj dalyvaus ir vietos meninės pajėgos: Raimonda Apeikytė, Bernardas Brazdžionis, Birutė Dabšienė, Dalila Mackialienė, Alė Rūta ir Pranas Visvydas.

Lietuvių radijo valandėlės penkmečio minėjimas įvyks gruodžio 15.

Šv. Kazimiero lituanistinių mokyklų Kalėdų eglutė parapijos salėje įvyks gruodžio 23.

Kathleen Kiškytės ir Juliaus Šermukšnio vestuvės įvyko spalio 27 Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioj. Per sutuoktinių mišias giedojo parapijos choras bei solistai Birutė ir Rimtautas Dabšiai. Apeigas atliko ir pamokslą pasakė kun. dr. Algirdas Olsauskas. Vestuvių puota įvyko Tautiniuose namuose.

Leitenantas R. Čiurlionis, inž. Balio ir Birutės Čiurlionių sūnus, Texas, Webb AFB už pasižymėjimą aviacijoje gavo "sidabrinis spamelius". Iškilnėse dalyvavo ir jo tėveliai. - L.Ž.K.

AUKOS KULTŪROS ŽIDINIUI

225 dol. — J. Liaukus, Woodhaven, N. Y., anksč. 790.

220 dol. — St. Prapuolenis, Richmond Hill, N. Y.

Po 200 dol. — Dr. ir Julija Petrauskai, Elizabeth, N. J., anksč. 100, pažad. 500. K. E. Vainiai, Maspeth, N. Y., anksč. 500, pažad. 1000. Dr. H. ir J. Montvilai, Bayside, N. Y., anksč. 500.

Po 150 dol. — V.V. Butvydai, Pursippany, N. J., anksč. 100; A. G. Šimukoniai, Richmond Hill, N. Y., anksč. 320; J. Rūtenis, Merrick, N. Y., anksč. 354; V. N. Naroniai, New Hyde Park, N. Y., anksč. 15; V. I. Milukai, Plainview, N.Y., anksč. 340; V. Meiliūnas, Brooklyn, N. Y., anksč. 225; A. Z. Mažeikos, So. Ozone Park, N. Y., anksč. 575; J. M. Klivečkos, Woodhaven, N. Y., anksč. 2135; T. I. Jasaičiai, Great Neck, N.Y., anksč. 440; I. Gasiliūnas, Jamaica Estates, N. Y., anksč. 750; P. Bielskus, Brooklyn, N. Y., anksč. 1150; A. Kondratas, Richmond Hill, N. Y., anksč. 428, pažad. 1000.

Po 100 dol. — Kun. J. Pragulbickas, Elizabeth, N. J., anksč. 167; Agota Raulinitis Woodhaven, N. Y., anksč. 560; Eug. Kezieniai, Woodhaven, N. Y., anksč. 705.

80 dol. — Petras Lalas, E. Greenbush, N. Y., anksč. 20. Po 75 dol. — Edith Ahrens, Woodhaven, N. Y., anksč. 175; N. N., anksč. 1052; Ant. Sidlauskas, Woodhaven, N. Y., anksč. 205; Elena Mickeliūnienė, Richmond Hill, N. Y., anksč. 12,150; Eleonora Liobe, Woodhaven, N. Y., anksč. 465; Vyt-

Kerbelis, Rego Park, N. Y.; Regina Nakancezna, Elizabeth, N. J.; Jul. Kumpikas, Hollis Hills, N. Y., anksč. 210; Elena Bublaitienė, Woodhaven, N. Y., anksč. 146; E. M. Cibai, Great Neck, N. Y., anksč. 508; Vl. Kalytis, Great Neck, N. Y., anksč. 190; K. Bačauskas, Woodhaven, N. Y., anksč. 265; A. Budraitienė, Richmond Hill, N. Y., anksč. 100.

Po 50 dol. — P. E. Elseikos, Newark, N. J., anksč. 1035; V. Solomonas, Ozone Park, N. Y., anksč. 100; J. Rauba, Woodhaven, N. Y., anksč. 150.

25 dol. — A. Wikich, Newark, N. J., anksč. 725, pažad. 1000. Po 10 dol. — R. Šlepety, Brick Town, N. J., anksč. 45; J. Skudzinskienė, Colonia, N. J., anksč. 10; E. Kranowski, Newark, N. J., anksč. 30; J. Kazakevič, Newark, N. J., anksč. 5; B. Jaciūtė, N. Arlington, N.J.; J. Jasukaitienė, Newark, N. J., anksč. 120; K. Jakavonis, Newark, N. J., anksč. 50; G. Gedmintas, N. Arlington, N. J. anksč. 10, pažad. 100.

Po 5 dol. — K. Stanevičiūtė, Newark, N. J., anksč. 5; B. Smithke, Maspeth, N. Y., anksč. 102; Th. Daley, Belleville, N.J., anksč. 5; P. Guoba, Newark, N. J., anksč. 10; J. Binza, Newark, N. J., anksč. 10; A. Ambrose, Newark, N. J.

2 dol. — A. Krinsky, Newark, N. J.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose. Aukus siųsti: Franciscan Fathers Building Fund 361 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207

pasigėrėjimu sekamos viso pasaulio. Mūsų kraštas yra laimingas turėti savo piliečių tarpe latvių kilmės žmones, kurie padarė didelį įnašą į mūsų lobyną. Mes ypatingai stebime (are aware) latvių tautai būdingą ryžtą ir išpareigojimą kovoti už laisvę". (E)

— Balfio centro valdybos adresas: Balfas, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Tel. (312) 776-7582.

— Marija Jackūnienė, ilgameitė kankinė Sibire, su savo vyru Vladu gyvenusi Washington, D.C., staiga mirė lapkričio 18. Palaidota lapkričio 21 netoli Washingtono. Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, washingtoniečiam gausiai dalyvaujant, atlikė lietuviškas pamaldas ir pasakė pamokslą, kuriame išskėlė gyvenimo ir mirties santykio prasme a.a. Marijos Jackūnienės pavyzdžiu, būdingu mūsų kankinių istorijai.

— Chicago, Ill., Jaunimo centro tradicinė vakarienė gruodžio 2 programą atliks aktorjai L. Rastenytė, L. Barauskas ir balerina Birutė Barodickaitė.

— Muenchene leidžiamas žurnalas "ABN-Correspondence" rugsėjo-spalio numeryje įdėjo žinutę apie masinių deportacijų iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos minėjimą New Yorke 1973 birželio 24. Tai taip pat buvusis gera program pademonstruoti prieš tuometinį L. Brežnevo vizitą JAV-se. Paminėta gubernatoriaus Rockefellerio proklamacija, skelbianti masinių deportacijų iš Pabaltijo dieną. Aprašytas minėjimas prie lietuviško kryžiaus Meadows-Corona parke, kuriame dalyvavę radijo, TV ir spaudos atstovai. Tas kryžius buvo pastatytas pasaulinės parodos New Yorke metu. Dabar jis esąs populiariai vadinamas Baltiškuoju Kryžium. (E)

— Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, OP, stabtelėjęs Washington, D.C., vėl bus išvykęs šio mėnesio pabaigai. Į Washingtoną sugrįš po Naujųjų Metų, o gal kiek ir vėliau.

— Hartford, Conn., LB apylinkės valdyba rengia Algio Rukšeno knygos apie Simą Kudirką "Day of Shame" pristatymą gruodžio 2, sekmadienį, 2:30 val. popiet Lietuvių klubo žemutinėje salėje, 227 Lawrence St. Po pristatymo kavutė ir bendravimas. Bus galima įsigyti ir šią jau du kartus premijuotą knygą.

— Kanados LB krašto tarybos suvažiavimas įvyko Londone, Ont., spalio 27-28. Jame dalyvavo 39 atstovai iš visos Kanados ir 11 svečių, jų tarpe miesto burmistrė. Suvažiavimą kruopščiai paruošė vietinės apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja E. Petrauskas. Valdybos pastangų dėka buvo gauta valstybinė finansinė parama apmokėti keliones atstovų iš tolimųjų Kanados vietovių.

— Rašytojas J. Kralikauskas, mindauginės trilogijos autorius, pratęsdamas savo romanų liniją, parašė naują romaną taip pat mindauginė tema ir jį pavadinęs "Tautvila". Tautvila buvo Mindaugo brolio sūnus, valdęs Po-locką.

— Dail. Ant. Petrikonio paroda lapkričio 3-4 vyko Toronte Priskėlimo parapijos patalpose. Parduota apie 50 kūrinių. Netrukus numatoma dail. Petrikonio parodą surengti Montrealyje.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Šv. Alfonso suaugusių klubas lapkričio 24 mokyklos salėje surengė austrių vakarienę. Buvo linksma ir jauki nuotaika. Žmonių prisirinko gana daug.

Kalėdojimas, metinis parapijos lankymas, jau baigėsi. Kunigai dėkoja visiems ne tik už suteiktas aukas parapijos mokyklos reikalams. Kunigai žmonėms išdalijo paplotėlius ir kalendorius.

Daina, vyrų choras, giedos gruodžio 9 per lietuviškas pamaldas Šv. Alfonso bažnyčioje. Choro repeticijos būna penktadienio vakarais 7:30 v. Lietuvių svetainės salėje. Vyrų, kurie mėgsta lietuvišką dainą, kviečiami įsijungti į chorą.

Kalėdinę programą rengia Šv. Alfonso mokyklos vaikai gruodžio 16, sekmadienį, mokyklos salėje. Pradžią 3 v. popiet. Bus įvairių laimėjimų. Mokykla dabar rengiasi programai — repetuoja šokius, dainas ir giesmes. Visi kviečiami atsilankyti į šį mokyklos parengimą.

Lietuvių postas 154 ir jį padėjėjos gruodžio 16 Lietuvių svetainės didžiojoje salėje rengia Kalėdų balių. Vaikučiam bus įvairių žaidimų, Kalėdų senelis jiems įteiks dovanų. Suaugusiems bus skanių valgių ir gėrimų. Pradžią 2 v. popiet.

Vincentas Caplins-Caplinskas lapkričio 17 tragiškai žuvo automobilio nelaimėje Galveston, Texas. Tuo metu jis buvo atostogose. (Prieš kelerius metus taip pat automobilio nelaimėje žuvo ir jo tėvas). Vincas buvo malonaus būdo žmogus, dalyvaavo lietuviškuose parengimuose. Buvo gimęs ir augęs Baltimorėje. Trys kunigai aukojo mišias už jo sielą Šv. Alfonso bažnyčioje lapkričio 23. Palaidotas Prospect Hill kapinėse. Nuliū-

dime liko žmona Marie, sūnus Mykolas ir Juozas, serganti motina Veronika, seserys Ona, Marija ir kazimierietė sesuo Marija Pranciška ir brolis Alfonso.

Jonas Obelinis

NAUJA CLEVELANDO VYRŲ OKTETO PLOKŠTELĖ

Su sol. Irena Grigaliūnaitė

STEREO

KAINA \$5

18 okteto repertuaro populiariausių liaudies, kariškų ir le: gvo žanro lietuviškų dainų rinkinys

Kur tas keliasis? Pypkės dūmai; Tėviškėle; Pajūrio daina — Pajūriais, pamariais; Kariūnų daina; Gaudžia trimitai; Užstalės daina; O, dalele ir dar 10 kitų.

Iškirpkite šį užsakymo lapelį, užpildykite ir su \$5 čekiu ar money order už kiekvieną plokštelę pasiųskite: R. B. Butkus

60 East 212th St. Euclid, Ohio 44123

Čekyje ar perlaidoje prašome rašyti — R. Butkus

Prašau man atsiųsti ..... plokšteles. Pridedu čekį arba money order \$..... sumoje.

Pavardė .....

Gatvė .....

Miestas ..... Valstybė .....

Zip Code .....

TĖVYNĖ, VYKDAU DIEVO PAREIŠKĖ Mykolas Krupavičius

monę, seminarija jau ne mano. Tą ar kitą dieną ją reikės palikti. Jie norėjo, kad grįžčiau prie mokytojo darbo, kaip ir aš pats maniau, nes kitos išeities neįstengiau sugalvoti. Sutikau. . . Pasirinkau Luveno universitetą. Luvenas metų pabaigoje atsiuntė teigiamą atsakymą ir pareikalavo pristatyti reikiamus dokumentus. Sutarėm: Luveno universitetą laikyti atsargoje, o seminarijoje pasilikti tol, kol mane joje laikys".

Tačiau aplinkybės taip susidėjo, kad, nors ne bė tolimesnių sunkenybių, Krupavičius buvo išventintas kunigu. Tačiau jis pasidarė savotišku kunigu, duodamas kunigiškumui savitą formą. Tradicinė lietuviška katalikybė buvo ne kas kita, kaip visa Vakarų katalikybė, kuri buvo supratusi Dievo Sūnaus įvykdy-

tą transcendencijos atsivėrimą tikinčiajam žmogui, kuri jam pilnai apsirėmė jo pomirtiniame gyvenime. Krupavičius, nors ne kiek nepastūmė į šalį šios krikščioniškos galvosenos, tačiau išėjo su stipriu dėmesiu šiam, kasdieniniam gyvenimui. Visos šios gyvenimo problemos, nuo kovos iki taikos, nuo poezijos iki ekonomijos, buvo jo labai veiklaus dėmesio laukas.

Krupavičius nesitenkino tokia krikščionybės samprata, kuri yra susitelkusi mąstyti krikščionybės esmę ir nieko nedaro jai įgyvendinti. Kitaip sakant, mes čia turim reikalą su krikščioniškos atsakomybės pabudimu gyvenamojo momento reikalui. Arba, dar kitaip išsireikšiant, čia eina reikalas apie istorinės atsakomybės sąmonės pabudimą krikščioniškoj galvosenoj.

Su šiuo pastaruoju pasakymu

mes prieinam pačios Krupavičiaus reikšmės branduolį. Krupavičius gyveno laikais, kada kilo istorinio materializmo filosofija, paprastai vadinama komunistu. Istorinis materializmas nori būti visagaliu žmonijos istorijos formuotoju, atsižvelgdamas vien į medžiaginių jėgų dėsninumą. Krupavičius turi panašią gyvenimo sampratą, tik su tuo skirtumu, kad jis istorinę mūsų gyvenimo realybę nori formuoti ne vien medžiagiais dėsniais, bet ir krikščioniškais principais. Tačiau, kad Krupavičiaus originalumas pilnai išaiškėtų, reikia padaryti skirtumą tarp krikščioniškų principų ir nusistovėjusių krikščionių gyvenimo praktikos. Jeigu krikščioniškus principus Krupavičius laiko labai vertintiniais, tai nusistovėjusios, nors ir krikščioniškos, gyvenimo tvarkos jis nepaiso, jei ji šiose istorinėse aplinkybėse yra netinkama ir žmonių santykiams nepada, bet kenkia. Dėl to ir tik dėl to Krupavičius sugebėjo išieiti į kovą su nuosavybės praktiškais formomis ir nepatekti į konfliktą su krikščioniškais principais.

Šia prasme Krupavičius liks mūsų tautos kultūros istorijoje kaip labai prasikišanti krypties gairė. Ir ši gairė juo toliau, juo geriau bus visiems matoma. Lietuvių tauta ilgus šimtmečius vykdė krikščionybei aktyvų pasipriešinimą. Paskui ilgus amžius ji pasyviai priėmė krikščionybę, pasiduodama jos nusistovėjusiom formom. Su Krupavičium tačiau ji aktyviai įsijungia į krikščioniškąją kultūrinę kūrybą, ją praturtindama labai reikšmingu sprendimu.

Turint tai prieš akis, daug kam atrodo, kad mum yra garbė būti Krupavičiaus amžininkais. Yra žmonių, kurie nori paliudyti, kad jie suprato Krupavičiaus reikšmę ir jo postūko aktualumą šiais laikais, kai vyksta plataus masto tarptautinis aiškinimasis, kaip mes turim formuoti savo istorinį momentą: ar vien medžiaginiai dėsniai, ar medžiaginius dėsnius pakreipiant gilia humanistine kryptimi.

Lietuviškoj visuomenėj yra susidaręs plataus masto garbės komitetas, euro tikslas yra tinkamai atžymėti Krupavičių jo pomirtinio atilsio vietoj, Chicago Lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse. Centriniam darbo komitetui vadovauja dr. Juozas Meškauskas, 6623 S. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629. Jis kviečia visus suprantančius gyvenamojo momento uždavinius įvairiais būdais prisidėti prie šio sumanymo įvykdymo.

Vyt. Bagdanavičius, MIC

Prelato Mykolo Krupavičiaus paminklui statyti garbės komitetas

Kun. dr. L. Andriekus, Lietuvių Rašytojų Sąjungos pirmininkas.

Dr. S. Bačkis, Lietuvos pasiuntinybės Washingtone patarėjas.

V. Balickas, Lietuvos atstovas Londone.

Prof. dr. J. Baltrušaitis, Lietuvos atstovas Paryžiuje.

Prel. J. Balkūnas, Tautos Fondo pirmininkas.

S. K. Barauskienė, Lietuvos Vyčių centro valdybos pirmininkė.

S. Barzdukas, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės garbės pirmininkas.

T. Blinstrubas, Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas.

Dr. K. Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas.

Vyskupas Vincentas Brizgys.

K. Čibiras, Lietuvos pasiuntinybės attache Montevideo.

Kun. J. Dambrauskas, MIC, marijonų provincijolas.

Dr. J. B. Jerome, ALRK Federacijos centro valdybos pirmininkas.

J. Daužvardienė, Lietuvos Generalinė Konsulė Chicagoje.

Vyskupas Antanas Deksnys.

E. Devenienė, buv. Vliko VT pirmininkė.

Dr. E. Draugelis.

Prof. Dr. J. Eretas.

Kun. J. Gailiūšis, OFM, pranciškonų provincijolas.

Prel. P. M. Juras.

J. Kajeckas, Lietuvos atstovas Washingtono.

V. Kasakaitis, buv. Steigiamojo Seimo narys.

A. J. Kasulaitis, Liet. Krišč. Dem. Sąjungos centro komiteto pirmininkas.

Dr. P. Karvelis.

Kun. G. Kijauskas, SJ, Lietuvių jėzuitų provincijolas.

Dr. P. Kisielius, Lietuvių Fronto Bičiulių tarybos pirmininkas.

K. Kleiva, Pasaulio Lietuvių Katalikų Bendrijos pirmininkas.

Prel. dr. J. B. Končius.

Kun. A. Kontautas-Contons, Lietuvos Vyčių dvasios vadas.

Min. S. Lozoraitis, Lietuvos Diplomatinijos Šešas.

S. Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas Vatikane.

Prof. M. Mackevičius, Lietuvių Valtiečių Liaudininkų pirmininkas.

J. Matulionis, buv. Vliko pirmininkas.

Prel. V. Mincevičius, Romoje.

Inž. B. Nainys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas.

M. Naujokas, Lietuvos Laisvės Kovotojų Sąjungos pirmininkas.

J. Pakalka, Amerikos Liet. Socialdemokratų S-gos centro komiteto pirmininkas.

Prof. dr. J. Pikūnas, Ateitinių Federacijos vadas.

Prel. P. Ragažinskas, Brazilijoje.

M. Rudienė, Balfio pirmininkė.

Inž. A. Rudis.

Kun. A. Saulaitis, SJ, valdybos pirmininkas.

V. Sidzikauskas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas.

A. Simutis, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke.

Dr. J. Sungaila, PLK Bendrijos Kanados Krašto pirmininkas.

Leonardas Šimutis.

Dr. A. Škėrys, LDF' pirmininkas.

J. Švedas, Kūrėjas Savanorių Sąjungos CV pirmininkas.

Prel. dr. J. Tadarauškas, Sielovados įgaliotinis Kanadoje.

V. Tamošiūnas, LSST centro valdybos pirmininkas.

Prel. L. Tulaba, Popiežiškos Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos rektorius.

Pr. Vainauskas, buv. LKDS centro komiteto pirmininkas.

Kun. J. Vaišnys, SJ, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos CV pirmininkas.

Dr. K. J. Valiūnas, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirmininkas.

K. Veikutis, Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos CV pirmininkas.

Inž. A. Venskū, LKD S-gos Europos Tarybos pirmininkas.

B. Venskuvienė, Liet. Kat. Moterų atstovė prie Pasaulio Katalikių Org. Unijos.

L. Virbickas, LAS Seniūnų Tarybos pirmininkas.

Prof. B. Vitkus, LŪS pirmininkas.

A. Wackell, Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų S-gos pirmininkė.

Dr. J. Žmuidzinas, Lietuvos Generalinis Konsulas Toronte.

Užsisakykit knygą apie Sibirą

L. Š. S. T.
SIMO KUDIRKOS KUOPA
NEW YORKE
KNYGAI LEISTI KOMITETAS

Mieli Tautiečiai!

Pranešame Tamstai ir jau spaudoje esame pasiskelbę, kad Simo Kudirkos Šaulių Kuopa yra pasiryžus išleisti *Elenos Jučutės* parašytą knygą "PĖDOS MIRTIES ZONOJE" apie septynerių metų peryvenimus bolševikų Sibiro kalėjimuose. Tai būtų lietuvių dokumentuotas, paveiksluotas apie 536 psl. istorinis veikalas. Tokios knygos išėivijoje dar neturime.

Kviečiame Tamstą padėti minimą knygą išleisti, užsiprenumeruojant iš anksto. Užsiprenumeruojant jos kaina tik 8 dol., atspausdinus — 10 dol. Ieškomi garbės prenumeratoriai — leidėjai su 25 dol. auka ir mecenatai — su 100 dol. auka. Vienų ir kitų pavardės bus atspausdintos knygoje.

Prenumeratorių patogumui žemiau talpiname atkarpą knygai užsiprenumeruoti.

Visais knygos reikalais rašyti: Kazys Bačauskas, 84 - 55 86th Ave., Woodhaven, N. Y. 11421.

Su šauliška pagarba

K. Bačauskas
Administratorius

A. Reventas
Komiteto pirmininkas

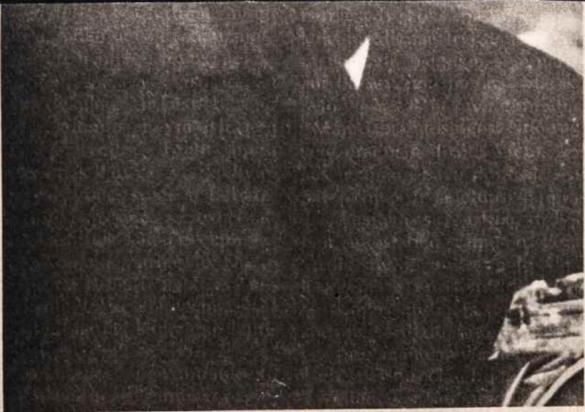
Jungdamas ..... dol. čekį (arba pašto perlaidą), prašau atsiųsti man *Pėdos mirties zonoje* knygą, kai ji bus išleista.

Pavardė ir vardas .....

Gatvė .....

Miestas ..... Zip No. ....

Parašas

Prel. M. Krupavičius, miręs prieš trejus metus gruodžio 4. Nuotr. V. Maželio

PAVERGTOJ TĖVYNĖJ PAŠAUKIMŲ NETRŪKTŲ...

Religinis auklėjimas

šeimoje ir pašaukimai (4)

A. MASONIS
Elmwood Park, N. J.

Čia mes skundžiamės, kad nėra pašaukimų, nors kunigas čia nėra persekiojamas, bet, priešingai, visų gerbiamas ir aukštai vertinamas, nors jo materialinis gyvenimas užtikrintas, nors taip lengva patekti į bet kokią iš daugybės šiame krašte esančių seminarijų ir taip nesunku baigti reikalingus mokslus. Ten pašaukimų tiek būtų, kad klierikų nesutalpintų ne tik Kauno seminarija, bet visos buvusios laisvos Lietuvos seminarijos, jei tik kandidatų skaičius nebūtų komunistų partijos ribojamas.

Ten, valdžios ir komunistų partijos sluoksniuose, kunigo vardas daugiau negu keiksmo žodis, ten jis visur už savo geriausias pastangas žmogų auklėti, padaryti tikru pilnutiniu žmogumi, tuo pačiu netgi geresniu krašto, kad ir komunistinio, piliečiu susilaukia tik paniekos, persekiojimo, tardymų, kalinimo, trėmimo. Juk kunigas moko mylėti savo artimą, netgi priešą, moko nevygti, neužmušti, gerbti ir mylėti tėvus, nekaltai netiesos, t.y., viso to, ko moko dekalogas ir ką, iš tikrųjų, net ir komunistai yra įsirašę į savo įstatymus. Tokiu būdu kiekvienas kunigas yra kiekvienos valstybės, kokia ji bebūtų, ne priešas, o vertingiausias talinkininkas, bet kadangi kunigas tai vykdo ne partijos, o Dievo vardu, tai iš čia ir kyla visa neapykanta, tokia neapykanta, kad jie tikrai laukia kiekvieno kunigo galo.

Niekuomet neužmiršiu tų ateistiškos neapykantos ir pagiežos žodžių, kuriuos girdėjau iš teisingumo komisaro P. Pakarklio lūpų Vilniuje 1940 metais Kalėdų atostogų metu. Buvo sukvieisti Vilniuje visi aukštesniųjų mokyklų mokytojai smegenų išplovimui. Minėtas komisaras pirmiausia pasigyrė, kad jis buvo Rusijoje, rodos, Stalino saulės parvežti ir turėjo progos aplankyti vieną kolchozą. Vaisinantis pas kolchozo pirmininką, parbėga jo vaikas iš gatvės ir baisiausiai susijaudinęs pasako: "Tėte, žinai, ką aš gatvėje ką tik mačiau? Niekuomet neatpėtum — gyvą kunigą!" Ir toliau komisaras taip postringavo: Girdi, dabar jūs visi dirbate pagal savo išgales ir gaunate atlyginimą pagal savo darbą. Tai esąs socializmo tarpnis. Kai įvesime komunistų, tada kiekvienas

gausite už savo darbą pagal pareikalavimą. Ko tik pareikalavsite, tą ir gausite, bet tai įvyks tik tada, kai bus sunaikinti visi religijos prietarai ir kai ir pas mus, Lietuvoje, parbėgs iš gatvės vaikas ir pasakys: "Tėte, žinai, ką aš mačiau? — Gyvą kunigą!"

Tai buvo pasakyta beveik prieš 33 metus, bet šito siekia komunistai ir šiandien, ir juo toliau, juo su didesniu įnirtimu, nes vis dar yra gyvų kunigų, ir jie vis dar negali patenkinti savų piliečių, kuriems ne tik negali nieko duoti pagal jų pareikalavimus, bet net sotaus duonos kąsnio, kurį turi įsivežti iš kapitalistinių kraštų, kur dar daugiau yra kunigų.

Kaip ten bebūtų, bet tiesiog stebėtis tenka didvyriškumu tų jaunuolių tėvynėje, kurie, aiškiai žinodami šitokius religijos sunaikinimo ir kunigų išmarinimo kėslus, stoja į kunigų seminarijas. Ir koks pasiaukojimas koks idealizmas trykšta iš tų jaunų kunigų, baigusiu seminariją jau bolševizmo metais! Štai ką rašo vienas iš jų savo giminėm: "Man dabar atostogos. Nuo rugsėjo pradėsiu dirbti. Vietos kol kas nežinau. Savo profesija esu patenkintas ir jaučiuosi laimingas. Pasiekus savo tikslą, širdyje taip nuostabiai ramu ir gera. Širdis nebijo audrų: joje vieši kasdien Tas, kuris nutildė kadaise gamtos audrą ir tūkstančius audringų širdžių nuramino. Jisai yra prie mano gyvenimo vairo. Tad ko aš turėčiau bijoti?"

Vėliau, kai jau pradėjo dirbti ir, matyt, susidūrė su gyvenimo sunkenybėmis, jis taip rašo: "Zinoma, laimė nepastovi, bet jei Dievas širdyje, tai laimės nepritrūks, nes jis yra tikros laimės šaltinis. Kai sąžinė rami, tada nebaisūs jokie pavojai, net pati mirtis nebaisi."

Svetimi liudija apie kunigų didvyriškumą

Komunistam dėl to ir sunku su religija kovoti, kad jie sutinka tokius kovotojus už žmogaus ir Bažnyčios teises, kurie nebijo net mirties. Galime suminėti gražiausių didvyriškumo pavyzdžių, kurie žavi ne tik mus, bet ir kitų tautų žmones, ir tais pavyzdžiais labai dažnai yra dvasiškiai.

Prieš maždaug 20 metų, kada po Stalino mirties daugelis ver-

...pavičius iš tikro yra, šis Žukausko pasakojimas nėra be reikšmės. Mat, nėra galimybės Krupavičių išvesti iš tradicinės pamaldžios lietuviškos visuomenės, kaip savaimė suprantamos pasekmės. Tradicinis lietuviškas pamaldumas daugely atvejų buvo greičiau kuklus pasidavimas esančiom visuomeninėm formom, negu kovojimas prieš jas. Krupavičiaus asmeny yra atsiradę kažkas naujo, ko nebuvo galima rasti tradicinėj lietuviškoj klebonijoje. Nors Krupavičius giliai pasisavino krikščionybės turinį ir formas, tačiau jo asmeny kilo visiškai savitas krikščionis.

Pats Krupavičius ir savo atsiminimuose aprašo, kaip sunku jam buvo išilaikyti seminarijoje. Po politiškos spurgų istorijos Seinų seminarijoje "mane pasikvietė regensas Blažys ir trumpai užargumentavo: — Kadangi ponui daugiau rūpi Lietuva, negu Dievas, tad paprašyk dokumentų ir palik seminariją. — Iš karto jo argumentacijos nesu-pratau ir prašiau paaiškinti. Jis man paaiškino, kad nuo seno aš esu nepageidaujamos politikos vadovas, klaidinu jaunesniuosius draugus, o seminarijoje tokių žmonių savo sienose laikyti negali." Toliau Krupavičius aprašo, kaip jis atsakė regensui: "Tėvynės meilė yra bažnyčios pripažinta dorybė, tad aš, mylėdamas savo tėvynę ir visa tai, kas lietuviška, ne tik nenusikalstu, bet, atvirkščiai, vykda Dievo valią ir todėl pats dokumentų neprašysiu. Jei regensui atrodo, kad aš pašalinimo vertas, tegul mane šalina savo valia, be mano prašymo. . . Pasibaigė tuo, kad dokumentų man negrąžino, ir iš seminarijos nevarė, bet įspėjo, kad seminarijoje galėsiu pasilikti tik iki pirmo betkurio profesoriaus nusi-skundimo."

Krupavičiaus nesiderinimas su kunigų seminarija buvo viešai žinomas dalykas. Atostogų metu "Kažkurį dieną neatšime-nu kuris lietuvių kunigų man pastatė klausimą, ar ne laikas man pasirūpinti rezervine vieta bet kurioje kitoje mokykloje, nes, pagal lietuvių kunigų nuo-

gų buvo paleisti iš Sibiro stovyklų, sužinojau, kad vienas vokie-tis, karo belaisvis, parvežė visą sąrašą pavardžių tų lietuvių, su kuriais jis buvo vienoje stovyk-loje. Sužinojęs jo adresą, parašiau jam laišką, užklaudamas, ar nebuvo su juo ir maniškųjų giminių. Pasikeičiau su juo tuo reikalu keletu laišku. Viename jis taip rašo: "1949 metų pradžioje buvau įmestas į Vologodės kalėjimo rūšį. Tame rūsyje, be keleto vokiečių, latvių, rusų ir suomių, didžiausią dalį sudarė lietuviai, kurių ten galėjo būti apie 20 vyrų. Jie buvo visi dar labai jauni, bet atrodė tvirti ir nepalaužiami. Jie buvo nepaprastai vieningi, nebuvo matyti jų veiduose jokių nusiminimo žymių, priešingai, visu savo elgesiu jie rodytė rodė, kad jie didžiuojasi, jog gali kentėti už savo tėvynę. Aš pats, būdamas vos 19 metų amžiaus, žavėjaisi tais jaunuoliais ir rodžiau jiems didelę simpatiją. Juk mes visi, siekdami to paties idealo, atsidūrėme tame pačiame požemy. Bet mes ir čia nenutilome.

(Bus daugiau)

PAGERBĖM DR. DOMĄ JASAITI

Lapkričio 11 susirinko lietuviai pagerbti daktaro Domo Jasaičio jo septyniadesimt penkerių metų amžiaus deimantinės sukakties proga.

Koncelebruotose mišiose Aprišimo bažnyčioje kun. J. Čekavičiaus pamokslė buvo užsiminta ir apie dr. Jasaitį — jo jaunystę, veiklą. Jo asmenybė apibūdinta kaip viena tarp žiburčių, kurie švietė Lietuvą.

Po mišių žmonės būrėsi Aprišimo parapijos viršutinėje salėje. Salė greit pripildė. Susirinko maždaug 400 žmonių.

Daktaras Jasaitis įėjo į salę lydimas šeimos. Jam ir poniai prie durų jaunoms moksleivėms prisegė gėles.

Scenos užuolaidom prasivėrus, buvo matomos dailininko Jurgio Juodžio dekoracijos. Scena buvo reikšmingai ir skoningai išpuošta. Jos vidury aukštai kabėjo studentų ateitininkų ženklas ant žalio skydo, apvesto auksinėmis juostomis. Iš šonų buvo pakabinti du medicinos profesijos simboliai. Žemiau ant lietuviškoms staltiesėmis apdengto stalo buvo dekoracija, nutapyta dailininko stilium, vaizduojanti Lietuvą Motiną ir jos sunkiose sąlygose išaugintą sūnų.

Akademinei dalis

Pagerbimą atidarė dr. A. Janacienė Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos, ateitininkų medicinų korporacijos Gajos ir New Yorko sendraugių ateitininkų vardu. Sveikindama dr. Jasaitį, savo žodžiuose pareiškė, kad jis yra palikęs savo pėdsakus įvairiose organizacijose, o savo jaunatviška, dinamiška veikla tuo pačiu ir vykdė savo gydymo profesijos idealus. Dr. Janacienė pristatė programos vedėją, svečių iš Washingtono, Juozą Laučką, kuris tęsė programą, įterpdamas ir savo komentarus, pristatydama kalbėtojus, meninės programos dalyvius.

Visuomenės veikėjas Stasys Lušys iš Bostono skaitė pagrindinę paskaitą. Paskaitininkas apibūdino dr. Jasaitį kaip visuomet visa širdimi einantį į viešumą, apšviestą kitų ir šviečiantį kitiems. Palygino jį, studijuojantį Lietuvos bei Rusijos neramiais laikais, su laivelio vairuotoju, kuris didžiojo audro, giliame vandenyje, nevilties apsuptas, sugebėjo išvairuoti, pasiekti krantą ir tebeikti su mumis.

Kalboj taip pat buvo paminėta ir daktaro gabumas šalia medicinos ir studijų. Tai būtų jo tikslios akys į moterų pusę ir kad šioje srityje jis neklydo. Į teigimą, kad ne tik daktaras savo būsimą žmoną Sofiją Lukauskaitę įsimylėjo, bet ir jinai jį, ponias Jasaitienę iš publikos energingai palingavo galvą ir pridėjo — teisybę!

Dr. Jasaitis savo profesijos srity ir šalutinę veiklą jokios darbų naštos neatsisakė. Ėjo į atsakingas vietas, remdamasis gi-

liais, nesvyruojančiais idealistiniais pasiryžimais. Lušys suminėjo daktaro atsiekimus organizacijose, profesiniame, kultūriniame bei politiniame gyvenime.

Ir taip per trumpą laiką S. Lušys, apibūdindamas jubiiliato asmenybę, gyvenimo ir veiklos fazes, spėjo mum suteikti tikslų, išsamų ir įdomų, kartais šypsniu pabrūktą dr. Jasaičio gyvenimo ir atsiekimų vaizdą.

Aktorius Henrikas Kačinskas meniškai perdavė dr. Jasaičio kalbą ateitininkų Palangos konferencijoje 1927. Klausytojai pasijuto lyg ten pat esą, prie Birutės kalno Palangoje. O dr. Jasaičio kalba savo pasiryžimu, viltimi jaunuoju ir Lietuvos ateitimi bei vaizdžiais išsireikšimais išliko ir ateity liks aktuali, kaip ir prieš 46 metus.

Dr. Jasaičiui teko tarti, savo išsireikšimu, "kaltinamojo žodžius". Juose jis pasirodė esąs tikras optimistas, pramatydamas per jungtinius darbus, ryšius ir pastangas šviesių Lietuvos ateitį. Jo pasisakymai apie Lietuvos laisvę, dabartinę jaunuoju ir mūsų visų pareigas buvo entuziastingi, dinamiški. Jaunimą jis rego kaip reikalingą ne tik besibaigiančiai praeičiai, bet ir būsimai ateičiai.

Daktaras užbaigė savo žodžius padėka visiems, kurie šį minėjimą buvo suorganizavę, prisidėję prie darbo ir atėję pabūti ir pabendrauti.

Visi dalyviai sugiedojo solenizantui Ilgiausių ir sveikiausių metų ir triskart sukuo valio!

Ši programos dalis buvo užbaigta prelado J. Balkūno, kuris perskaitė sveikinimą, prisijustą vysk. V. Brizgio, ir sukalbėjo maldą.

Meninė programa

Po trumpos pertraukos buvo pradėta meninė dalis. Joje žmonės klausėsi H. Kačinsko deklamuojamų eilių, parašytų jaunojo dr. Jasaičio, vėliau ištraukų iš Vinco Mykolaičio-Putino eilėraščių ir pianistės Julijos Rajauskaitės-Petrauskienės atliktų kūrinių. Pianistė pirmame pasirodyme skambino Bacho Vargonų preliudą, Čiurlionio preliudą, Albeniz Legendą, Rachmaninoff Polichinelle, antroje daly atliko Liszto Consolation, šia proga specialiai paaukota daktarui Jasaičiui, ir Chopin Polonaise.

Petras Ažuolas, NY ateitininkų sendraugių pirmininkas, šią pagerbimo dalį užbaigė padėkodamas visiems, kurie prie jo pasisekimo prisidėjo, ir pakvietė dalyvius eiti į apatinę salę, kur laukė vaisės.

Puota

Ten viskas buvo paruošta puotai. Kun. Pranas Raugalas, Aprišimo parapijos klebonas, dr. Jasaičio svečius ir tuos, kurie buvo susirinkę pietum paminėti mirusius kunigus, vaišino puikiais pietumis. Šeiminingės, ly-

Dr. D. Jasaičio 75 metų sukakties minėjime. Iš k. žmona Sofija Jasaitienė, sūnus dr. Stasys, dr. D. Jasaitis, dukra Elena Valiūnienė, žentas dr. K. Valiūnas. Nuotr. L. Tamošaitis

dimos Marytės Šalinskienės, buvo paruošusios visokių sumuštinų, gardžių karštų lietuviškų dešrų su kopūstais bei pyragų ir pyragaičių. Salėje sveikino konsulas A. Simutis. Buvo iškeltas šampano tostas, ir dar syki sugiedota Ilgiausių metų.

Šiuo metu buvo taip pat proga daug kam asmeniškai ir organizacijų vardu daktarą pasveikinti. Tarp šių pažymėtina, kad ir jaunimas, NY moksleiviai ir studentai ateitininkai, įteikė jam adresą, ateitininkai, įteikė jam adresą, ateitininkai, įteikė jam adresą, ateitininkai, įteikė jam adresą.

Taip popietė nejučiom prabėgo, kai žmonės pradėjo skirstytis, jau lauke temo. Skirstėsi

patenkinti, turėję proga pagerbti dr. Jasaitį didžiulės šeimos nuotaiško ju gyvavimo ir veiklos proga.

Akademinei dalis buvo įvairi ir telkianti įdomią informaciją. Meninė programa sėkmingai dalyvius perkėlė į muzikos ir poezijos pasaulį, vaišėse, lyg baliuje, teko pabendrauti, pajuokauti ir pasidžiaugti. Popietė buvo prasmingai, jaukiai ir gražiai praleista.

Tenka tik dar syki pasveikinti daktarą Jasaitį ir palinkėti jam ir žmonai daug laimės ateinantiam 75-iam metam!

Rasa Navickaitė

PERKŪNO CHORO KELIONĖ Į CLEVELANDĄ

Dar ankstyvas lapkričio 10-sios rytas, tačiau Kultūros Židinio kieme vyksta judėjimas. Iš čia 6 val. ryto specialiu autobusu Perkūno choras vyksta į Clevelandą koncertuoti Lietuvos Bendruomenės apylinkės ruošiamose lietuvių dienos.

Kelionės kapitonas P. Tutinas patikrina visų pavardes, iššaukdamas iš sąrašo. Dėl įvairių priežasčių nubyrėję keturi choristai. Su mumis nevažiuoja ir choro pirmininkas Z. Jurys. Pasirodo, jau jis išskridęs vakar savo biznio reikalais.

Pravažiuojam New Yorką. Puius rytas. Matom nusileidžiantį mėnulį ir tokią gražiai raudoną iš už miškų pakylančią saulę.

Autobuse tarp virš 30-ties vyrų turim ir dvi moteris, "palaimintas tarp vyrų".

Žitriu, gi mūsų dirigentas muz. V. Strolia pasidabinęs: barzdelė taip gražiai pakirpta, ir plaukai patrupėję. Miškai miškeliai, kalnai kalneliai, kaip Baranausko "kalnai ant kalnų, o ant tų kalnų kalnai ir maži kalneliai". Baltutis sniegas juos taip gražiai papuošęs, kad net miela žiūrėti.

Pravažiuojam gražų kelią. Tai Interstate Route 80. Su mumis ir šio kelio projektuotojas — choro vicepirmininkas V. Labutis. Sako, jog čia jo išvaikščiota kiekviena žemės pėda, tačiau kartą kukurūzų laukuose paklydęs.

Solistas St. Citvaras ramiai išsisi. Atrodo, jog po tos didžio-

sios kelionės dviračiais poilsis vis dar jam ne pro šalį...

Dailiojo žodžio sakytoja Ir. Veblaitienė tyli ir susikaupusi. Gal tik Clevelande ji garsiau prakalbės.

Visiems įsakta taupyti balsą, daug nekalbėti ir, gink Dieve, nedainuoti. Pats dirigentas, atrodo, įsitikinęs, jog jo įsakymas vykdomas visu 100 procentų, yra užmigęs tokiu ramiu ramiu kelių valandų miegu.

Pravažiuojam vietovę, kur prieš kelerius metus Herkulis Strolia (dirigento brolis), nenorėdamas suvažinėti kelyje pasimaišiusios stimos, su mašina nuslydo žemyn. Laimingai, pats net nesusižeidė, nors iš mašinos nieko neliko.

Džiaugiamės pavyzdingu mūsų choro naujuoju nariu St. Karminu. Lapkričio 8 jis šventė savo gimtadienį. Sako, palikęs atėjusius pasveikinti svečius ir pats išvykęs į repeticiją. Vyt. Gedminas gi savaitgalį pašvenčia dainai, namie palikdamas žmoną su savo tik prieš kelias savaites gimusiu sūneliu. Kelionės kapitonas P. Tutinas, nekreipdamas dėmesio į nieką, ramiai sau ruošiasi fizikos egzaminui, kurį turės po poros dienų.

Staiga įvažiuojam į sniego pūgą. Medeliai čia jau visiškai pliki. Štai ir vėl skaisiti saulė. Vis dar Pensilvanijos kalnai.

Pagaliam sustojam poilsui. Jau keliuota penkios ir pusė valandos. Šoferis net raižosi, išlipęs iš autobuso. Per tą laiką juk jis sėdėjo vietoj, kaip prikalta.

Gražiame restorane užvalgėm, ir vėl į kelionę. Pasibaigia kalnai, įvažiuojam į Ohio valstiją. Sniego čia nėra. Pakeliui pasimaišo ūkių, matom kai kur besiganančių galvijų kaimeš, ir fabriki fabrikai... Artėjant prie Clevelando, fabriki tankėja, didėja ir gražėja. Apylink pristatyta daug mašinų. Matyt, dirbama ir šeštadieniais.

-o-

Įvažiuojam į miestą. Autobusas sustoja lietuvių naujosios bažnyčios kieme. Devynios valandos kelionės prabėgo greitai. Mus pasitinka LB apylinkės pirm. Malskis ir vicepirm. B. Gražulis.

Pastatai nauji ir gražūs. Puiški salė, talpinanti per 500 žmonių. Sako, bilietai į koncertą esą išparduoti. Na, pasitempkit, vyručiai; juk čia "Čiurlionio" sostinė.

Turėdami laiko, pradėdam susipažinti su aplinka, scena, per-

DAIL. J. JUODŽIO PARODĄ PASITINKANT

Dail. Jurgio Juodžio dailės darbų paroda rengiama gruodžio 8 - 9 naujajame Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Paroda dedikuojama Simui Kudirkai, Romui Kalantai ir kitiems, kenčėjusiems ir kenčiantiems bei žuvusiems už Lietuvos laisvę.

Pagrindiniai dail. J. Juodžio parodos paveikslai pavaizduos S. Kudirkos tragediją laive ir R. Kalantos susideginimą.

Parodą rengia Lietuvių Fronto Bičiulių New Yorko sambūris.

dis priklauso prie Lietuvių Dailininkų Sąjungos Chicagoje, Art in America Society, The American Federation of Art.

Dail. J. Juodžio tapybinis stilius — savotiškas, bet kartu ir "juodiškas", pačiam Juodžiui tekinomas, nepakartojamas. Kai kas sako, jog jis panašus į Šimonį. Galimas daiktas, kad asociacijų j tai esama, bet tai išplaukia grynai iš jo paties nuotaikų, iš jo neramos dvasios ekspresijų. Jo stilius strėlėmis, spinduliais ir stukuriais plečiasi ir šauna į viršų.

-o-

Gyvendamas šiapus Atlanto, dail. Jurgis Juodis turėjo eilę parodų. Be to, daug savo kūrybos reprodukcijų yra davęs lietuviškajai spaudai — laikraščiam ir žurnalams. Buvo jo kūrybos reprodukcijų ir Darbininke.

Yra išleidęs savo paveikslų albumą, pavadintą "Tautos keliu" (The Way of the Nation). Išleista Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 50 metų ir 717 metų karalystės įsteigimo proga. Albume — 50 paveikslų reprodukcijų. Kiekvienam metam po vieną. Paveikluose vaizduojamas Lietuvos gyvenimas su jo džiaugsmiais, vargais, pasisekimais ir nepasisekimais, laisve ir priespauda. Albumo paveikslai — spalvoti, paruošti Vytauto Maželio.

Dail. Jurgis Juodis šioj parodoj linkėtina "gero vėjo" naujajame Brooklyn Kultūros Židinyje.

Pranys Alšėnas

Dail. Jurgis Juodis — Sukilėlis 1863-1941. Aliejus. Dailininko paroda, dedikuota Simo Kudirkos, Romo Kalantos ir kitų Lietuvos didvyrių garbei, bus gruodžio 8 ir 9 Kultūros Židinyje. Rengia Liet. Fronto Bičiulių New Yorko skyrius. Nuotr. V. Maželio

sirengimo kambariais ir pan. Apačioj kita graži salė su modernia virtuve. Sužinom, kad aplinkui gyvena apie 90 procentų lietuvių. Dėl to ši parapija klesči, veikia mokykla. Klebonas kun. J. Angelaitis labai rūpestingai prižiūri savo naujuosius pastatus.

Choras kviečiamas užkandžiam. Jau atsirado ir choro pirm. Z. Jurys ir anksčiau į Balfio seimą atskridęs choro ižd. J. Jankus. Atsirado vis daugiau ir daugiau vietos lietuvių, atvažiuojančių sutikti savo draugų, giminių ir pažįstamų. Žodžiu, vyksta susipažinimai, atsipazinimai ir prisiminimai. Štai matau, dr. B. Svogūną apstoje bent keli asmenys, nesimatę su juo nuo Vokietijos laikų.

Žmonės renkasi, ir salė pilnėja. Kai 7 val. 45 min. už-

danga atsidaro, tuščių vietų nematyti.

-o-

Koncertas pradėdamas perkūniečių tradicine daina — Romuvėnų maršu. Ir. Veblaitienė gražiai apibūdina choro darbą ir kiekvieną dainuojamą dainą. Publika susikaupusi seka. Gausūs plojimai dainai pasibaigus. Pertrauka. Ir. Veblaitienė deklamuoja P. Vaičiūčio eilėraštį "Yra šalis". Eilėraštis daug kartų girdėtas, tačiau čia skamba kažkaip naujai.

Pasirodo ir chorvedžio asistentas Vyt. Daugirdas, įdomiai padirguodamas Ben. Vasiliausko "O dalele tu mano".

Vėl dainuojam. Solistas St. Citvaras padainuoja iš "Kornevlio varpų" ir vokišką kompoziciją.

(nukelta į 11 ps.)

Dr. D. Jasaičio 75 metų sukakties minėjime lapkričio 11 Aprišimo parapijos salėje Brooklyne. Iš k. sėdi ant grindų — Aina Bernier. Danutė Norvilaitė, I-je eilėje — Tėv. dr. V. Gidžiūnas, OFM, dr. A. Janacienė, pianistė Julija Rajauskaitė-Petrauskienė, Sofija Jasaitienė, dr. D. Jasaitis, prel. J. Balkūnas, aktorius Henrikas Kačinskis, II-oje eilėje stovi: R. Kovaitė, dr. K. Valiūnas, J. Koviėnė, J. Laučka, dr. M. Jasaitis, E. Valiūnienė, St. Lušys, dr. B. Radzivanas, dr. St. Jasaitis, R. Novickaitė, E. Jasaitienė, dail. J. Juodis, P. Ažuolas. Nuotr. L. Tamošaitis

SPORTAS

Philadelphijoje gruodžio 8 turėjusi įvykti sporto šventė dėl techniškių klaidų yra atšaukta. Apygardinės sporto žaidynės planuojamos gegužės 25-26 Kultūros Židinio patalpose New Yorke.

LAK šachmatų sekcija pradės žiemos turnyrą. Dėl registracijos ir tvarkaraščio kreiptis į Ed. Stakną, tel. 523-8517.

Futbolo rungtynės pirmajai komandai pereitą sekmadienį buvo vėl atšauktos. Rezervinė komanda tačiau turėjo žaisti, bet į rungtynes neatvyko. Klubui vėl pabauda ir pralaimėjimas be rungtynių. Pasikartojant šiem nesusipratimam, gresia abiejų komandų pašalinimas iš lygos.

Kitą sekmadienį LAK futbolininkam paskirta keliauti į Clarkstown, N. Y. Rezervinė komanda žais 12:45 val., o pirmoji — 2:30 val. p. p. Prieš Clarkstown mūšikiai pirmam susirinkime yra laimėję 2:1 pasekme.

pat pasekme pralaimėjo prieš A. Lukiną (Leningradas).

Moterys taurės varžybose Odesoje Lietuvos čempionė L. Benesonaitė (Vilnius) pralaimėjo Kaliningrado meistrei L. Grinfeld 1:3.

Vilniaus taurės jaunųjų šachmatininkų varžybas laimėjo rygiečiai, surinkę 29 1/2 tš., vilniečiai 26 1/2, kauniečiai 25. Bostono tarpklubinėse lapkričio 30 Bostono universiteto komanda rungtis prieš mūsų vyrus So. Bostono LPD-jos patalpose.

B. Spaskis, laimėdamas Sovietų pirmenybes pasiekė gražių laimėjimų. Čia įdedame jo įdomią pergalę prieš Naimą Raškiojškį. Baltais lošė Spaskis.

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Filipinų prezidentas F. Marcos įteikė \$4000 prizą tarptautinio turnyro Maniloje laimėtoji daini B. Larsenui, surinkusiam 12 1/2 taško iš 16 galimų. Antru baigė juoslavas Ljubojevič 11 1/2, trečiu — JAV didmeistris L. Kovalek 11 tš., ketvirtas — S. Gligorič (Jgsl.) 9 1/2 tš.

Sovietų taurės varžybose Tbilisye vilniečiai Vladas Mikėnas suklypo prieš maskvietę Fiodorovą 1:3, kauniečiai A. Butnorius pralaimėjo Ukrainos čempionui L. Arbutui 1 1/2:2 1/2, kitas kauniečiai P. Rygelis tokia

White Spassky	Black Rashovsky	White Spassky	Black Rashovsky	White Spassky	Black Rashovsky
1 P-R4	8 B-Q3	2 N-KB3	9 Q-K2	15 Q-N4	NxR
3 P-Q4	10 O-O	4 N-P	11 KR-K1	16 N-KP	Q-B3
5 N-Q3	12 P-K5	6 B-N5	13 PXP	17 NxPch	KxB
7 P-B4	14 BxB			18 Q-N5ch	P-B3
				19 PxPch	K-Q1
				20 P-B7ch	K-B2
				21 Q-B4ch	Resigns

sim naujai susikūrusį Moterų S-gos 5-osios kp. chorą, kuriam vadovauja šios kuopos garbės narė G. Kaneb.

Po koncerto — vakarieniškas naujosios klebonijos statyba.

Juozas Žemaitis Šv. Kazimiero parapijoje vargoninkauti pradėjo 1921. Tai buvo jaunas, baigęs Šv. Kryžiaus kolegiją, energingas muzikas. Šioj parapijoj jis vargoninkavo ilgiausiai.

1923 pastatė kantatą "Broliai", 1934 — operetę "Birutė". 1944, parapijos 50 m. sukities proga, pastatė Juozo Žilevičiaus kantatą "Vytautas Didysis".

Turėjo didelį chorą, vienu metu arti šimto dainininkų, dažnai rengdavo koncertus. Dalyvaudavo Naujosios Anglijos dainų šventėse Marianopoly. Buvo vargonininkų sąjungos pirmininku ir chorų sąjungos pirmininku. Be didžiojo Šv. Kazimiero parapijos choro, dar vedė moterų chorą ir buvo suorganizavęs orkestrą.

1953 dėl ligos iš vargonininko pareigų pasitraukė ir po kelerių metų mirė.

Nelaimė Lietuvos Organizacijų Tarybos pirmininkas Pranas Stanelis su žmona, kuri yra Moterų Sąjungos 5-osios kuopos vicepirmininkė, buvo išvažiuavęs automobiliu atostogų į Floridą. Ten juos ištiko automobilio katastrofa: abu Staneliai sužeisti ir paguldyti Šv. Marijos ligoninėje, 900 49th St., West Palm Beach, Fla. Linkim jiems sveikatos ir laimingai grįžti į Worcesterį J. M.

Iš k. John Kubillus, Foreign Press Association korespondentas, Mgrs. Domenico Deluca, J.C.D., iš Vatikano valstybės sekretoriato, iš Europos specialiai atvykęs į rožių festivalį, kuris buvo surengtas Kūdikėlio Jėzaus šv. Teresėlės garbei, kun. Agnella Angelina, klebonas Our Lady of Mount Carmel, Nesquehoning, Pa., kuris kasmet rengia šį rožių festivalį pirmą spašio sekmadienį, kun. Joseph Kean, katalikiškų mokyklų tvarkytojo pavaduotojas, kuris taip pat gyvena Nesquehoning klebonijoje, Joe Sloan, redaktorius iš Foreign Press Association USA-Canada ir Europa, taip pat dalyvavęs šiame rožių festivalyje.

AUKOS DARBININKUI PAREMTI

Darbininko 1974 metų kalendorius visiems skaitytojams buvo pasiūstas lapkričio 13 dieną. Kai kurie skaitytojai, mokėdami mėtinę prenumeratą, spėjo atsiiepti su auka spaudai ir naujam redakcijos bei administracijos inventoriumi įsigyti, nes netrukus Darbininkas persikels į 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207.

Su visa šimtaine atskubėjo prel. dr. L. Mendelis, Baltimore, Md. Prisiuntė 37 dol. A. Šidlauskas, Woodhaven, N.Y., 34 dol. Vl. Paulius, Engelwood, N. J., 32 dol. B. Lukoševičienė, Richmond Hill, N. Y., 17 dol. dr. B. S. Jankauskas, W. Brentwood, N. Y., po 15 dol. E. Mickeliūnienė, Richmond Hill, N. Y., C. Krušinskas, Woodhaven, N. Y., po 12 dol. T. Alinskas, Ridgewood, N. Y., A. Tilgėnis, So. Boston, Mass., J. Simen, Scarsdale, N. Y., po 7 dol. E. Čuladienė, B'klyn, N.Y., M. Kveškas, Burns, Ore., S. Punzevičius, Great Neck, N.Y., V. Ročiūnas, Independence, Ohio, N. Šalkauskis, Hollywood, Fla., A. Fedronas, New Hyde Pk., N. Y., K. Miklas, Great Neck, N. Y., K. Čėsna, Worcester, Mass., po 5 dol. A. Varnas, Flushing, N. Y., G. Rannit, Jamaica, N. Y., E. Prekeris, Queens Village, N. Y., V. Kiukys, Somerville, N. J., B. Sabecky, Linden, N. J., kun. A. Trimakas, Kearny, N. J., A. Gudelis, Oakland, N. J., L. Tiškus, Clearwater, Fla., L. Kantas, Hollywood, Calif., M. Bichnevičius, Dorchester, Mass.

A. Anužis, Worcester, Mass. Kun. W. Wolkovich, Brockton, Mass.

Visiems aukotojams ir spaudos rėmėjams maloni padėka. Lauksime ir kitų skaitytojų su auka spaudos darbam atlikti.

Darbininko adm.

Worcester, Mass.

Kultūrinė popietė

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa lapkričio 25, sekmadienį, Maironio Parke rengia kultūrinę popietę, 1 val. p. p. bus E. Valiukonienės rankdarbių parodėles atidarymas. 3 val. St. Urbonas rodyd skaidres iš pernai įvykusios trečiosios šaulių savaitės Kennebunkporte, Maine. E. Valiukonienė ir St. Urbonas priklauso prie Jonb Vanagaičio šaulių kuopos Bostone.

Sesės šaulės pavaišins kavute, o mes, parodydami jom dėkingumą, atsilyginsim aukele.

A. a. Juozo Žemaičio pagerbimas

Moterys Sąjungos 5-toji kuopa gruodžio 2, sekmadienį, rengia buvusio ilgamečio ir Šv. Kazimiero parapijoje daug pasidarbavusio vargonininko a.a. Juozo Žemaičio pagerbimą.

4 val. p. p. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioj bus šventoji valanda.

5 val. ten pat parapijos salėj bus koncertas. Dainuos buvęs a.a. J. Žemaičio mokynys—solistas, skambus baritonas Robertas Kazys Yakutis, kurio gimtinė yra Worcesteris, o šiuo metu gyvena New Yorke ir koncertuoja įvairiose JAV vietose, nuo Atlanto iki Pacifiko. Taip pat išgir-

APLANKYKITE SCHRAGER'S

importuotų ir vietinių BALDŲ parodą. Čia Jūs rasite

PIRMOŠ RŪŠIES GAMYBOS GERIAUSIOS KOKYBĖS ŽEMŲ KAINŲ

didelį pasirinkimą

SCHRAGER'S

Salonų komplektai, miegamųjų baldai, dainetės, bufetai, atverčiamos sofos, foteliai, atlošiami foteliai, taip pat kilimai, lempos, matracai vieniški baldai.

SCHRAGER'S

336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Aves.) New York City Tel.: TR 9-0400

Atdara kasdien iki 8 val. — antrad. ir šeštad. iki 6 val. (Mokėjimo sąlygos pagal pirkėjo pageidavimą)

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPELEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: dandruff, falling hair, itching scalp, splitting ends, strengthening hair root growth, and restoring natural hair color. Using JIB you will never be bald or grey 100%. Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Lij. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P. J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill. 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; Chicago: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 5000 W. 16th St.; 4754 So. Wood St.; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, B.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

DO YOU OWN A PIECE Of jewelry you are tired of wearing? Perhaps an estate piece or maybe you want to trade in your old diamond for something new & larger? It now can be done at BIANCO'S. We pay spot cash & highest prices, for diamonds & old jewelry. JOHN BIANCO & SONS 409 Bay Ridge Avenue, Brooklyn, N. Y.

History of Lithuania. Tai anglų kalba prel. dr. J. B. Končiaus parašyta lietuvių tautos istorija. Kaina 2 dol. Gaunama Darbininko administracijoj.

TO PLACE YOUR AD CANCEL OR CHANGE Tel.: GL2-2923

SERVICE

A NEW SPACE AGE BREAKTHROUGH

In the 500 million dollar gross truck, bus and commercial auto and equipment tire market! Our products CBS commercial balancing sealant has been tested and proven in over a million miles of hard use and laboratory tests to act as an aid in balancing and puncture proofing tires! Just think of the profit to be made by our CBS distributor that can offer 10 pct. to 20 pct. greater mileage to a truck or commercial fleet owner by balancing & eliminating 85 pct. to 95 pct. of his repair and down time due to flats! We need distributors to service them while they are still in the business world, and not be adverse to hard work to build a profitable investment of \$3,000 to \$10,000. Guaranteed both by inventory and product. Call collect or write to Mark Fowler, 214-63-1400 In Care of Jasco Chemical Corp., 3311 Norfield Rd., Bedford Hills, Ohio, 4146 for all details.

REASONABLE PAINTING & CARPENTRY

Quality Workmanship 785 Lyons Avenue Irvington, New Jersey Call: 201 926-2973 Mr. Max Festinger

TOM BELL MOVERS LOCAL & LONG DISTANCE

LIC. & BONDED 253 E. Tremont Ave. Bronx, N. Y. Call: 299-8888

LEISURE PLACES

Rest Home for senior citizens & elderly residents who are reasonably oriented and ambulant. Can walk stairs. Semi-private rms. Very reasonable rates which includes rms, meal, & laundry. 201 276-2756.

REASONABLE PAINTING & CARPENTRY

Quality Workmanship 785 Lyons Avenue Irvington, New Jersey Call: 201 926-2973 Mr. Max Festinger

FOX'S CHEVRON STATION

Open 7 Days a Week General Auto Repairs, Road Service, Tires, Batteries and Accessories 88 Math St., South Bound Brook, N. J. Call 201 469-9705

RIDLEY PAINTERS

Inside & Outside Quality Workmanship 15 E 127th Street, N. Y. C. Call: 534-3329 Mrs. Ridley

CATERING

Bachelor Parties SHOWERS Office Parties Meetings, etc.

COLLEGE INN

7103 Park Ave., Guttenberg, N. J. 201 869-9507 Please call after 12 Noon

ED RILLO'S RESTAURANT & LOUNGE Open 7 Days a Week Live Entertainment 190 Route 10 East Hanover, N. J. Call 201 887-0580

NEIL CONGELLO All Kinds of Carpentry — Doors Floors, Windows, Finished Basement Kitchen Cabinets Call (212) 792-1203

PAY/LESS CONSTRUCTION COMPANY Painting, Plastering, Plumbing, Carpentry, Wall Paneling and Paper Hanging and Tiling. All Types of Home Construction Work. Save 10% of Job if you mention this paper. Call 212 462-9183. Mr. Ralph Brusche.

BAKERY, 85% retail, Gross \$170,000 Year. Estab. 50 Yrs. \$20,000. Cash Down, Balance on Terms. Retiring. Broad River Bakery, 126 New Canaan Ave., Norwalk, Conn. (203) 847-3052.

BOE'S LIGHT MOVING Reasonable Rates 105 Nostrand Ave. 852-8039 We Take Pride in our Work

E. JENKINS 71 E. 96th Street N.Y.C. Trucking Van & 16 Ft. For All Boros 24 Hours Nites — Sat. & Sun. Call For Free Estimates 369-2232

SNACK BAR & SOFT ICE CREAM Springfield Garden, Jamaica Established, excellent lease, real money maker, 6 or 7 day week. Near 3 schools and large floral Nursery. Excellent Opportunity — Must See Sacrifice — \$18,000Call: 723-5043 — Anytime

CEILING & FLOOR Expert Commercial Residential Deal Direct & Save Shop at Home All Work Guaranteed Call: 934-9314

JOHN WHITE TRUCKING LOCAL AREA REASONABLE RATES CALL 991-8078

BUSINESS ASSOCIATE

There are a few jobs that pay \$100,000 per year, but there are many businesses that do. The person we select should earn immediate income the first month w/continuing residual each month thereafter & will be responsible for complete management in his exclusive area. Complete training with continuing assistance provided for qualified person. 1. No experience required. 2. No franchise fee. 3. Financing available. Minimum investment required \$5,625 to \$22,500 with potential earnings of 4 times the initial investment the first year. Ideal for absentee ownership or in conjunction with other business. For additional information, please call collect, Mr. Wilson, (404) 435-2772. Other choice areas available.

RUGS SHAMPOOED

In your home or Place of Business. Endorsed by Leading Rug Cleaners throughout the World. All work Guaranteed. Free Estimates. Call: 212-657-7500

JOSEPH CORRY ELECTRICIAN For Commercial Industrial & Homes Quality Workmanship 758 54th Street Brooklyn, N.Y. Call 633-0486

INTERNATIONAL CAR SERVICE LIMOUSINE AND CAR SERVICE 186-07 122 Ave. Springfield Gardens, Queens. Now Offers 24 Hour Private Car Service to all Boros. Call 212 525-6655 276-9396

Good News To Troubled People

Persons addicted to alcohol drugs can learn to live today's world without the use of mood-changing drugs. Gateway Rehabilitation Center, a private non-profit corporation, provides a four-week therapy as the principal method of treatment. Transportation provided from Greater Pittsburgh International Airport. Write to: Gateway Rehabilitation Center R. D. #2, Box 95 Aliquippa, Pennsylvania 15001 Phone: (412) 378-4461

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų radijo valanda, šeštadieniais nuo 4 iki 5 val. WEVD 1330 kil. — AM ir 97.9 meg. FM. Direktorius dr. Jok. J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountside, N. J. 07092, TEL. (201) 232-5565.

New Jersey — "Musio of Lithuania" — pirmadieniais, 8:05 - 9:00 val. vau WBOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radijo stoč. Dir. prof. dr. Jokubas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Lašvės žiburys, lietuvių ir anglų kalbomis sekmadieniais 9-10 val. ryto WJBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11370

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WJBI 1490 kil. Medford, Mass. sekmadieniais nuo 11-12 vjd.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Štepa. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 141.7 banga sekmadieniais nuo 1-1:30 val. p. p. — 802 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127 Tel. 268-0489.

LITAS

INVESTAVIMAS — TAUPYMAS PASKOLOS — KELIONĖS UKINIAI PATARIMAI DOKUMENTŲ PARUOŠIMAI TAKSŲ PILDYMAS NUOSAVYBIŲ PIRKIMAS IR PARDAVIMAS APDRAUDOS

Litas Investing Co. Inc. 86-01 114th St., Richmond Hill, N. Y. 11418 VADOVAUJA V. VEBELIŪNAS (212) 441-6799

Litas Travel Service, 87-18 Lefferts Blv., Richmond Hill, N. Y. 11418 VADOVAUJA NOMEIDA ALEKSANDRAVICIUS (212) 846-1650

PAUKOJO 1000 DOL. KŽ KOPLYČIAI ĮRENGTI

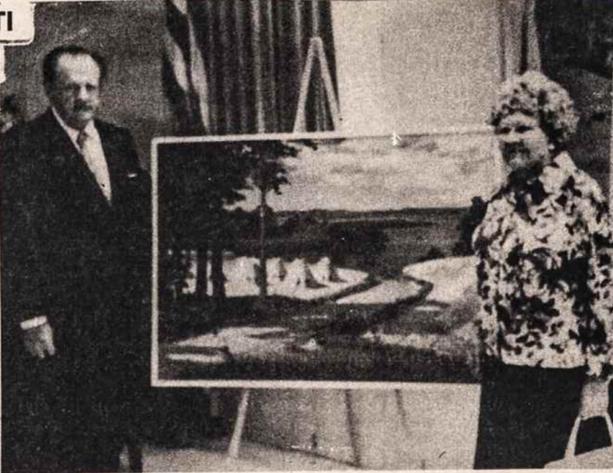
Veronika Yomantienė-Yomant, gyvenanti St. Petersburg, Fla., statomo Kultūros Židinio koplyčios įrengimui paaukavo 1000 dol. Ji yra didelė pranciškonų geradarė, rėmė pranciškonų įsikūrimą Kennebunkporte, Brooklyne.

Veronika Simulėnaitė-Yomantienė gimė Pandėlio parapijoje, į Ameriką atvyko 1912 metais. Apsigyveno New Yorke. 1916 metais ištekėjo už Kazimiero Yomanto. Turėjo savo verslą. Vyras mirė 1939 m.

Išaugino ir į aukštąjį mokslą išleido keturis vaikus. Jau turi 13 anūkų ir 3 proanūkus. Kai sesuo susirgo, rūpinosi jos vaikais. Siunčia siuntinius į Lietuvą giminėm.

Jau šešeri metai, kaip gyvena St. Petersburg, Fla. Ten dalyvauja lietuviškoje veikloje. Yra Floridos Lietuvių Klubo garbės narė ir direktorių tarybos narė.

Kultūros Židinio ir vienuolyno statytojai nuoširdžiai dėkoja Veronikai Yomantienei už tokią gražią auką ir linki jai gražių saulėtų dienų ir gero poilsio!

Veronika Yomantienė (d.) prie dail. A. Rūkštelės paveikslo su svečiu iš Chicagos — Valerijonu Šimkumi.

MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS VAKARAS SAUSIO 13

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, susirinkęs lapkričio 10, aptarė mokyklos finansinę padėtį ir parengimus. Komiteto vicepirmininkė R. Alinskienė pranešė, kad New Yorko Moterų klubas per savo pirmininkę dr. Mariją Žukauskienę atsiuntė 25 dol. auką mokyklai. Mokykla gyvena iš aukų, mokesčių už mokslą ir parengimų. LMKF New Yorko klubo auka yra svarbi tuo, kad ji yra pirmoji iš lietuviškų organizacijų. Atrodo, kad moterys geriau supranta mokyklos svarbą nei kas kitas. Mokyklos tėvų komitetas nuoširdžiai dėkoja Moterų klubui.

Maironio lituanistinės mokyklos parengimas ir Kalėdų eglutė šiais metais bus sujungta į vieną parengimą, kuris įvyks sausio 13, sekmadienį, 3 val. popiet Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyne. Komiteto pirmininkas A. Ivaška pranešė, kad šio parengimo

vadove yra Renata Alinskienė, o jai padėti turės visi tėvai ir komiteto nariai.

Parengimo darbus paskirstė taip: Renata Alinskienė ir Irena Gintautienė tvarko loterijas vaikams ir suaugusiems. Jos kreipiasi į mokinių tėvus ir į kitus

Stepas Zobarskas, ilgą laiką dirbęs Chase Manhattan banke, iš darbo pasitraukė ir visą laiką skiria Maryland Books leidyklai. Šiuo metu rengia spaudai bent du naujus leidinius, vienas iš jų yra romanas apie lietuvių imigrantų gyvenimą Amerikoje. Knygos autorė — Amerikoje gimusi ir augusi lietuvaitė. Talentingai aprašoma vienos šeimos istorija.

Poeto Fausto Kiršos dešimties metų nuo jo mirties sukakties minėjimą surengs Vaižganto kultūros klubas, talkinamas zarasiškių. Su paskaita pakviestas poetas Stasys Santvaras, kuris suredagavo velionies poeto nespausdintų eilių tomą "Palikimas".

Angelių Karalienės parapijoje dabar vyksta kalėdojimas. Visus parapičius manoma aplankyti iki Kalėdų.

Lietuvių kalbai išmokti geriausiai tinka Introduction to Modern Lithuanian (gramatika su 40 pamokų) — 8 dol. ir Lithuanian Language Record (plokštelė su 20 pamokų) — 5 dol. Tai geriausia dovana vardinų, gimtadienio, mokyklos baigimo ar vestuvių progomis sūnui, dukrai, anūkam ar daugam. Užsakant už 13 dol. gramatiką ir plokštelę, dovanų pridedama knyga "Vytautas the Great". Persiuntimui pridėti 50 c. Kreiptis: Darbininko administracija, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Lietuviškų kalėdinių kortelių galima gauti Darbininko administracijoje. Dėžutė su 12 kortelių religiniais arba tautiniais motyvais su lietuviškais pasveikinimais su persiuntimu 1.50 dol., arba 10 spalvotų kortelių kitokios rūšies 2 dol. Prašom laiku užsisakyti, kad laiku galėtumėt išsiųsti.

Vietoj kalėdinių atvirukų siuntinėjimo Darbininko skaitytojai kviečiami prisųsti auką spaudai remti ir tuo pačiu sveikinti artimuosius ir draugus per laikraštį. Anksčiau prisųstusieji bus laiku patalpinti laikraštyje. Prašom kartu su auka pridėti ir sveikinimo tekstą, kuris bus patalpintas Darbininke.

Jei lietuviais esame gimę, tai palikim savo žymę Židiny Kultūros!

St. V.

Geriausios medžiagos gaunamos pigia kaina ypač sluntiniam į Lietuvą. (Polyester-Knits yardas 2.50, Arnel Jersey jardas 89 c.)

AMERICAN FABRICS
55-35 Myrtle Ave. (Putnam kampas)
Ridgewood, N. Y. 11227 Tel. 456-5046
(Traukinio stotis Wyckoff, Autobusas Putnam)
Kam pirkti iš svetimų, jei gaunam pas savus
Monika Macežinskaitė, sav.

Petras Pauliukonis, dirbęs Bostone kaip braižytojas-inžinierius, sulaukęs 59 m. amžiaus, staiga mirė lapkričio 19. Palaidotas lapkričio 23 Worcester, Mass. Velionis buvo ilgmečio Darbininko skaitytojas.

Dail. Vidos Krištolaitytės darbų paroda rengiama gruodžio 1 ir 2 dienomis Liet. Piliiečių draugijos salėje. Parodą rengia LB kultūros klubas. Atidarymas bus šeštadienį 7:30 v.v. Kalbės Stasys Goštautas. Dailininkė gyvena New Yorke, kur meno dalykus dėsto aukštesnėse mokyklose.

žmones ir prašo dovanų loterijai. Birutė Kidolienė tvarko bufetą, Antanas Ivaška suorganizuos ir prižiūrės barą, Juozas Rygelis paruos bilietų pardavimą ir platinimą. Vytautas Kidolius rūpinsis salės apšvietimu. Parengimo programai jau ruošiasi mokiniai. Jie kiekvieną šeštadienį repetuoja. Repeticijom vadovauja Roma Česnavičienė.

Tėvai lankė mokyklą
Lapkričio 3 tėvai lankė klases pamokų metu. Tėvų nebuvo daug. Kai kurie mokytojai nusiskundė, kad tėvai nesirūpina savo vaikais, todėl neateina į klase pažinti, kaip dirba mokykla ir kaip jaučiasi jų vaikai. Apsilankiusiems tėvams sudarė gerą įspūdį mokytojų metodai ir priėjimas prie vaikų. Mokytojai tikrai atsidėję ir pasišventę savo darbui.

Daugumoje klases nėra didelės ir gal nėra sunku dirbti. Išsiskiria tik viena R. Oniūnienės klasė. Ji yra didelė ir mišri, angliškai kalbančių ir įvairaus amžiaus vaikų. Mokiniai, kurie pakankamai išmoka lietuvių kalbą, perkeliama į atitinkamą skyrių.

Būtų gera, kad ir tėvai rodytų daug pasiaukojimo mokyklai, kaip ir mokytojai. Jei visi sutartinai dirbs, tai turėsime jaunąjį kartoj gerų lietuvių. JR

Naujųjų metų sutikimą rengia Inžinierių ir Architektų Sąjungos Bostono skyrius. Sutikimas bus Lantana salėje, Randolph, Mass., toje pačioje vietoje, kur jau du kartus vyko Šv. Petro parapijos metinės vakarinės. Šiam pobūviui pasinaudojama mažesne sale. Žmonių telpa apie du šimtai. Stalus galima užsisakyti 8, 10 ir 12 asmenų pas inž. Algį Ziką, tel. 828-1545.

Tomas ir Carol Žičkai, kurie gyvena Sacramento, Calif., lapkričio 16 susilaukė pirmagimio sūnaus. Tomo tėvai, Alė ir Paulius Žičkai, gyvena Dorchesterje, Mass.

Ada ir Juozas Šilimai, kurie turi savo vasarvietę Creigville, Cape Code, sugrįžo į Bostoną ir čia praleis žiemą. Jie abu yra pensininkai, uoliai dalyvauja lietuviškame gyvenime, jų pavardę randame tur būt visuose aukotojų sąrašuose.

Vasyliūnų koncertas bus gruodžio 8 d. 7:30 v.v. Jordan Hall salėje. Be smuikininko Izidoriaus Vasyliūno programoje dar dalyvauja David Mott — klarnetas, dr. Vytenis Vasyliūnas — pianinas. Programoje — Kazio Viktoro Banaičio kūriniai. Visi kviečiami.

Skaucijų židinys gruodžio 16 Šv. Petro lietuvių parapijos salėje rengia pyragų išpardavimą.

Lietuvos nepriklausomybės šventė rengiama vasario 17 Liet. Piliiečių draugijos salėje.

Minkų radijo valandėlės talentų popietė bus kovo 24 Liet. Piliiečių draugijos salėje.

Rita Ausiejūtė, Bostono lietuvių dramų sambūrio narė, lapkričio 17 susituokė su inž. Werner Heidemann.

A. a. Filomena Strolitė-Vyšniauskienė

PADEKA

A. a. Filomenai Strolitėi-Vyšniauskienei, mano mylimai žmonai, mirus, nuoširdžiai dėkoju visiem, kurie užprašė mišias, atsiuntė gėlių vainikus, kurie pareiškė užuojautą, globojo skaudžioje valandoje ir teikė stiprybės.

Dėkoju Apreiškimo parapijos klebonui kun. Pranui Raugalui už suorganizuotą šermeninėje rožančių ir atlaikiusiam pamaldas bažnyčioje su kun. A. Račkausku ir su 4 pranciškonais. Dėkoju Apreiškimo parapijos chorui, solistei Louise Senken, muzikui A. Kačanauskui.

Padėka visiem lankiusiem koplyčią, dalyvavusiem pamaldose ir palydėjusiem į kapines, A. J. Baltūnui už šermenis, V. Beleckam už šermenų pietus.

Visiem širdinga padėka.

Liūdintis vyras Jonas Vyšniauskas

New Yorko vyrų choras Perkūnas lapkričio 10 koncertavo Clevelande, kur buvo surengta Lietuvių diena. Po atliktos programos gėles atneša Ž. Kliorytė ir A. Jasinavičiūtė. Nuotr. V. Bacevičiaus

Čiurlionio ansamblio atstovai Baukaitis ir Motiejūnienė sveikina Perkūno chorą ir jo dirigentą V. Strolią. Choras Clevelande koncertavo lapkričio 10. Nuotr. V. Bacevičiaus

FLORIDA — DAYTONA BEACH

SEASCAPE RESORT MOTEL

Idealus klimatas. Ideali vieta praleisti vasaros ir žiemos atostogas. Gal būt įsigyti žemės ar namus ateičiai.

Kviečiame aplankyti. Neaukštos kainos. Rašykite:

Seascape Resort Motel
Ad. Andrulis
3321 S. Atlantic Ave.
Daytona Beach, Fla. 32018
(Tel. (904) 767-1372

Geriausia šv. Kalėdų dovana — ENCYCLOPEDIA LITUANICA

IR KITOS LIET. ENCIKLOPEDIJOS LEIDYKLOS IŠLEISTOS KNYGOS
Teirautis: LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P.O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, USA
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759
Dėmesio! Kai kuriotas knygoms daroma nuolaida net iki 50%.
Prašykite kainarašio.

KALĖDINĖS DOVANOS

Tik per Angliją, greičiau, pigiau, geriau. Siūlome labai aukštos kokybės dovanų siuntinį, kuris bus naudingas kiekvienai šeimai Lietuvoje.

Kalėdinis 1973

3 1/4 jardo puiki vilnonė angliška eilutei medžiaga, 3 jardi stora crimplene medžiaga moteriškam kostiumėliui arba moteriškam paltui, vyriški neiloniniai marškiniai, arba bliuskutė, vyriškas arba moteriškas labai geros rūšies megztinis. 1 vilnonė gėlėta skarelė, 2 gėlėtos nailoninės skarelės, 2 p. vyriškų arba moteriškų vilnonių arba nailoninių kojinių, 2 jardi crimplene medžiaga suknelei arba 1 sv. vilnonių mezgimui siūly, 1 sv. šokoladinių saldinių dėžė, 20 angliškų cigarečių. Kaina su įskaičiuotu muitu ir visomis persiuntimo išlaidomis — 140 dol.

Maisto siuntinius sudarome pagal pareikalavimą. Tam, kas pageidauja pats sudaryti siuntinį, siūlome šiuos dalykus: 3 1/4 jardo labai gera angliška kostuminė medžiaga \$45.00 Stora su ornamentais crimplene medžiaga 1 jardas \$ 6.00 Crimplene medžiaga, suknelėm, 1 jardas .....\$ 5.50 Nailoninis kailis moteriškam paltui .....\$33.00 Dirbtinis mink, moteriškam paltui .....\$54.00 Vilnonė žieminių paltui medžiaga .....\$36.00 Vilnonė gėlėta skarelė .....\$ 8.00 Komplektas moteriškų nailoninių apatinių .....\$ 9.00 Parukai įvairių spalvų .....\$30.00 Nailoniniai marškiniai .....\$ 9.00 Vilnoniai arba Acryleno nertiniai \$19.00

Primame užsakymus: auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigų dėl tokių prekių, kurių negalima iš čia pasiųsti.

BALTIC STORES LTD. (Z. JURAS)
421 Hackney Rd., London, E. 2. England
Telef. 01739 8734

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1883
460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"
ALFRED W. ARCHIBALD, President
Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigaitis. Reikala su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. Turtas — Asetai virš \$213,000,000.
CURRENT DIVIDEND RATES
• Regular a/c — 5%
• Special Notice a/c — 5%
• 1 year Term Deposit — 5%
• 2 year Term Deposit — 6%
All Accounts Compounded Daily

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Redakcija 455-7281
Administracija 452-2923
Spaustuvė 452-6916
Vienuolynas 235-5962
Kultūros Židinyš 235-5962

New Yorko kronikom skirtas ir 9 puslapis. Ten aprašomas dr. D. Jasaičio pagerbimas New Yorke, Vyrų choro Perkūnas ke lionė į Clevelandą ir dail. J. Juodžio paroda, įvyksianti gruodžio 8-9 Kultūros Židinyje.

Fraternitas Lithuanica gydytojų korporacijos New Yorko skyriaus metinis suvažiavimas šaukiamas gruodžio 2 Elizabethe. Pamaldos lietuviškai Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 11 val. (bažnyčia yra 211 Ripley Place), suvažiavimo atidarymas 12:30 v. pas dr. St. Petrauską, 191 North Ave., Elizabeth, N. J. Tel. 527-0283. Nuširdžiai kviečiami korporantai su šeimomis gausiai dalyvauti šioje šventėje.

Vincas Butvydas lapkričio 18 minėjo savo 60-tąjį gimtadienį naujuose namuose.

Vytautas Strolia dalyvavo mokslo simpoziume, kuris vyko Padėkos savaitgalį Chicagoje, ir ten skaitė paskaitą apie kompiuterių pritaikymą.

Įžengimo į Kultūros Židinį banketas bus šį šeštadienį, gruodžio 1, Kultūros Židinyje. Pradžią 7 v.v. Tada bus kokteiliai 8 v. v. — vakarienė. Bus trumpa oficialioji dalis. Svečias rašytojas humoristas Antanas Gustaitis, iš Bostono, paskaitys nuotaikingos humoreskos. Šokiam groja **Tempo** orkestras. Dėl vietų rezervacijų skambinti J. Vytuvienei 846-2980 arba A. Radzivanienei — 441-9720.

Persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai prisiminti ir pagerbti rengiamas koncertas gruodžio 16, sekmadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje. Programoje pianistė Aldona Kepalaitė ir solistė Irena Stankūnaitė. Koncertą rengia Liet. Kat. Religinė Šalpa ir Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija.

Skubiai parduodama Brooklyne gėrimų krautuvė kartu su dviejų šeimų namu. Krautuvės metinė apyvarta virš 130,000 dol. Geras šiai prekybai rajonas. Skambinti 471-5909 arba 441-4712, vakarais 387-2089.

Jaunimo šokiai įvyks Kultūros Židinio atidarymo baltosios metu, gruodžio 1, šeštadienį, 8:30 val. vak., žemutinėje kavinės salėje. Čia bus vaišės ir jaunimui pritaikyta šokių muzika. Įėjimo kaina — 4 dol. anka sporto įrengimam Židinyje įsigyti. Šokius rengia paties jaunimo komitetas ir kviečia visą New Yorko ir apylinkių jaunimą, studentus bei moksleivius į šokius atvykti. Pagaidaujamas pusiau formalus apsirengimas. Kultūros Židinyš bus kartu ir lietuvių jaunimo centras. Nepraleiskit progos to centro atidaryme dalyvauti.

Už a.a. Teofilės Pundzevičienės sielą, jos mirties metinių sukaktuvių proga, gruodžio 8, šeštadienį, 10 val. ryto Masptho V. Atsimainymo bažnyčioj bus aukojamos mišios.

"Vargšas Tadas", dviejų veiksnių komedija, vaidina Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto apskrities scenos būrelis. Vaidinime dalyvauja: Helen Matthews, Birutė ir Vytautas Radzivanai, Rimas Vebeliūnas. Vaidinimas bus gruodžio 9, sekmadienį, Apreiškimo parapijos salėje.

Priekalėdinį apsipirkimą ir tautodailės parodą rengia New Yorko skaučių židinyš gruodžio 16, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Bus gintarų, audinių, įvairių rankdarbių. Bus demonstruojama, kaip padaryti šiaudinius, jų taip pat bus galima nusipirkti. Bus demonstruojama ir medžio deginimas, sidabro apdirbimas. Parodėlė vyks nuo 12 val. iki 8 v.v.

PARDUODAMAS mūrinis, 4 aukštų namas, buv. Balfo patalpų, 105 Grand St., Brooklyn, N. Y. Pirmas aukštas tinka ofisui-krautuvei, 3 butai po 4 kambarius, išnuomoti. Šildymas alyva. Pirmenybė lietuviams pirkėjams. Teirautis Balfo Centre Chicagoje, 2606 W. 63 St., tel. (312) 776-7582.

Išnuomojamas butas iš 5 kambarių ir virtuvės, su visais patogumais, prieinama kaina, Cypress Hills sekcijoje. Skambinti visą dieną: MI 7-3971.

Liudas Klemas, ilgametis Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos mokytojas ir vyr. skautininkas, sulaukęs 71 m. amžiaus, mirė lapkričio 22 Marijampolėje. Amerikoje paliko seserį O. Audėniene, gyvenančią Richmond Hill, ir brolių Adolfą, gyvenantį Philadelphijoje.

N. Y. tautinių šokių grupė, vadovaujama Jadvygos Matulaitienės, dalyvavo norvegų tautinių šokių draugijos metinėje šventėje — rudens baliuje, kuris buvo lapkričio 17, ir ten atliko visą programą, pašoko 7 šokius. Lietuvius jie labai maloniai priėmė. Pažįstami buvo iš bendrų susitikimų tautų festivaliuose.

Jadvyga Matulaitienė Padėkos dienos savaitgalį dalyvavo tautinių šokių mokytojų suvažiavime Chicagoje. Ją ten išrinko Lietuvių Tautinių Šokių Instituto pirmininke.

Dailės paroda, rengiama Liet. Bendruomenės apygardos valdybos, šiemet bus iškilminga ir didelė. Paroda rengiama nuo vasario 9 iki vasario 17 Kultūros Židinyje.

N. Y. vyrų choro Perkūno koncertas rengiamas sausio 19. Koncertu bus atžymėtas choro dešimtmetis. Programa bus atlikta su simfoniniu orkestru. Choras lapkričio 10 labai sėkmingai koncertavo Clevelande.

Oceancrest apartamentuose, kuriems vadovauja LITO grupė, yra dar keletas butų. Vadovybė praneša, kad taip pat yra ruošiami pavieniai kambariai, pritaikyti vyresniems žmonėm ir pensininkam. Bus išnuomojami po 100 dol. mėnesiui. Šie modernūs namai yra tik keturi blokai nuo Atlanto ir pasiekiami subway pagalba iš betkur. Šeimos ir pavieniai asmenys dėl informacijų kreipiasi telefonu: 471-5909.

Woodhavene parduodamas mūrinis vienos šeimos namas, iš 9 kambarių. Moderniškai įrengtas, su dviem garažais. Gražios apylinkės, lietuviškas rajonas. Arti krautuvės, mokykla. Kaina labai prieinama. Dėl informacijų skambinti Vastūnui, tel. VI 6-3075.

Antonina Vaivode, žymi latvių dainininkė, kontraltas, gruodžio 2 dainuoja Cami Hall salėje Mahhattane.

Antonina Vaivode, plačiai pagarsėjusi latvių solistė, dainuoja gruodžio 2 Cami Hall salėje, 165 West 57 Street New Yorke. Koncertas skiriamas kun. Norberto Trepšos fondui paremti. Kun. Trepša buvo Batuno pradininkas.

Antonina Vaivode, kontraltas, turi ypatingą balsą ir pagarsėjusi visame pasaulyje. Baigusi dainavimo studijas Bel Canto muzikos mokykloje Miunchene, vėliau studijas gilino Freiburgo muzikos akademijoje pas prof. M. von Winterfeldt ir Vienoje pas dain. Eleną Nikolaidi. Atvykusi Amerikon, pradžioje apsigyveno Clevelande, paskui Floridoje. Dainavo įvairiose operose. Koncertavo Vokietijoje, Šiaurės ir Pietų Amerikos kraštuose, Australijoje, Naujojoje Zelandijoje. Šiuo metu, grįžusi iš koncertų Anglijoje, koncertuoja vakarieneje Amerikos dalyje nuo Los Angeles iki Vancouver.

A. Vaivode niekad nepamiršo kun. Trepšos, kuris tikėjo į jos talentą ir inspiravo ją tęsti dainavimą, skleidžiant pabaltiečių muziką kitatautių tarpe. Pernai negalėjo dalyvauti jo laidotuvelyje. Tai dabar jo garbei ir brangiam prisiminimui dainuoja šiame koncerte.

UBA-BATUNO pradininko-kūrėjo
Kun. NORBERTO TREPŠOS atminčiai

steigiamas jo vardo fondas paremti pabaltiečių jaunimą, studijuojantį politinius mokslus.
Oficialus to fondo

ATIDARYMAS — KONCERTAS

ĮVYKS

Sekmadienį, gruodžio 2 d., 5:30 val. vak.
CAMI HALL, 165 West 57th St., New Yorke

PROGRAMOJE:

Garsioji latvių solistė-kontraltas
ANTONINA VAIVODE,
akomponuojant **MIRDZA NARUNA**

Bilietai po \$3.00 gaunami prie įėjimo

Tuoju po koncerto Hotel Barbizon Plaza patalpose,
106 Central Park South (tarp 58th ir 59th St., prie 6th Ave.) vaišės

DAIL. JURGIO JUODŽIO

Paveikslų Paroda

dedikuota: Simui KUDIRKAI, Romui KALANTAI ir kitiems Lietuvos didvyriams pagerbti.

Paroda vyksta: 1973 m. gruodžio mėn. 8-9 dienomis Kultūros Židinio naujoje salėje, Atidarymas: šeštadienį, gruodžio 8 d. 7 val. v. Atidaromą

Atidarymas: šeštadienį gruodžio 8 d. 7 val. v. Atidaromą žodį tars Lietuvos Generalinis Konsulas Anicetas Simutis. Paveikslų apžvalgą padarys dail. Česlovas Janušas. Simo Kudirkos išdavimo tragediją nušvies **Algis Rukšėnas**, knygos "Day of Shame" autorius.

Pranešėja: **Jūratė Balsytė-Jasinskienė.**

Paroda lankoma: šeštadienį nuo 12 val. iki 9 val. v. sekmadienį nuo 12 val. iki 8 val. v.

VISI KVIEČIAM!

Parodą rengia
Lietuvių Fronto Bičiulių
New Yorko Sambūris

JŪS PADĖSITE PERSEKIOJAMIEMS

KAIP?

DALYVAUDAMI

MINĖJIME — KONCERTE

1973 m. gruodžio 16 d., sekmadienį — 4 val. p. p.

KADA?

KULTŪROS ŽIDINYJE
361 HIGHLAND BLVD.
Brooklyn, N. Y.

KUR?

P
R
O
G
R
A
M
A

SUSITELKIMAS

KONCERTAS:

Solistė **IRENA STANKŪNAITĖ**

Pianistė **ALDONA KEPALAITĖ**

Po programos kavutė

Auka: \$5.00 ir \$3.00

Rengėjai:

LIETUVIŲ KATALIKŲ RELIGINĖ ŠALPA
LIETUVIŲ KATALIKŲ MOTERŲ KULTŪROS DRAUGIJA

Lietuvos Vyčių 60-ties metų veiklos sukaktį naminėti New Yorko Lietuvos Vyčiai rengia linksmą popietę:

vaidinama linksma komedija

VARGŠAS TADAS

vaidina N. Y. Vyčiai, režisuoja aktorius
Juozas Boley-Bulevičius

Solistas **Liudas Stukas** išpildys dainų koncertą

Po to šokiai prie smagios muzikos —
groja **Kazlo ansamblis**

DATA IR VIETA: sekmadienį, 1973 m. gruodžio 9 d.,
4 val. p. p. Apreiškimo parapijos salėje North 5th ir
Havemeyer gatvių kampas, Brooklyn, N.Y.

Auka: \$2.00

Rengia Lietuvos Vyčių 41 Kuopa

KULTŪROS ŽIDINIO ATIDARYMO ŠVENTĖ

šeštadienį, gruodžio 1 d., 361 Highland Blvd.

Programa:

7 v.v. — Kokteilis

8 v.v. — Puota su šampanu

— Trumpa oficiali dalis

— Rašytojas — humoristas Antanas Gustaitis

— Šokiai, grojant puikiam "Tempo" orkestrui

Visi stalai jau užimti. Dėl galimų atskirų vietų skambinti J. Vytuvienei 846-2980 arba A. Radzivanienei 441-9720.

Tą patį vakarą apatinėje salėje — kavinėje

ŠOKIAI IR VAIŠĖS JAUNIMUI

Pradžią — 8:30 v.v.

Įėjimas — 4 dol. sportiniams įrengimams

VISI KVIEČIAM!